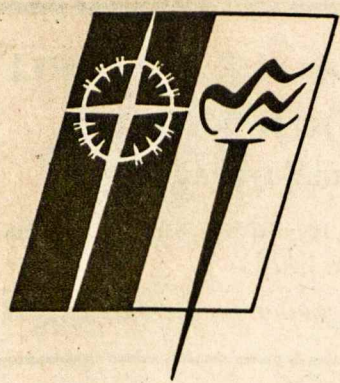

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 11 (2454) 1997 KOVAS-MARCH 11

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA — \$1

Šie metai - ne paskutiniai

Septyneri metai – kaip didžiulė šviesi iškaba visai Lietuvai, visam pasauliui, visiems lietuviams: laisvė, nepriklausomybė, priespaudos ir teroro pabaiga, naujo gyvenimo pradžia.

TOKIA iškaba betgi neturėtų būti reklaminė. Pasauliui turbūt ne taip svarbu, kas esame ir kaip dabar gyvename. Svarbiau – kokie esame, kiek iš tikrųjų jau esam pasitraukę iš to klaidaus sovietinio lauko. Ar tas teroro imperijos pailgėjęs ir išplatėjęs saulėlydžio šešėlis mus dar vis pasiekia, ar jau esame pakankamai nuo jo nutolę? Ar užteko tų septynerių metų pačėti ton pusėn, kur šviesiau ir kur daiktai kitaip atrodo? Klausimas painus, bet neatmetinas. Mat pasitraukimas nuo praeities šešėlio reiškia galutinį išsilaisvinimą be demonstracijų, be ilgų kalbų, skambių dainų, puošnių ženklų – viso to visiems matomo apdaro, kuris, tegu ir būna reikšmingas, bet ne tikrasis laidas ir veidas pasaulio reikalų tvarkytojams spręsti apie tautos subrendimą jungtis į demokratinį šalių šeimą. Suprantama, mąstyti kitaip negu per daugelį metų buvo diegta mokyklose, organizacijose, partijoje, nėra lengva. Todėl staigus savo minčių kitoks suklostymas, nuosirdžiai ir be dirbtinumo, vargu ar iš viso įmanomas. Tačiau lėtinio proceso atsipalaiduoti nuo sovietmečių skiepytų filosofijų yra pagrindo laukti. Pasizvalgys tai vienu, tai kitu jau pastebimi ir rezultatai, ypač tarp jaunesnių žmonių, kurių anuometinė spalva dar nebuvo spėta ryškiau nuspalvinti. Paauglys, nepriklausomybę paskelbiant buvęs penkiolikos metų, šiandien jau dvidešimt dviejų metų laisvosios Lietuvos pilietis. Laikas ne tik griaua, žaloja, bet ir stato bei kuria. Kam rūpi ateitis, tam svarbi kiekviena diena.

ATEITIS, kaip šiandien kas ir ką bedarytų, priklauso šių dienų vaikams ir jaunimui. Tai dažnai įvairiomis progomis prisimenama. Klausimas aiškus. Tačiau stebint priaugiančią kartą, iškyla rūpesčiai dėl tos kartos pasirodymo ne tik asmeniniam gyvenimui ar profesijai, bet ir vispusiam pilnintui žmogaus subrendimui, be kurio nei geras vadovavimas, nei pavyzdys neįmanomas. Vis dažniau pasigirsta balsų, kad Lietuvoje auklėjimo sritis esanti gerokai apleista. Nesunku tai suprasti. Atgavus nepriklausomybę, toji sritis tvarkytinų ir skubių reikalų saraše turbūt nebuvo pirmajam žingsniui vietoje, kai kraštą iš karto ėmė slėgti kitokių problemų našta. Be to, ne visos šeimos ir toli gražu ne visi mokytojai buvo pasiruošę savąjį atžalyną vesti geresniu keliu. Tačiau kas nespėta ar negalėta, neturėtų būti užmiršta. Po septynerių laisvojo gyvenimo metų, atrodo, kad jau būtų laikas stipriau sukrusti ir auklėjimo srityje. Auginčioji naujoji karta turėtų stotis ant tvirtesnių tautinių bei moralinių pagrindų. Aiškinimas specialistų stoka vargu ar pateisinimas, nes kokia gi specialybė – tautinis nusiteikimas bei geras moralinis pavyzdys? Taipgi ir vadovaujančioji viršūnė negalėtų teisintis nematanti ar nežinanti, kad gatvėse slampinėja ir vagiliauja tūkstančiai vaikų, užuot lanke mokyklas, kurios visuose tokiu lygio kraštuose yra privalomos. Švenčiant Kovo 11-tąją, šalia iškilnių ir džiaugsmo, reiktų ir stipresnio žvilgsnio atseit, kuri priklauso nuo to, kaip šiandien bus pasirodžiusi. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Rūpi jaunimo sveikata

Kanados ministerio pirm-ninko Jean Chretien pažadėtas įstatymas, ribojantis tabako produktų reklamą, gali užkliuti senate. Kvebeko Bloc Quebecois partija priešinsis šiam įstatymui, nes daugiau kaip pusę tabako gamintojų paramos meno, sporto ir kultūros renginiams gauna Kvebekas. Vis dėlto apklausos rodo, kad 74% kvebekiečių ir 80% visų Kanados gyventojų remia šį įstatymą, kuriuo stengiamasi mažinti jaunimui pagundą rūkyti. Įstatymas uždraustų tabako produktų reklamą radijuje, televizijoje, kioskuose, parduotuvėse ir spaudoje, išskyrus pilnamečių skaitomuosius žurnalus. Nuo 1998 m. spalio mėn. skelbimai sportiniuose ir kultūrinuose renginiuose, kurių mėcenatais dažnai būna tabako firmos, užimtų tik 10% reklamų ploto.

Taisyklės dėl rūkymo Toronto dabar yra griežčiausios Kanadoje, kovo 3 d. įsigaliojus įstatymui, draudžiančiam rūkyti restoranuose, kur nėra tam atskirai vėdinamų patalpų. Kiekvienas restoranas turi paskelbti, kad negalima rūkyti, kitaip savininkams numatyta tarp \$100 ir \$5,000 bauda, o taip pat baudžiami bus ir rūkantieji.

Ontario restoranų savininkų sąjungos pirmininkas Ken Baxter spėja, kad dėl įstatymo

nukentės verslas, ir tūkstančiai darbininkų gali prarasti darbus. Miesto visuomeninės sveikatos skyrius pradės baudas tik po dviejų mėnesių. Pirmą bus raštiniai pranešimai, tada perspėjimai, po to \$205 bauda. Teisme ieškantiems teisybės pralaimėjimas gali kainuoti iki \$5,000 už taisyklių nesilaikymą.

Referendumo rezultatai dėl Toronto ir priemiesčių susivienijimo rodo, kad 25% balsavimo teisės turinčių gyventojų balsavo, iš jų 75.6% nesutinka su Ontario provincijos įstatymu 103. Įvairios grupuotės stengsis įstatymą sulaukyti prieš trečiąjį skaitymą parlamente balandžio 2 d.

Penkios iš šešių miestų tarybų (Toronto, East York, York, Etobicoke ir Scarborough, bet ne North York), nutarė per teismą priešintis šiam įstatymui, jeigu jis bus priimtas. Jų nuomone, suvienijimas prieštarauja Kanados konstitucijai ir žmogaus teisių ir laisvių chartai. Pirmoji numato kokios yra provincijos teisės valdant savivaldybes, o chartoje yra nustatyti valdžios santykiai su piliečiais. Teismo bylos išlaidomis, galinčiomis siekti \$300,000, pasidalins dalyvaujančios savivaldybės.

Kvebeko provincinės "Sukre" policijos veiklą tiria specialioji komisija, kuriai vadovauja buvęs Kvebeko Aukščiausiojo (Nukelta į 8-tą psl.)

Australijos lietuvių dienų 1996.XII.27-31 atidarymo iškilnėse. Pirmoje eilėje iš kairės: kun. J. N. Petraitis, MIC, kun. S. Gaidelis, SJ, J. Vobalienė, kun. dr. Pr. Daukny, Viktorijos valstijos valdžios atstovai – V. Perton, R. Fuster. Antroje eilėje: Danutė Garbaliuskienė, KLB Toronto apylinkės pirmininkė, dr. K. Zdanis, ALB Melburno apylinkės pirmininkas, dešinėje – kun. A. Saulaitis, SJ. Žemiau: Melburno lietuvių tautinių šokių grupė "Gintaras" su Plungės ansamblio "Suvartukas" atstovais, atlikę Lietuvos dienų programą. Dešinėje su juosta Australijos lietuvių dienų rengėjų komiteto pirmininkė BRONĖ STAUGAITIENĖ. Nuotr. L. Garbaliusko

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Nauja krašto vadovybė

1996 m. gale ir šių metų pradžioje Australijoje lankėsi KLB Toronto apylinkės valdybos pirmininkė DANUTĖ GARBALIUSKIENĖ. Tuo metu Melbourne vyko kas antri metai rengiamos Australijos lietuvių dienos. Kadangi tada buvo renkama ir nauja Australijos lietuvių bendruomenės krašto valdyba, Danutė Garbaliuskienė kalbėjosi su naujuoju ALB krašto valdybos pirmininku dr. VYTAUTU DONIELA. Red.

Naujosios ALB krašto valdybos pirmininkas dr. VYT. DONIELA

– Malonu buvo stebėti gana judrią Australijos lietuvių bendruomenę ir turiningas Lietuvos dienas. Kokių planų ateitį turi naujai išrinktoji ALB krašto valdyba?

– Veiklos programą neretai diriguoja patys gyvenimas. Štai šių metų pabaigoje suėis 50 metų pirmųjų pokario lietuvių atvykimo į šį žemyną. Manau, kad panašų jubiliejų švės ir Kanados lietuviai. Esame numatę mums liečiantį jubiliejų paminėti keliose plotmėse. Pirmiausia, vyks keletas ar keliolika vietinio pobūdžio renginių, nes pirmieji ateivių transportai buvo apgyvendinti ir gavo darbus įvairiose Australijos vietose. Bet rengsimės ir platesnį paminėjimą, turbūt kartu su latviais bei estais, nes pokario imigracija buvo pirmoji stadija tos įvykių vėtrinės, kuri eventualiai pakeitė Australijos veidą. Nors dabar, kai Australijon atvyko didelis skaičius azijiečių, libaniečių ir pan., jau ketinama imigracijos srautą apstabdinti, ankstesnioji pokario imigracija (daugiausia iš Europos), yra visada matoma kaip socialinis pokytis, padaręs labai teigiamą įtaką Australijos istorijai. Taigi mūsų 50-mečio jubiliejus bus kartu politinis įvykis, juo labiau, kad dabar vis stipriau esti pabrėžiama Australijos daugiakultūrė sudėtis.

Ta proga numatome išleisti

– Būdamas Australijoje, pastebėjau, kad ir čionykščiai lietuviai stipriai remia Lietuvą. Kokią esate susikūrę Lietuvai remti struktūras?

– Parama Lietuvai yra teikiama keliose plotmėse. Lietu-

vai atgimus, buvo sukurtas "Paramos Lietuvai" fondas, kurį prižiūrėjo ALB krašto valdyba. Dalis surinktų pinigų buvo persiunčiami tiesiog tam tikroms organizacijoms, dalis buvo panaudota techninės, medicininės įrangos pirkimui bei labdaros dėžiu persiuntimui. Bet dar didesnis paramos srautas keliavo Lietuvon tiesiog iš paskirų vietovių bei organizacijų. Bendro sąrašo nėra, tačiau sumos jau yra milžiniškos. Pastaruoju metu specifiskai remiamas ir Tremtinių grįžimo fondas Vilniuje, kuris ruošia butus iš tremties grįžantiems seneliams. Fondo kapitalas netrukus pasieks užsibrėžtą \$100,000 sumą.

Bet didžiausia parama, aišku, vyksta per giminytės bei asmeninius ryšius. Apie jos bendrą dydį galima spėlioti šitaip: mūsų lietuviškas bankelis "Talka" Lietuvon jau yra pervedęs per 4 milijonus dolerių. Bet dar daugiau pinigų žmonės yra nuvežę asmeniškai. Milijonai susidaro labai lengvai: sakysime, Lietuvon vyksta 1000 asmenų ir kiekvienas grįža grynais po \$1000. Tai jau vienas milijonas dolerių. Bet, žinoma, žmonės veža daugiau negu tūkstantį ir Lietuvon keliauja ne vieną kartą, ir net ne du. Pagaliau keliaujančių irgi daugiau nei tūkstantis. Aritmetika labai lengva, nors net apytikslės sumos niekas nebususkačiūs.

– Šiaurės Amerikoje pasigirsta balsų, kad, būdami dosniai Lietuvai, užmirštame savo reikalus. Ar tokių balsų girdėti ir jūsų tarpe?

– Taip. Ši mintis stipriau išryškėjo per neseniai įvykusį ALB krašto tarybos suvažiavimą. Nuskambėjo du argumentai: pirmiausia, dalis paramos nepasie-

Savaitė Lietuvoje

Lankėsi Vengrijos prezidentas

Kaip praneša ELTA, kovo 4-6 d.d. Lietuvoje lankėsi Vengrijos prezidentas Arpad Goncz. Buvo pasirašytos dvišalės sutartys dėl bendradarbiavimo kovojant su terorizmu, neteisėta prekyba narkotikais ir organizuotu nusikalstamumu bei abiejų valstybių vidaus reikalų ministerijų bendradarbiavimo. Tikimasi, kad netrukus bus pasirašyta laisvosios prekybos sutartis, kuriai derybos pradėtos prieš savaitę. Vengrija yra vienintelė CEFTA valstybė, su kuria Lietuva dar nesudariusi šios sutarties.

Vengrijos prezidentas pabrėžė svarbą abiem kraštams palaikyti vienas kitą siekiant bendrų tikslų tarptautiniuose forumuose, tvirtinęs, kad jų pozicijos išsijungimo į europines struktūras klausimais yra panašūs. Jis susitiko ir su ministerijų pirmininku Gediminu Vagnorium, seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu, seimo frakcijų ir Lietuvos vengrų bendruomenės nariais.

Seimo pirmininkas Briuselyje

Kovo 5 d. Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis Briuselyje susitiko su ŠAS (NATO) generaliniu sekretorium pavaduotoju Sergio Balanzino. Kaip skelbia ELTA, pastarasis teigiamai įvertino Lietuvos karinį pasirengimą ir dalyvavimą bendrose taikos palaikymo misijose. Jis pabrėžė, kad prieš viršūnių susitikimą Madride, jau gegužės mėnesį Portugalijoje vyksiančiame ŠAS ministerijų susitikime bus sprendžiamas pagrindinis sąjungos plėtros klausimas – ką pakviesti į narius. Jis tvirtino, kad Rusija "nesėdės prie bendro stalo, kai bus daromi politiniai sprendimai dėl naujų narių", teigdamas, jog ŠAS "tikrai neatmes teisėto Lietuvos reikalavimo užsitikrinti saugumą".

Kils naftos kaina

BNS žiniomis, Mažeikių naftos įmonės gamyba sustojo vasario 8 d., nes pritrūko naftos. Įmonės bendrininkai sustojo tiekti naftą dėl ginčų apie Lietuvos priskyrimą Vakarams arba artimam užsieniui. Kaip artimo užsienio valstybės naftos kainos liktų tarp \$115 ar \$120 už toną. Tačiau, kaip rašo "The Baltic Times", jeigu Rusija pakeis nuomonę ir priskirs Lietuvą prie Vakarų kraštų, kuriems kainos priklausys nuo pasaulinės rinkos sąlygų, reikės mokėti, pvz. dabartinę \$140 – \$141.

Sutartys buvo pasirašytos dėl 350,000 tonų naftos apdirbimo per vasario mėnesį. "Mažeikių nafta" 1996 m. perdėrio 3.7 milijonus tonų naftos, kurių 3.1 milijono pateikė Rusijos firmos ir bendros su Rusija įmonės. Firmos atstovė tvirtino, kad dažnai pasitaiko darbo trukdymai dėl naftos stygiaus.

Keičiasi prokuratūros vadovybė

Vasario viduryje iš pareigų buvo atleistas Lietuvos generalinis prokuroras Vladas Nikitinas, pats atsistatydinęs sausio mėnesį. Prezidentas Algirdas Brazauskas siūlė seimui jo vieton paskirti, kad ir laikinai, pavaduotoją Artūrą Paulauską, tačiau tam nepritarė seimo dauguma. Juo pareikštas nepasitikiėjimas todėl, kad jis "dangstė ekonominius finansinius nusikaltimus ir neištyrė nė vienos rimtesnės korupcinės bylos". Kaip praneša ELTA, vasario 25 d. seimas priėmė prokuratūros įstatymo pataisas, pakeičiančias generalinio prokuroro skyrimo tvarką. Nuo šiol generalinį prokurorą septyneriems metams skiria ir atleidžia seimas, Teisės ir teisėtvarkos komiteto teikimu. Kandidatūras komitetui siūlys Aukščiausiojo teismo pirmininkas ir teisingumo ministeris. Ligšiol generalinį prokurorą skyrė seimas prezidento teikimu.

Nauji ambasadoriai

Vasario 11 d. skiriamuosius raštus Lietuvos prezidentui Algirdui Brazauskui įteikė pirmasis Slovakijos nepaprastasis ir įgaliojasis ambasadorius Lietuvai Marianas Servatka, gyvenantis Varšuvoje. Jis pareiškė, kad Slovakija remia Vidurio Europos laisvosios prekybos sutarties organizacijos (CEFTA) plėtrą ir Lietuvos įstojimą į ją.

A. Brazauskui buvo įteikti skiriamieji raštai Irano nepaprastojai ir įgaliojotajai ambasadoriaus Mohamado Taheri, taip pat reziduojančio Varšuvoje. Jo atstovaujamas kraštas yra "aktyviausias galimas alternatyvus energetinių žaliavų tiekėjas Lietuvai", praneša "Lietuvos rytas".

Vasario 19 d. Vilniuje buvo atidarytas Austrijos garbės konsulatų, informacinių technologijų bendrovės "Alna" patalpos. Diplomatines atstovybės vadovas yra jos generalinis direktorius Valentinas Milankis. Austrijos ambasadorius Robertas Marschik gyvena Kopenhagoje. Tikimasi, kad iki metų pabaigos Vilniuje bus atidaryta Austrijos ambasada. Austrija yra viena iš dešimties aktyviausių Lietuvos užsienio investuotojų.

Kandidatuos JAV pilietis

BNS rašo, kad Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) nutarė leisti JAV lietuviui gamtos augininkui Valdui Adamkui dalyvauti savivaldybių rinkimuose kovo 23 d. Jis yra įrašytas kaip 25-asis kandidatas Šiaulių miesto tarybos rinkimų sąraše. Šio miesto rinkimų komisija buvo atmetusi jo kandidatūrą, jam neatitaksius priesaikos JAV-ems.

V. Adamkus, savo kandidatūra norintis patraukti rinkėjus balsuoti už Centro sąjungą, yra minimas kaip galimas kandidatas per prezidento rinkimus šių metų pabaigoje. RSJ

Šiame numeryje

Šie metai – ne paskutiniai
Laikas ne tik griaua, žaloja, bet ir stato
Nauja krašto vadovybė
Australijos lietuviai Lietuvą parėmė milžiniškomis sumomis
Kas apgins Lietuvą pasauliui?
Vakarai negali ilgai vieningai ir kietai derėtis
Didinga Lietuvos šventė
Vasario 16-toji – svarbiausia šio šimtmečio data
Lenkai savivaldybių rinkimuose
Sveikina rusus, su kuriais norėtų bendrai veikti
Lietuva ir išeivija
Tauta, atgavusi laisvę, eina savo keliais
Sovietų generolo pamokslas suimtiesiems
Carai savo arklius girdė Oderio upėje – mes girdisim Temzėje
Nebedainuojantis operos solistas
Norėtųsi daugiau žinių apie patį Vladą Baltrušaitį
Korsakienė apie rašytoją Korsaką
Akys atsivėrė ne iš karto, vėliau pradėjusi suprasti klastą

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-1336.

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaiztutienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20,
rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai
nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalavimai: "TZ" administracija.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to:
"Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos vyskupų konferencijos tarybos nariai sausio 30 d. susitiko su Lietuvos ministerių pirmininku G. Vagnoriūmi. Vyskupų konferencijos pirmininkas arkiv. A. J. Bačkis, arkiv. S. Tamkevičius ir vysk. J. Preikšas aptarė su Lietuvos vyriausybės vadovu Katalikų Bendrijos ir valstybinių institucijų bendradarbiavimo galimybes. Kalbėta taipogi apie švietimo, pagalbos šeimoms problemas. Arkiv. S. Tamkevičius pažymėjo, kad Katalikų Bendrija daug dėmesio skiria socialinei sričiai (senelių namai, vergų maitinimas, našlaičių globa). Visa tai būtų galima įgyvendinti kartu su pasaulietinių institucijų programomis. Premjeras tokiems pasiūlymams pritarė, kviesdamas ir pats socialinėje srityje bendradarbiauti. Taip pat pažadėjo remti bendrus Katalikų Bendrijos ir valstybės socialinės pagalbos užmojus.

Lietuvos katalikų moterų sąjungos skyrių pirmininkės sausio 30 d. susitiko su švietimo ir mokslo ministru Z. Zinkevičiumi. Pokalbyje dalyvavo ir sąjungos dvasios vadas mons. J. Antanavičius.

LKM sąjungos švietimo komisijos pirm. E. V. Žaidienė atkreipė ministerio dėmesį, kad visur populiariantis mokyklos "depolitizavimas" virto "depilietizavimu". Taip pat rajonų savivaldybės yra pasiekę švietimo ir mokslo ministerijos įsakas, kuriuo raginama iš mokyklų ir vaikų darželių pavadinimų pašalinti žodį "katalikiškas". LKM sąjungos skyrių pirmininkės dar kėlė savo susirūpinimą dėl nuolat didėjančio bemokslų vaikų skaičiaus.

Ministeris Z. Zinkevičius teigė, kad pokalbio dalyvių išsakytos mintys jam yra artimos. Gali atsirasti skirtumų tik dėl praktiško jų vykdymo. Ministerį nustebo savivaldybės pasiekę įsakas dėl pavadinimų keitimo. Tokio įsakio nėra pasirašęs, tai buvusios ministerijos vadovybės iniciatyva.

Kalbėdamas ministeris apie tikybos dėstymą mokyklose pažymėjo, kad pradinėse klasėse lanko 90% mokinių. Tačiau aukštesnėse klasėse vaizdas iš esmės keičiasi, nes tikybos mokytojai nesugeba atsakyti į mokinių klausimus. Todėl išskylanti užduotis geriau parengti tikybos mokytojus.

Vilniaus kunigų seminarijoje, Vilniaus arkivyskupo A. J. Bačkio kvietimu, sausio 25 d. įvyko susitikimas su Vilniaus ir Lietuvos ortodoksų arkivyskupu Chrizostomu. Bendro Žodžio liturgijos metu abu arkivyskupai tvirtino, kad kultūriniai, geografiniai, istoriniai, kalbiniai skirtumai ir tikstantiųjų metų trukės atsisakymas nenuslopino ortodoksų ir katalikų troškimo vienyti Kristuje.

Arkiv. Chrizostomas, kalbėdamasis su seminaristais, nuosirdžiai pasakojo apie stačiatikybę, jos vidines problemas, nuomonių įvairumą dėl bendradarbiavimo su katalikais. Pats arkivyskupas nesiėmė savo nusistatymo katalikybės atžvilgiu. Seminaristai po pokalbio sakėsi pakeitę savo nuomonę ekumenizmo atžvilgiu ir norėtų artimiau pažinti savo brolius Kristuje.

Pradžią vasarą prasidėjusi akcija "Mokslo šviesa" tęsiasi toliau. Į ją įsijungė visų Lietuvos vyskupijų "Caritas" organizacijos. Tokią veiklą pradėti skatino vis plačiau plintantis Lietuvoje skurdas. Dėl skurdo ir netvarkos valstybėje daugėja vargstančių ir elgetaujančių vaikų, negalintių lankyti mokyklų. Taip pat daug mokinių sėdi klasėse nevalge, žinodami kad ir namuose laukia alkis. "Mokslo šviesa" organizato-

riai norėtų atkreipti dėmesį sei-
mo, vyriausybės, įmonių vadovybių, pavienių asmenų ir kunigų į skurstančių vaikų būklę. Pasak organizacijos koordinatorės A. Kazlienės, nors gyvenama šešeri metai nepriklausomoje Lietuvoje, dar nėra pagrindinio vaiko ir šeima ginančio įstatymo. Raginamos parapiškos labiau įsijungti į vargstančių vaikų šalpą: organizuoti valgyklas, rinkti drabužius, pasirūpinti mokymo priemonėmis.

Žiemos studentų akademija (stovykla), kurioje dalyvavo 70 studentų, vyko sausio 21-28 d.d. Prienų apskrityje. Buvo išklausa akademinių paskaitų, išbandyti kūrybinės jėgos talentų vakaruose. Televizijos studijos direktorius G. Sabaliauskas kalbėjo apie televizijos veiksmingumą visuomenėje, kun. R. Gudelis aptarė ateitininkų veiklos sąlygas, Vilniaus universiteto Religijos studijų ir tyrimo centro mokslinis bendradarbis A. Paškauskas kalbėjo apie sektantus ir sektantiškumą, o apie vieni su kitais bendravimą – joanitas kun. P. M. Mossu. Stovykloje dalyvavo ir vietinis jaunimas, artimai susidraugaudamas su studentais ateitininkais.

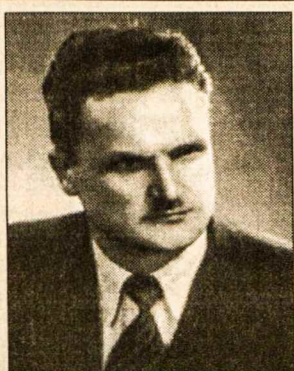
Lietuvos Biblijos draugijos parodų centre Vilniuje 1996 m. gruodžio 14 d. buvo atidaryta Šv. Rašto leidinių lietuvių ir kitomis kalbomis bei įvairios biblinės literatūros paroda. Ją atidarė centro direktorė V. Kalinauskienė, pažymėdama, kad be parodos dar bus rengiamos paskaitos, susitikimai, rodomi krikščioniškomis temomis filmai. Atidaryme dalyvavo arkiv. A. J. Bačkis, vyriausybės religinių reikalų patarėjas P. Plumpa ir kiti svečiai.

Marijampolės dramos teatro salėje sausio 25 d. šeimos centras surengė konferenciją "Mergaitė šeimoje ir visuomenėje". Joje dalyvavo per 250 mergaičių ir nemažai mokytojų. Konferencijos dalyviams sveikino Vilkauskio vyskupas J. Žemaitis, MIC, pastebėdamas, kad šiandieninėje visuomenėje moteriai reikia laikyti "visus keturis namo kampus", taipgi kviesdamas mergaites jau dabar rengtis kilnioms motinystės pareigoms.

Svarstyto įvairios temos. Pastebėta, kad yra pablogėjusi sveikatos būklė, kuriai daug įtakos turi aplinka. Reikia asmeninio pasirūpinimo sveikatai gyventi. Krašte itin padidėjo šeimų skyrybų skaičius. Priekštas – jauni žmonės nepakankamai pasiruošę šeimos gyvenimui.

Buvo pateikti anketų duomenys, apklaustų 100 Marijampolės ir apylinkės 18 metų mergaičių. Iš jų 78 abortą laikė žmogžudyste. Tačiau abortą pasmerkė 21 mergaitė, kitos rado pateisinančių priežasčių. Daugiausia kilo klausimų apie įsimylėjimą, pasitikėjimą, savigarbą ir tikėjimą.

(*"Bažnyčios žinios"* 1997 m. 3 nr.)

Ata dr. KLEMENSO LIUTKAUS

dešimties metų mirties sukaktis bus paminėta 1997 m. kovo 15, šeštadienį, 8.00 val. ryto, Lietuvos kankinių šventovėje šv. Mišiomis.

Kviečiu gimines, draugus bei pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir kartu pasimelsti už jo vėlę –

Nuliūdusi žmona – Julija Liutkienė

Noriūnų dvaro rūmai Kupiškio rajone nuo 1919 m. – Adomonių giminės nuosavybė. Poetas KAZYS BINKIS čia kėlė vestuves, kai vedė vieną iš Adomonių
Nuotr. H. Paulausko

Kas apgins Lietuvą pasaulyje?

Kai nuolatiniai pavojaus gresia iš Rytų, reikia kreiptis į Vakarų, į Šiaurės Atlanto sąjungą (NATO), teikiančią apsaugą savo nariams

POVILAS ŽUMBAKIS, Čikaga

1997 m. liepos mėnesį ŠAS (NATO) atstovai nutars, ar plėsti jos gynybos tinklą į rytus, ar ne. Ir jeigu nutars plėsti, tai kurie kraštai bus priimti į pirmąjį tarpsnį.

Žinovai mano, kad ŠAS plėsis į rytus, bet iš pradžių priims tik tris valstybes: Lenkiją, Čekiją ir Vengriją, o gal net ir Slovėniją. Jau keleri metai vyksta plati propaganda už ir prieš ŠAS plėtimą į buvusius sovietinius kraštus. Už tokį plėtimą pasisako JAV (oficialiai) ir visai eilė Vakarų Europos kraštų, bet toli gražu ne visi amerikiečiai ir europiečiai.

Prieš tokį planą labai aiškiai pasisako Rusijos valdžia ir kai kurie Vakarų liberalai, kurie nuo pat ŠAS įsteigimo buvo nusiteikę prieš bet kokią organizuotą pasipriešinimą Sovietų Sąjungai. Nors ŠAS kraštų valdžios retai viešai pasisako prieš ŠAS plėtimą, išskyrus Turkiją, tačiau užkulisuose pagrindinių kraštų diplomatai ir politikai per diplomatines miglas dažnai pasisako prieš ŠAS plėtimą į Baltijos kraštus.

Svarstybos vyksta jau keletas metų. Jose dalyvauja ne tik diplomatai, gynybos specialistai, politikai, bet ir ekonomistai bei prekybininkai ir gamintojai. Vieši diplomatų pasisakymai dažnai dengia tikrąjį tų kraštų įsitikinimą. ŠAS kraštų valdžios nuomonė nėra vieninga, kaip nėra vieninga ir pati ŠAS struktūra.

Lietuvai, Latvijai ir Estijai ŠAS politika yra esminė. Nė vienas Baltijos kraštas negalėtų apsiginti nuo savo didžiųjų kaimynų. Net jeigu visos trys valstybės susijungtų į gynybos bloką, būtų liliutinio dydžio, palyginus su Rusija, iš kurios per šimtmečius atkeliavusios okupantai. Todėl visos trys Baltijos valstybių valdžios yra už įstojimą į ŠAS (Net LDDP ir prezidentas A. Brazauskas pasisako už. Gal tik kai kurie rusiškai kalbantys karininkai nenorėtų matyti demokratiskų karinių tradicijų. Estijos valdžioje atsiranda balsų prieš ŠAS narystę, bet gal tai yra dėl rusų spaudimo).

Didžiosios Vakarų demokratijos ne tiek rūpinasi Vidurio Europos saugumu, kiek savo ekonomine veikla. Anglijai, vokiečiai ir prancūzai su šypsena priima mūsų diplomatus ir politikus, bet jų "draugystė" yra toli gražu neužtikrinta. Taip, kaip ir per Pirmąjį bei Antrąjį pasaulinius karus ir "šaltojo karo" laikais, Baltijos valstybių saugumas vakariečius mažai tedomina. Jų, kaip ir rytiečių, akimis

Baltijos valstybės yra patogi okupacinių kariuomenių poilsio vieta.

Amerikos valdžia kalba apie ŠAS plėtimą į Vidurio ir Rytų Europą. Bet oficiali valdžios pozicija negarantuoja, jog ŠAS kada nors priims Baltijos valstybes ir savo gynybos šeimą. Užkulisuose rusų interesai ir grasinimai yra daug svarbesni nei mažųjų kraštų. JAV piliečių dėmesys tarptautinėje politikoje yra labai mažas. Bet apklausa rodo, jog dauguma JAV gyventojų yra už ŠAS plėtimą. Tačiau kai iškyla klausimas, kiek tai kainuos Amerikai, dauguma piliečių pasisako prieš.

Rusija tai sugeba puikiai išnaudoti. Nors Rusijos kariuomenė yra nusilpusi (kai kurių žinovų nuomone, gresia net kariuomenės susikaldymas į ginkluotą gaujas), ji sugeba priversti Vakarų demokratiją valdžias skaitytis su jų karine jėga. Vakarams daugiausia rūpi atominių ginklų ištekliai ir silpna ar visai nesanti jų apsauga.

Rusai, kaip ir visi auklėti komunistinėje sistemoje, puikiai supranta vakariečių, ypač amerikiečių, politinį naivumą. Derybos su komunistiniais kraštais per dešimtmečius rodo, kad Vakarai negali ilgai vieningai ir kietai derėtis. Ši momentą išnaudoja Šiaurės Korėja ("jei neduosite kuro, nepastatysite nemokamai atominės jėgainės, jei neduosite maisto, mes leisime savo žmonėms, ypač vaikams, mirti badu"); Fidel Castro Kuba ("jei neapsaugosite Kubos sienų, kad žmonės negalėtų pabėgti, mes išleisime daugiau vargšų į Ameriką"); Pietų Vietnamas ("jei nepripažinsite mūsų diktatūros – liaudies valdžios, mes neleisime jums ieškoti kaulų jūsų kareivių, kuriuos mes nužudėme"); Kinija ("jeigu per daug kalbėsime apie žmogaus teises ar vergiją mūsų krašte, mes Amerikai neleisim krauti po \$40 milijonų prekybos deficito kasmet!") it t.t.

Rusija tai puikiai mato ir supranta. Todėl, nors Boris Jelcinas atrodo panašesnis į Lenino iškamšą (kol kas dar išstatytą Maskvoje) nei į save, o kraštas paskendęs moraliniame, finansiniame, politiniame ir gynybiniame bankrote, – rusai reikalauja, kad didžiosios pasaulio demokratijos su jais skaitytųsi kaip su lygiais. Netgi reikalauja, kad jie turėtų veto teisę ŠAS vidaus reikaluose. O jei taip nebus, jie gali supykti ir... atsisakyti milijonų dolerių aukų iš Vakarų!

Rusai šiandien puikiai supranta tai, ką Stalinas suprato 1938-iais metais: Vakarų vadas yra svarbiau, kaip reaguos "Boeing" (didžiausia JAV eksporto bendrovė), negu tai, kaip veiks globalinė politika. Anais laikais Stalinas žinojo, jog su nacijs galima susitarti tol, kol bus pelno "Krupp" globalinės bendrovės imperijai.

Pačioje Rusijoje visuomenė nesupranta ŠAS apimtį. Įtai gynybos organizacija, įsteigta kaip atspara prieš karinę sovietų grėsmę. Rusijai ŠAS nėra pavojaus. Su ŠAS Rusija susidurtų tik tuo atveju, jei rusai pulstų ŠAS kraštus. Kaip tik dėl šios priežasties Lietuvai yra gyvybiškai svarbu būti po ŠAS sparnu!

Vieša rusų apklausa rodo, kad daugumas jų nebijo ŠAS išplėtimo. Ji taip pat aiškiai rodo, kad tauta nesupranta esmės, jog ŠAS nėra pavojaus Rusijai. Rusų politikai, kuriems karinė sandara yra naudinga ir pelninga, baido žmones ir grasiina Vakarams. Realiai žiūrint, turėtų būti atvirkščiai. Žinant, kad pavojaus iš Vakarų nėra, Rusija galėtų mažinti gynybos išlaidas. Tai sumažintų milžinišką mokesčių našta. Praturtėtų piliečiai ir visas kraštas, išskyrus generolus ir kai kuriuos kitus karininkus, kuriems ginklų prekyba yra pelninga.

¹ Amerikos pozicija nėra pastovi ir toli gražu nėra garantuota pozityvi Baltijos kraštams. Prezidento B. Clinton'o pozicija dėl ŠAS nėra tvirta, kaip ir kitos jo pozicijos, kurios keičiasi gan dažnai, priklausomai nuo vidaus politikos vėjų. Prezidento B. Clinton'o patarėjai, jų tarpe buvęs užsienio reikalų sekretorius ir pagrindinis Baltijos Rytų Europos klausimais, buvęs žurnalistas ir B. Clinton'o "klasės draugas" Strobe Talbott viešai kalbėjo apie ŠAS plėtimą, tačiau teoriškai priklaušė "Council on Foreign Relations" kairiųjų politiniams sparnui. Pastarųjų nuolaidumas Sovietų Sąjungai jos laikais ir dabartinis jautrumas Rusijos vadams yra pavojingi Baltijos kraštams. Ši grupė, "New York Times" komentatoriaus pavadinimą "fuzzy club" (minkštųjų klubas), vis rūpinasi, kad būtų "pavergtos tautos" neįžeistų jautrių rusų... Taip, kaip ir prieš 50 metų, šis minkštasis sparnas jautė neapikantą "pavergtiems kraštams", nes jų buvimas trukdė pacifistų pozicijai. Tiesiog buvo nepatogu, kad po Antrojo pasaulinio karo kas nors galėtų okupuotus kraštus vadinti "pavergtais". Bill Safire, "The New York Times", "NATO: Bigger is Better", 1996 gruodžio 16.

² Kiti Europos kraštai, kurie nepriklauso ŠAS, bet pagal savo ekonomikos lygį ir gynybos struktūrą galėtų priklausyti, nevienodai žiūri į Baltijos kraštų priėmimą. Švedijos socialistų valdžia yra kategoriškai prieš. Suomijos valdžia po 50 metų sovietų grasinimų yra abejojanti. Tik Norvegijos valdžia pasisako už Lietuvos, Latvijos ir Estijos įstojimą į ŠAS. Reuter, žinių agentūra, "Finnish Premier calls for caution in NATO debate", 1996 gegužės 17. Reuter, žinių agentūra, "Sweden says it will not join NATO", 1996 birželio 13. OMRI Baltic News, Saulius Girmius, "Norway Foreign Minister Visits Lithuania", 1997 vasario 17.

³ Robert Burns, Associated Press, "Poll: U.S. Favors NATO Growth", 1997 vasario 14.

Ata ALBINUI BOČKUI

iškeliavus amžinybėn,

žmoną ELENA, dukrą ir sūnų su šeimomis
nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi –

Vanda Šepetienė ir Leonas Šmitas

Ilgamečiam pensininkų klubo valdybos nariui

Ata JUOZUI BAJORAIČIUI

mirus,

reiškiamo gilią užuojautą liūdinčiai žmonai
ELVYRAI, giminėms ir visiems artimiesiems –

Hamiltono pensininkų klubas ir dainos vėlietas

Ata JUOZUI BAJORAIČIUI

iškeliavus amžinybėn,

nuosirdžiai užuojautą reiškiamo jo žmonai
ELVYRAI, sūnui MARIJUI bei kitiems
šeimos nariams –

D. B. Mačiai

T. J. Povilauskai

O. A. Jusiai

D. M. Jonikiai

F. A. Povilauskai

V. P. Lukošiai

I. P. Zubai

PADĖKA

Mylimas tėvelis ir a.a. Marijos vyras

Ata JONAS RUSECKAS

mirė 1997 m. vasario 12 d.

Nuosirdžiai dėkoju Anapilopo parapijos klebonui kun. Jonui Staškui už atnašautas Mišias, maldas prie karsto, jautrius atsisveikinimo žodžius ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkoju karsto nešėjams, draugams, atėjusiems atsisveikinti ir pagosti, užprašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles ir aukojusiems labdaros fondams.

Sūnus Viktoras Ruseckas

PADĖKA

MŪSŲ MYLIMAI MOTINAI

a.a.VERONIKAI KALENDRIENEI

mirus, nuosirdžiai dėkojame Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. J. Staškui už atnašautas Mišias ir maldas prie karsto, kun. V. Volertui už maldas prie karsto ir lankymą ligoninėje. Dėkojame visiems atsilankiusiems laidotuvių namuose ir dalyvavusiems laidotuvėse, už pareikštą užuojautą, užprašytas Mišias, gražias gėles ir gausias aukas lietuviškai veiklai.

Nuosirdi padėka skautininkėms ir skautininkams už gražų atsisveikinimą ir išreikštą pagarbą velionei. Ačiū D. Radkei už gražų giedojimą ir vargonavimą Mišių metu. Ačiū taip pat B. Stanulienai už skanius pietus ir visoms ponioms už pyragų stalą.

Sūnus Arvidas Kalendra su šeima,
dukra Pajauta Kazilienė su šeima

MIRTIES PRANEŠIMAS

Ata

dr. ANZELMAS T. GAILIUS

Su giliu gailesčiu ir brangiais prisiminimais mes išlydime pas Viešpatį, Išganytoją Jėzų Kristų, mūsų brangų vyrą, tėvą ir draugą Anzelmą Gailių.

Mirė St. Joseph's ligoninėje 1997 m. vasario 23 d. eidamas 80-tuosius metus. Nuliūdime liko žmona Aldona, sūnūs – Mark ir Andrew ir jo žmona Joanne Br. Kolumbijoje, posūniai-podukros Sandra ir jos vyras Arūnas, Lilija ir jos vyras Michael ir dr. Petras Babeckas, mylinti sesutė Rūta Vokietijoje ir artimas draugas ir brolis Kristujė M. Milkeraitis.

Palaidotas Hamiltono, Ont. White Chapel Memorial Gardens kapinėse. Velionies atminimui aukos skiriamos "Mažosios Lietuvos fondai" Toronto lietuvių kredito kooperatyve "Parama".

Žmona – A. Gailienė

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Vasario 16-tosios iškilnė Nepriklausomybės aikštėje Vilniuje. Seimo pirm. prof. V. LANDSBERGIS sveikina Lietuvos kariuomenę. Žemiau – svečiai iš JAV: lietuvių kilmės senatorius Durbin ir P. Balzekas Ntr. P. Klimo

PRANEŠIMAS IŠ VILNIAUS

Didinga Lietuvos šventė

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Pasitiktą įvairių renginių 79-ąjį kartą atėjo ji – Nepriklausomybės šventė. Atėjo pirmiausia papuošta gamtos – ką tik buvusį pažliugusį „pavasarij“ pakaitė spindintis sniegas. Sekmadienis išaušo šventiškas, baltuma apklėjo žemę, pastatus, medžius. O toje baltumoje kokia ryški mūsų trispalvė.

Arkikatedroje

Vasario 16-tosios iškilmingas Mišias aukoją arkivyskupas metropolitas A. J. Bačkis. Į jas atėjo seimo ir vyriausybės nariai: V. Landsbergis, A. Kubilius, G. Vagnorius, A. Saudargas, Č. Stankevičius. Atėjo ir svečiai – JAV senatorius R. Durbinas. Beje, vos atskridęs jis papasakojo apie savo lietuvišką kilmę: senelė kalbėjo tik lietuviškai, motina mokėjo kelis žodžius, o jis – nė vieno. (Vis dėlto vieną kitą pasirodė mokąs...).

Arkiv. A. J. Bačkio pamokslas: mityntys: tauta gyva, kol yra žmonija, kurie supranta laisvės svarbą ir ją visomis išgalėmis saugo bei gina. Negalima gyventi vien minėjimais ir istorijos saugojimu. Šiandien tėvynė iš kiekvieno mūsų laukia, kad atiduotume jos laisvei ir gerovei savo darbą, gabumus, energiją. Ypač pabrėžė: „Visi gražiausi žodžiai apie tėvynės laisvę ir meilę jau būtų tušti, jei jų nelydėtų konkretūs darbai“.

Aikštėje ir gatvėje

Prieš Mišias vidurdienyje Nepriklausomybės aikštėje prie seimo rūmų, buvo iškeltos trijų Baltijos valstybių vėliavos. Laiškai einančio kariuomenės vado pareigas pulkininko V. Tutkaus raportą priėmė seimo pirmininkas V. Landsbergis; jis pasveikino ir karių rikiuotę, kuri iš aikštės, lydimą orkestro, nužygiavo į Mišias.

Iškilmingoje Lietuvos karių rikiuotėje dalyvavo motorizuotos pėstininkų brigados „Geležinis vilkas“ garbės sargybos kuopa, orkestras, savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos, atski-rojo komendantinio bataliono ir Lietuvos karo akademijos rink-

tiniai būriai. Po Mišių jie dalyvavo taip pat minėjime prie Signatarų namų, eisenoje į Rasų kapines.

Prie Signatarų namų kalbėjo seimo pirmininkas V. Landsbergis. Jis iškėlė Vasario 16-tosios akto reikšmę: „Šis istorinis dokumentas – tai pasakytas žodis, kuris dar turėjo tapti kūnu, ir jis tapo kūnu, nepaisant to, kad Lietuvoje tą dieną dar buvo okupacinė vokiečių kariuomenė“. Apie pasirašiusius aktą signatarus pasakė: „Jie buvo labai aukštų siekimų ir šviesios minties žmonės, sugebę susitarti, dirbti Lietuvai“. Apgailestavo – šiandien tos santarvės ir susitelkimo labai stinga.

Teatre

Nepriklausomybės atkūrimo dienos akademinio pobūdžio minėjimas įvyko vasario 15, šeštadienį, Operos ir baleto teatre. Čia kalbėjo prezidentas A. Brazauskas. Jis kvietė visas partijas pasirašyti santarvės aktą, susėsti prie derybų stalo, rūpintis valstybės ir žmonių gerove. Tuo tarpu dažnai tam trukdo nesutarimai, nesuskalbėjimai, net atviras priešikumas. Pabrėžė: „Revoliucijų laikai jau seniai praėjo. Turėtų nurimti ir tarpusavio vaidai“. Iškeldamas istorinę Vasario 16-tosios reikšmę, teigė: Vasario 16-toji – „nenuginčijamai bus mums svarbiausia šio šimtmečio data, įkūnijanti laisvės ir nepriklausomybės troškimą“. Tos dienos aktu paskelbta ne tik nepriklausomybė ir numatyti steigiamojo seimo rinkimai, bet ir pradėti įveikti Lietuvos tarybos kairiojo ir dešiniojo sparno nesutarimai. Prezidentas apgailestavo, kad liko neįgyvendintas dar 92-aisiais metais socialdemokratų pasiūlytas politinės santarvės aktas.

Meninėje dalyje buvo atlikti prieš karą sukurti kūriniai, kuriuos jungė viena tema – meilė tėvynei, jos laisvės kovų vaizdai. Skambėjo Č. Sasnausko „Jau slaviai sukilo“, J. Gruodžio Simfoninis prologas, S. Šimkaus kantata „Garbė kovotojams už Lietuvos laisvę“, J. Pakalnio simfoninė poema „Lituanica“, K. V. Banaičio kantata „Sveika būk, tėvy šalie“. Kūriniai atliko

Kauno valstybinis choras (vad. P. Bingelis) ir simfoninis orkestras (vad. J. Domarkas).

Premijos

Vasario 13, kaip įprasta, įteiktos valstybinės literatūros ir meno premijos už 1996 m. Premijų komiteto pirmininkas poetas M. Martinaitis pristatė visus, šiemet 7, apdovanotus, apibendrino jų kūrybą. Diplomus ir medalius paprastai įteikdavo prezidentas, bet šiemet jį pavadavo min. pirmininkas G. Vagnorius. (Prezidentas laidojo tėvą Kazimierą Brazauską, buvusį šaulį, vėliau Kaišiadoryse kardino V. Sladkevičiaus kaimyną, bičiulį).

Apdovanotieji: žymioji mūsų balerina, anot Majos Plisecskajos, pasaulinio lygio – Eglė Špokaitė, kompozitorius Osvaldas Balakauskas, skulptorius Stasys Kuzma, aktorius Valentinas Masalskis, operos solistas Vladimiras Prudnikovas, dailininkas Vytautas Valius (Teleforas Valius – dėdė), poetas Jonas Strielkūnas. Nuosirdžiai sveikino apdovanotuosius seimo pirmininkas V. Landsbergis; pasiūlė visų kalbas išspausdinti ir padalinti mokykloms, kad įsiskaitytų, sektų.

Iš tikrųjų derėtų skaityti, įsiskaityti. Trumpoje kalboje ne vienas, dėkodamas, suprasdamas apdovanojimo reikšmę, atsakomybę, nepamiršo padėkoti tėvams, seneliams, mokytojams, pamastė apie šaknis, Mažvydo kalbos reikšmę mūsų dabarčiai, visuomenei, skatino siekti ne tiek naujo, kiek amžino.

Už nuopelnus tautinei kultūrai įteikta taip pat tradicinė J. Basanavičiaus premija. Ji šį sykį paskirta J. Davydavičiui, per 60 metų surinkusiam daugiau nei 160.000 dainų, pasakų, kitų tautosakos kūrinių. (Iškilnėse vargonavo B. Vasiliasukas, dainavo N. Katilienė, grojo obojininkas J. Rimas).

Ordinai bei medaliai

Vasario 16-osios garbei ordinai ir medaliais apdovanoti politiniai kaliniai (4), mūsų ūkiui, kultūrai, mokslui nusipelnę Lietuvos ir užsienio piliečiai (69), už nuopelnus aukštajam mokslui (14 – Kauno universiteto 75-čio sukaktuvėms paminėti), pasienio policijos pareigūnai (77).

Valstybės atkūrimo dienos proga Lietuvos prezidentą A. Brazauską sveikino popiežius Jonas-Paulius II, JAV, Rusijos, Prancūzijos, Vokietijos, Lenkijos, Čekijos ir kitų šalių prezidentai, o Lietuvos žmonės – 26 valstybių vadovai. Bill Clinton'as sveikinime parašė: „Mes remiame Lietuvą, kuri puoselėja demokratiją, palaiko gerus ir draugiškus santykius su kaimyninėmis valstybėmis ir kuria laisvą rinką“.

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Padėkos malda

Kovo 11 dienai

O Viešpatie, prieš daugelį šimtmečių mus atvedei į šalį prie jūros ošiančios ir gintarais turtingos. Čia sraunios upės, ežerai, upeliai, žali čia kloniai ir laukai derlingi.

Tu įkvėpei lietuvio jautrią sielą melodijom linksmy, gaudžių dainų, kad derlių rinkdamas, kad sėdamas pasėli, mylėtų savo žemę ir prabočių brangintų kapus.

Išmokei Tu motulę margą drobę austi, seselę verpti, broliui karžygiui Tu įkvėpei drąsos, kad ir džiaugsme, ir skausmo širdimis suspaustom kovotume už gyvastį tautos.

Mes puoselėj darželius gėlynais ir sodybas sodais, o pakelių Rūpintojėliams pynei vainikus. Mes maldoje ieškojome paguodos per priepauidas, vergiją ir karus.

O Tavo Žodį, Viešpatie, mes visada širdy nešiojom, išnešę iš gimtų namų ir užmario šalis. Gyvenome viltį, už laisvę Lietuvos kovojom, troškimu laisvės savo tautai nešini.

Mes ejom su Tavim, o Viešpatie, ilgėjo kelionė, mes Tavo rankosa sudėjom savo varganų dienų svajas... Ir nepasotino mus kasdieninė duona, nes mes tautos prisikėlimą laisvės troškom švęst.

Prie Baltijos krantų lieknutės pušys miega, Birutės kalną glosto vėjai vakarų, lieknutės starnos trypčioja po kovo sniegą ir džiaugiasi su Lietuva kartu.

nes Dievo Avinėlis Katedroj aukoja Šventą Duoną, po visą šalį skamba laisvės himnas ir varpai... Vėl laisvėje žaliuoja ir šilai, ir kloniai, o padėkos malda jau liejasi su miros smilkalais.

Tarp dviejų minėjimų

Vasario 16-toji ir Kovo 11-toji - didžios reikšmės dienos

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Vasario ir kovo mėnesiai yra įrašę nepaprastai reikšmingas datas į mūsų istorijos lapus. Nepriklausomybę prieškarinėje Lietuvoje Vasario 16-toji buvo labai iškilmingai švenčiama su paradais, orkestrais, prakalbotomis, giesmėmis, žuvusių už laisvę karių kapų laukymu, o vieši ir valdiški pastatai, net ir privatus namai, pasipuošdavo trispalvėmis vėliavomis ir languose išstatydavo didžiųjų Lietuvos vyrų portretus, juos apsupę trispalvėmis lemputėmis.

Prisimenu, kai pasibaigus oficialiomis iškilnėms su draugėmis vaikštinėdavome po miestą pasigėrėti „iluminacijomis“... Kai su skausmu ir širdgėla širdyje buvome priversti palikti savo tėvynę. Kai karui pasibaigus susibūrę išvietintų asmenų stovyklose Vasario 16-tosios minėjimų tradiciją tęsėme, tik jau be džiaugsmo, o su ašaromis akyse, praradę taip sunkiai atkovotą tėvynės nepriklausomybę.

Pagaliau, pasiekę svetingus užjūrio kraštus, ar tai būtų Kanada, Amerika, Australija bei kuri Pietų Amerikos demokratija, atsigabėnomė visas tautines tradicijas, tai ir Vasario 16-tosios minėjimai buvo kasmet iškilmingai švenčiami, o į juos buvo kviečiami aukšti valdžios pareigūnai, kai kurie nuosirdūs, užjauciantys mūsų tėvynės tragediją, o kai kurie tik gaudantys rinkiminis balsus.

Nusistovėjo minėjimų programos su ilgomis prakalbotomis, varginusios patriotiškai nusiteikusios klausytojų. Praradome dalį jaunosios kartos, kuri nesijautė įpareigota klausytis ilgo Lietuvos istorijos kartojimo ir kurios vaidmuo ribojosi vietų nurodiniams ar gėlių įteikimu kalbėtojams. Kartais minėjimai trukdavo ilgiau kaip keturias valandas.

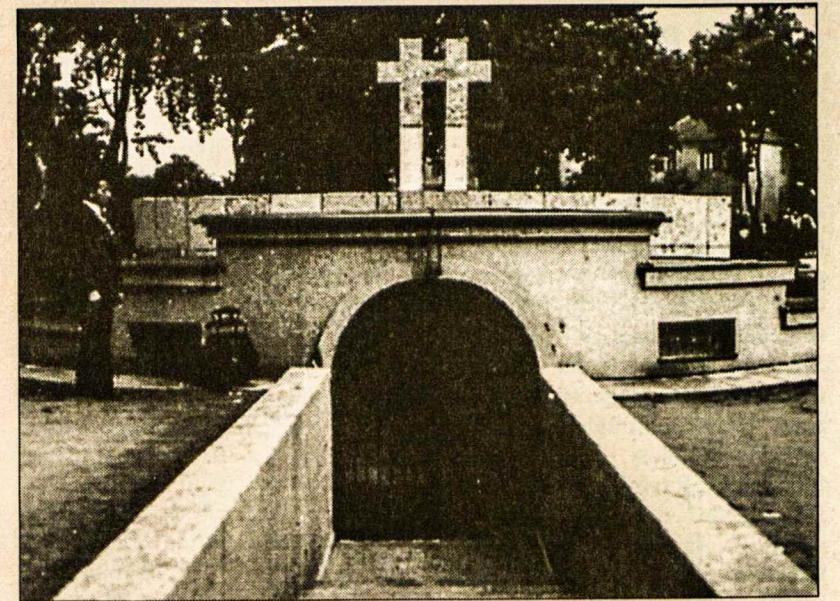
Taciau ir vėl Lietuvai išaušo laisvės rytas – 1990 metų kovo 11-oji tapo viso pasaulio dėmesio ir pasigėrėjimo centru, ir „dainuojančios revoliucijos“ simboliu, o jaunesnioji priaugusi karta su dideliu entuziazmu ir pasididžiavimu išgyveno tą nuostabią istorinį momentą. Prasi-dėjo nauja Lietuvos gyvenimo era, išsilaisvinus iš penkių dešimtmečių brutalaus vergijos, todėl toji nepaprasta data tapo dar vienu Lietuvos istorijos švie-siu keliastulpiu, kurį reikia tinkamai minėti ir gerbti, nors dabartinėje Lietuvoje dar vyrauja chaosas, dvi dešimtys partijų nepajėgia įvesti teisėtvarkos, panaikinti kyšininkavimą, vagysčių, mafijos veiklos. Svarbiausia

yra tai, kad ji jau nepriklausoma respublika. Laikas pagydyti žaizdas ir sužalotą sąžinę, o naujos kartos ves Lietuvą garbingu keliu. Tik reikia su kantrybe laukti ir su meile taktinti.

Taigi šiame šimtmetyje turime dvi nepriklausomybės atstatymo datas, bet nepajėgiamė nustatyti chronologinės kategorijos. Vasario 16-tosios minėjimui viso pasaulio užsienio lietuvių bendruomenės ruošiasi su dideliu entuziazmu, bet Kovo 11-toji liko mažai minima. Kodėl? Tiesa, lietuviškas būdas yra linkęs į graudulį ir liūdesį, mėgsta liūdnuos atsiminimus ir tragedijas, bet reikia ir džiaugsmo, mui skirti dėmesio. Kadangi abi nepriklausomybės atstatymo datos yra taip arti viena kitos, aš net siūliau tas datas sujungti į vieną bendrą „laisvės atgavimo“ minėjimą, bet tai tik balsas tyruose. Tuo tarpu tą mintį labai

gražiai pristatė Klivlando „Plain Dealer“ dienraštis vasario 15 dienos laidoje, informuodamas skaitytojus apie lietuvių nepriklausomybės minėjimo programą, minint 79-tąją nepriklausomybės atstatymo sukaktį, Kovo 11-os laisvės atgavimą ir Lietuvos karalystės 744 metų sukaktį.

Lietuviškoje spaudoje į vasario pabaigą papildoma eilės straipsnių apie „pavykusius“ minėjimus, garbingus kalbėtojus, bet kovo mėnesį retai teutin-kamos žinutės apie Kovo 11-tosios pagerbimą. Ar ne laikas pagalvoti, kad darome ir sau, ir Lietuvai skriaudą, ignoruodami vieną iš svarbiausių istorinių įvykių, kurių dėka ne tik sugriuvo sovietiškas milžinas, bet ir ant savų kojų atsistojo Lietuva. Minėkime Kovo 11-tąją su tinkama pagarba.

Architekto LANDSBERGIO-ŽEMKALNIO suprojektuotas mauzoliejus Kaune DARIAUS ir GIRĖNO palaikams. Iš seno fotografo Juozo Karazijos negatyvinio stiklo atspaudė H. Paulauskas

SPAUDOS BALSAI

Lenkai savivaldybių rinkimuose

Š.m. kovo 23 d. Lietuvoje – savivaldybių rinkimai ir Trakų, Naujosios Vilnios, Vilniaus-Trakų ir Vilniaus-Salčininkų rinkiminėse apygardose papildomi rinkimai į seimą.

Š.m. vasario 12 d. Lietuvos rusų sąjungos iniciatyva įvyko šios organizacijos, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos ir Lietuvos piliečių (anksčiau tautinių mažumų) organizacijos pasitarimas dėl bendro sąrašo šiems rinkimams sudarymo. Rusų sąjunga ir Piliečių draugija (alansas) sutarė, kad rinkimuose į seimą dalyvaus tik pastarosios kandidatė, o savivaldybių rinkimuose bus bendras sąrašas. Draugijos pirm. M. Waszkowicz po pasitarimo pareiškė spaudai: „Džiaugiamės, kad suradome bendrą kalbą su LRS ir kovosime už bendrus interesus“.

Dėl šios sutarties sudarymo nesidžiaugė LLRA pirm. J. Sienkiewicz. „Kurier Wileński“ š.m. vasario 12 d. laidoje jį cituoja: „Lietuvoje yra dvi žymios tautinės mažumos – lenkų ir rusų, kurios galėtų turėti savo politinius atstovus. Džiaugsmingai sveikiname rusų politinės organizacijos įsteigimą ir toliau laikomės nuomonės, kad mūsų abi organizacijos turi veikti kartu. Kitų politinių organizacijų, kurios galėtų atstovauti lenkam bet rusams, aš nematau. (...) Nuo pat pradžios mums buvo aišku, kad ši organizacija (Lietuvos piliečių alansas) buvo įsteigta suskaldyti lenkų-rusų vienybę ir dar blogiau – ji yra susirišusi su tarptautinės mafijos struktūromis“.

Greičiausiai todėl, kad „Kurier Wileński“ palaiko Lietuvos piliečių alansą, LLRA išrinktos Vilniaus ir Salčininkų rajonų savivaldybės sustabdė „K.W.“ prenumeratą šių rajonų lenkiškoms mokykloms ir kultūros namams, o jo vietoje peršą šovinistinę Lietuvos lenkų sąjungos oficioją „Nasza Gazeta“. Visose keturiose rinkimų į seimą apygardose kandidatuos po 2-3 lenkus. Rinkėjams, norintiems pabalsuoti už geriausią lenką, sudarys galvosūki. Be to rūpestį visiems kandidatams kelia reikalavimas, kad rinkimuose dalyvaudų bent 40% turinčių teisę balsuoti rinkimų, nes praejusį metų rinkimuose šis slenkstis nebuvo peržengtas.

1991 sausio įvykiai

Maskvos dienraštis „Trud“ („Darbas“) š.m. vasario 12 d.

laidoje, remdamasis lietuviškais šaltiniais, nagrinėja 1991 m. sausio mėn. įvykius Lietuvoje. Laikraštis rašo, kad pasirošimas ginklų pasipriešinti sovietų kariuomenei buvo pradėtas 1990 m. gruodžio mėn. Miškuose buvo statomi bunkeriai, o miestuose įrengiami slapti ginklų sandėliai – buvo ruošiamasi partizaniniam karui. Tai vykdė Krašto apsaugos departamento darbuotojai, savanoriai, tremtiniai ir politkaliniai. Apie žvalgybos darbus laikraštis cituoja jos viršininką L. Bumbulį: „Pasi-ruošimas kovai buvo pradėtas pirmosiomis krašto apsaugos departamento sudarymo dienomis. Žinias tiekė įvairūs žmonės, net Maskvoje buvo informatorių. Besitariant tragiškai atomazgai, žinios apie susidarančią padėtį buvo gaunamos netgi iš lietuviško KGB skyriaus“.

„Trud“ rašo, kad prof. V. Landsbergis nenorėjo ir negalėjo pasitraukti į užsienį, o užsienio reikalų ministeris A. Saudargas tik atsidūręs Lenkijoje sužinojo, kad, reikalui esant, jam teks sudaryti egzilinę vyriausybę. Apie ministerio pirminko A. Šimėno netikėtą dingimą laikraštis rašo: „Tik dabar paaiškėjo, kas atsitiko su dingusiu buvusiu ministru pirmininku A. Šimėnu. Buvo įvairiausiai spėjama. Buvo kalbama, kad vargšą premjerą buvo pagrobė ir laikė sovietų omonininkai, kad švelnaus būdo A. Šimėna namų arešte laikė V. Landsbergio komanda, kad kritišku respublikai metu pastatytų savo žmogų G. Vagnorių... Iš tikrųjų A. Šimėnas, pamatęs sovietų tankus ir kareivius, nusprendė, kad Lietuvos nepriklausomybė yra galutinai prarasta ir išvyko su šeima į Druskininkus, kur kelias dienas gyveno pas vietos dvasiškį ir ruošėsi slapta bėgti į Vakarus. Dėl šių savo veiksmų A. Šimėnas prarado galimybę tapti tautiniu didvyriu“. „Trud“ šį straipsnį išspausdino skyruije „Artimame užsienyje“. J.B.

• FAKTAS, kad tremtis daugeli nuboškia ir nevaisingumą. Bet taip atsitinka beveik vien su mažais baltais, kurie tik tirštos tautinės atmosferos dėka šlap taip galėjo išsivystyti. Jei tokie, patekę svetūr, ten nutyla, tai niekam iš to nuostolių nėra. J. ERETAŠ

Namas Pavarių kaime netoli Anykščių, atlaikęs dvi Lietuvos okupacijas, tebestovi ir dabar

Nuotr. K. Baliūnaitės

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgus sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

LAISVOJE TĖVYNĖJE

AUDĖJOS DOVANA LIETUVAI

Audėja Birutė Janavičienė Vasario šešioliktosios proga Lietuvos televizijos studijoje Vilniuje per vieną parą nuvyjo rekordinę 44 metrų 49 centimetrų ilgio juostą, skirtą prisikūlusiai Lietuvai. Juostos rekordą užregistravo Lietuvos rekordų agentūra "Factum". Rekordinio ilgio juostai nuvyti ji naudojosi penkių spalvų lentelėmis. Juosta, kaip vienybės, išstvermės ir darbštumo simbolis, audėja B. Janavičienė įteikė televizijos studijai atvykusiems Lietuvos seimo pirm. Vytautui Landsbergiui.

VETERANŲ KARIŲ KLUBAS

Vietinės rinktinės kariai veteranai, susirinkę Vilniaus karininkų ramovėje, įsteigė savo klubą. Į jį priimami ir užsienyje gyvenantys gen. P. Plechavičius vadovauja Vietinės rinktinės veteranai, jeigu jie turi Lietuvos pilietybę ir nėra tarnavę svetimų valstybių kariuomenėje. Atsargos kpt. Antano Martinkaus, "Kardo" žurnalo redaktorius, iniciatyva buvo atkurtas simbolinis Vietinės rinktinės štabas. Seimas jau yra priėmęs įstatymą, kuriuo Vietinės rinktinės kariai pripažįstami Lietuvos kariuomenės savoriais kūrėjais. Štabas registruoja gyvuosius narius ir renka jų atsiminimus.

PANEVĖŽYJE JAU GINAMASI

Visoje Lietuvoje plačiai nuskambejo drašus panevėžiečio verslininko Rimo Okuličiaus pasipriešinimas pas jį "Svainijos" pardutovėn Kalėdų išvakarėse atėjusiems aštuoniems reketininkais vadinamų banditų gaujos nariams. Jų bandymas pasipiegti baigėsi tragiškai. R. Okuličius turėtu itališku "Berettos" pistoletu keturis jaunuosius banditus nušovė vietoje, o kitus keturis, jo sužeistus, teko nuvesti ligoninėn. Vėliau paaiškėjo, kad įsiveržėliai net nebuvo ginkluoti. Jie, matyt buvo tikri, kad aštuoniems gaujos nariams niekas neišdrįs pasipriešinti ir be kovos atiduos reikalavjamą pinigų sumą. Panevėžiečiai nepasitiki savo policija. Mat jos pareigūnai pastarųjų šešerių metų laikotarpyje nesurado nė vienos žmogžudystės kaltininkų, nors tada nuo šių, neaikiškių sprogimų, smūgių metaliniai strypai į galvą bei kitų mįslingų savižudybių Panevėžyje žuvo net 28 asmenys. Iš tikrųjų didžioji jų mirties dalis nebuvo savižudybės, o tik banditų gaujų atsikaitymas su joms nepaklusniais panevėžiečiais.

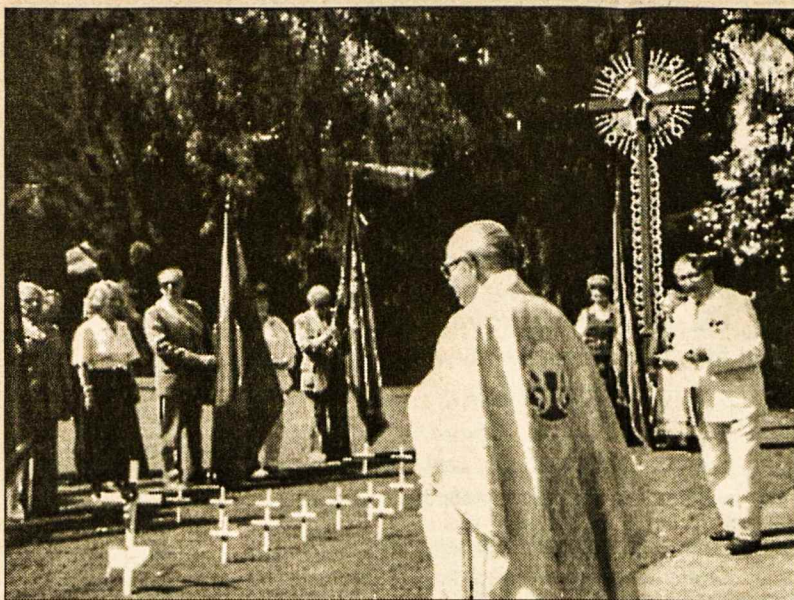
BANDITŲ KERŠTO PAVOJUS

Panevėžio kriminalinės policijos neveiksmingumu susidomėjo ir naujoji Lietuvos vyriausybė. Panevėžin nusiuntusi dalį kriminalinės policijos pareigūnų iš Vilniaus. R. Okuličius, nušovęs keturis banditus, susilaukė kelių grasinimų, bet tebėra gyvas. "Lietuvos ryto" korespondentui Broniui Mateliui jis yra pareiškęs: "Manau, kad jeigu bus atkalkiai siekiama nužudyti, nepadės jokia apsauga. Nuo galimo keršto mane gali apsaugoti visuomenės ir visų verslininkų nuolatinis spaudimas gaujoms. Kiekvienas, susidūręs su nusikaltėliais, turi rašyti paraiškimą policijai. Pajutę visuotinį spaudimą, jie nesijaus tokie galingi..." Tokios nuomonės, atrodė, yra ir kitas panevėžietis verslininkas Algimantas Kisielis, penkiasdešimt trejų metų vyras. Jį daugiaubio namo laiptinėje vasario 14 d. vakarą užpuolė du kaukėti plėšikai. Vienas jų kaste tu smogė užpultam verslininkui į veidą. Kastetas – metalinė skyklėta plokštė, užsimanama ant rankos pirštų sustiprinti kumščio smūgiui. Plėšikas pargriautą verslininką A. Kisielį pradėjo smaugti, o pastarasis, legaliai turėdamas ginklą, iššovė kelis mirtinus šūvius. Atskubėjusį bendrininko gelbėti antrąjį plėšiką A. Kisielis sužeidė, bet tas spėjo pabėgti, palikęs nuplėštą kaukę ir numestą kastetą. Jis buvo atvežtas ligoninėn tik lengvai sužeistas kita ryta. Tada paaiškėjo, kad A. Kisielis kovoje su kaukėtiais plėšikais nušovė septyniolikmetį Mantą Meilų ir lengvai sužeidė aštuoniolikmetį Tomą Rutkevičių. Jo, prisipažinusio nusikaltimą, dabar laukia baudžiamoji byla dėl plėšikavimo.

ANKSTYVA PRADŽIA?

Policijos nuovados pareigūnų miega Marijampolės rajono Kazlų Rūdos miestelyje vasario 13, ketvirtadienį, apie 1 valandą nakties, nutraukė signalinis alarimo skambutis parduotuvėje. Apie šį gerai pasibaigusį liūdną įvykį "Lietuvos ryto" korespondentė Loretta Juodežienė rašo: "Į įvykio vietą atvyko du policininkai. Parengę pistoletus, jie sėlino sučiūpti vagį ir nustebo, kai iš po prekystalio išlindo šviesiaplaukė vaiko galva. Sulaikomas berniukas nesutrinko ir nesipriešino. Paaiškėjo, jog, plytgalium išmušęs dvigubą langą, parduotuvėje vagiliau šešiametis miestelio gyventojas Augustinas. Berniukas ant prekystalio jau buvo spėjęs pasidėti kramtomosios gumos, ledinukų, bananų, du butelius likerio. Pareigūnai stebėjosi mažamečio drąsa – naktį iki parduotuvės jis beveik puskiometrį ėjo mišku. Augustino kišenėje pareigūnai aptiko paketėlį tvarsčio. Berniukas paaiškino jį paėmęs iš kaimyno automobilio vaistinėlės, akmeniu išmušęs mašinos langelį. Jis manęs, jog tvarsčio prireiksia, jei susižalotų dauždamas parduotuvės langą..." Nikas nenukentėjo, bet iš tikrųjų korespondentės L. Juodežienės pranešimas "Šešiametis vidurnaktį įsibrovė į parduotuvę" yra neįtikėtinais skaudus. Mat policijos nuovados pareigūnai, nuvažiavę pas mažojo Augustino tėvus, juos rado miegančius girtus. Užtruko daug laiko, kol pagaliau abu pavyko prisikelti ir bent Augustino motiną nusivežti nuovadon pas šešiametį sūnų.

V. Kst.

Australijos Adelaidėje prie lietuvių Šv. Kazimiero šventovės prisimenant Sausio 13-ją Vilniuje. Prie simbolinių kryžių – kun. J. Petraitis, MIC

Hamilton, Ont.

A. A. J. BAJORAIČIO ATMINIMUI "Tėvynės sąjungai" aukoję: \$25 – A. Mikalauskienė; \$20 – D. L. Gutauskai, M. L. Paška, P. Šidlauskai, V. L. A. Apanavičiai, H. A. Liaukai, E. Šopienė, R. Bulovas, S. Jankauskienė; \$10 – A. Duleckienė; \$15 – E. Navickienė; \$5 – O. Rožanskas.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBOS surengta Lietuvos nepriklausomybės šventė Vasario 15 d. Jaunimo centro salėje buvo iškilmingai paminėta. Po vėliavų įnešimo, Kanados himno ir invokacijos, kurią sukalbėjo kleb. kun. J. Liauba, OFM, atidarymo žodį anglų ir lietuvių kalba tarė Hamiltono apylinkės pirm. B. Mačys. Sekė "Aukuras", kurio vadovė, režisierė, aktorė E. Dauguvietytė-Kudabienė meniškai atliko poezijos pyne. "Gyvataro" vaikų grupę judriai pašoko ketletą šokių. Grupė vadovavo S. Otto ir A. Lukavičius, akordeonu palydėjo K. Deksnys. Šventės proga sveikino miesto burmistras B. Morrow ir parlamento atstovas Stan Keyes.

Šio minėjimo paskaitininkas buvo Lietuvos seimo pirmininko pavaduotojas prof. F. Palubinskas. Savo kalbą nušvietė Lietuvos vargus bei džiaugsmus ir kvietė visus aplankyti Lietuvą. Svečių tarpe buvo 4 Lietuvos karininkai, kuriuos pristatė K. Deksnys. Pabaigai programą atliko Aušros Vartų parapijos choras, vad. muz. Darius Deksnys. Gerai skambėjo šiam minėjimui paruoštos dainos. J. Kristolaitis tarp dainų deklamuoja poeziją gražiai pajavirino programą. Publiką nepagailėjo šiltų plojimų. Pabaigoje pirm. B. Mačys nuširdžiai padėkojo programos atlikėjams, svečiams ir visiems taip gausiai dalyvavusiems minėjime. Sugiedojus Lietuvos himną, visi buvo pavaišinti skanumynais ir kava.

Antra minėjimo dalis įvyko vasario 16 d. Aušros Vartų šventovėje dalyvaujant Mišiose organizacijoms su vėliavomis. Pritaikyta pamokslas pasakė kleb. kun. J. Liauba, OFM. Parapijos choras išpūdingai giedojo.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA pasiskirstė pareigomis: pirm. B. Mačys, vicepirm. M. Gudinskas, išd. K. Deksnys, sekr. M. Bieksienė, renginių vadovas S. Kareckas, jaunimo ryšininkas V. Remesat, naujų ateivių ryšininkai G. Balčaitis ir S. Smetona, narys P. Brazas, garbės patarėjas J. Kristolaitis. Revizijos komisija – G. Skaistys, A. Garkūnas ir A. Pareštis.

NESENIAI IŠKELIAVO Į AMŽINYBĘ: a. a. P. Bosas, a. a. D. Stukas, a. a. B. Kažukaitienė ir a. a. dr. A. Gailius. M. Bieksienė

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDymas
- SENIŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
 ✪ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
 ✪ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
 ✪ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

London, Ont.

LONDONO IR APYLINKĖS BENDRUOMENĖS VALDYBA paminėjo 79-tąją Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį vasario 15 d., 6.30 v.v., Šiluvos Marijos parapijos salėje. Pagrindinis kalbėtojas buvo Jonas Paslauskas, Lietuvos respublikos ambasados laikinasis patikėtinis Kanadoje. Meninę programą atliko šilaitis publikos priimtas Londono lietuvių choras "Pašvaistė", šia proga diriguotas Ritos Vilenės. Sekė valdybos surengtos vaišės. Gaila, kad šią šventę prisimenančių gretos retėja. Gr.P.

Vancouver, B.C.

DAILĖS PARODA. Kovo 21 – balandžio 21 d.d. "Pengan Gallery", 227 Carrall Street, Vancouver, B.C., įvyks jaunų lietuvių dailininkų iš Lietuvos – Tomo Markevičiaus ir Marijaus Liuigailos paveikslų paroda. Jiedu yra baigę Vilniaus dailės akademiją grafikai. Parodą rengia Lietuvos garbės konsulas Ch. Juras.

VASARIO 16 PROGA KLB-IE aukoję: \$50 – A. Smilgis, E. V. Smilgis, Arejus Smilgis; \$20 – J. Sakalauskas, B. Vičienė, K. Stirbys, M. A. Artis, A. Lukoševičienė, E. Jurkšaitis, B. E. Hermanas, V. Gabas, A. Dudonis, A. E. Gorenson, A. P. Skučas, V. Malerienė, H. G. Tumaitis, V. Nutautas, C. Dementa, B. A. Vileita; \$10 – A. Šmitienė, H. Pearson, D. A. Šimkus, P. A. Butvilas, A. Vampšas, L. Macijauskienė, A. Tautkuvienė, N. Car-Haris; \$5 – A. Miškinienė, O. Bogdanskis.

Windsor, Ont.

VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMĄ atšventė kovo 2 d. Susirinkę Šv. Kazimiero šventovėje su pakilia nuotaika bei meile Dievui ir Tėvynei, pasimeldė Mišiose, kurias atnašavo kleb. kun. St. Maziliauskas. Po pamaldų susirinkome į parapijos kavinę, kuri buvo išpuošta Lietuvos trispalvėm ir tautiniais audiniais. Susirinko žymiai didesnis skaičius dalyvių, nei įprastuose mūsų susijungimuose. Bendruomenės pirm. Nijolė Giedriūnaitė trumpai, bet vaizdžiai ir jautriai žodžiu nušvietė Vasario 16-sios reikšmę mūsų tautos gyvenimo istorijoje.

Toliau programoje mūsų valdybos trijulė – N. Giedriūnaitė, V. Tautkevičienė, O. Vindašienė – puikiai suvaidino St. Laucias vaizdelį "Paslaptingoje zonoje". Pasirodė, mūsų valdyba yra apdovanoja ir valdybiniais gabumais. Jos dar gražiai, švelniai, su įsijautimu padainavo keletą patriotinių dainų. Gal vienam iš mūsų palietė širdį šie dainos žodžiai "Lietuva, tu mažas žemės kampelis, koks esi tu lietuviui brangus".

Minėjimas baigtas tautos himnu. Po to kleb. kun. St. Maziliauskas palaimino vaikių stalą. Dalyviai dėkoja p. Giedriūnaitė už skaniai paruoštus pietus. Minėjimo metu buvo renkamos aukos Bendruomenės veiklai remti, surinkta daugiau kaip \$600.

E. Barisienė

Kasdienybės rodikliai

"The Baltic Times" 1997 m. 2 nr. randam įdomios statistikos

1996 m. pieninės supirko 1,315 milijonų tonų, arba 1,315,000,000 l. arba 346 litrus pieno kiekvienam krašto gyventojui. Tai tik truputį daugiau kaip 40% krašto pieno gamybos. 60% visos gamybos sunaudojama vietoje, kita eksportuojama. Sandėliuose neparduoto sūrio yra 5,300 tonų ir 6 milijonai skardinų kondensuoto pieno.

Baldų apmušalų ir gobelenų fabrikas "Audėjas" šiemet mini savo 50 metų sukaktį. 1991 metais buvo rekordiniai – turėjo du milijonus metrų austos medžiagos. Pernai vėl pasiekė tą patį kiekį ir turėjo 2 milijonus litų pelno. Trečdalis gamybos sunaudojama vietoje, kita eksportuojama į Rytus ir Vakarų.

10 didžiųjų bravorų pernai

pagamino 112.5 milijonų litrų alaus – 4% daugiau kaip 1995 m. Lietuviai išgėrė 130 milijonų litrų. Importavo 10 milijonų litrų. Likutį pagamino smulkūs bravorėliai, kurių yra arti 200. Gamykla "Utenos gėrimai" su 39.5 mil. litrų yra didžiausia. Antroje vietoje – Kalnapilis su 24.4 milijono litrų.

Mažieji "Nafta" 1996 m. perdirbo 3.7 milijono tonų naftos – 19% daugiau kaip 1995 m. 1985-1992 m. valykla perdirbdavo 10-13 milijonų tonų kasmet. Pernai dėl žaliavų stokos valykla neveikė 80 dienų, 1995 m. – 130 dienų. Valykla dirbs pelningai, kai perdirbs ne mažiau kaip 3.7 mil. tonų.

Pernai Baltijos kraštuose infliacija žymiai sumažėjo. Lietuvoje 13.1% buvo žemiausia ne tik Baltijos, bet ir Centro bei Rytų Europos kraštuose. Latvijoje infliacija buvo 13.5%, Vengrijoje 19%, Lenkijoje 18%. Estai skelbia, kad 1996 m. infliacija bus 16%.

Didieji Lietuvos laikraščiai 1997 metus pradėjo su 1,603,390 tiražu, kuris taip pasiskirsto: "Lietuvos rytas" – 70,460, "Kauno diena" – 55,200, "Respublika" – 44,200, "Klaipėda" – 30,590, "Šiaulių kraštas" – 25,000, "Lietuvos aidas" – 18,000, "Sekundė" – 11,000, "Vakarų ekspresas" – 10,000, "Panevėžio balsas" – 10,000.

Parinko – Vytautas P. Zubas

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje 1996 m. gruodžio 8 d. buvo prisimintas prieš trejus metus miręs veiklus teisininkas, visuomenininkas ir žurnalistas Pranas Šulaitis-Šulas, kurio palaikai dabar jau išsili kauniečiams skirtose Petrašiūnų kapinėse. Mišias Tėvų jėzuitų koplyčioje atnašavo kun. Juozas Vaišnys, SJ. Po Mišių jų dalyviai, susirinkę Jaunimo centro kavinėje velionies artimieji, draugai ir jo pažįstami prisiminė senąsias dienas Kaune. Apie velionį Praną Šulaitį, Darbo rūmų pirmininką, kalbėjo teisininkas Jonas Dainauskas, prisimindamas jo rūpestį darbo žmonių socialinės ir kultūrinės gerovės siekiais.

Akinė bendrovė "Utenos gėrimai" savo naująjį "Premium" alų prieš Kalėdų ir Čikagų šventininkų sušaukimą, ketusios lietuviams. Juos švenčių laikotarpyje pasiekęs lietuviškas "Utenos gėrimų" alus "Premium" gaminamas iš importuoto šviesaus slyklo ir suminkštinto vandens. Jam naudojami Alekso stiklo fabriko buteliai su metalizuotomis etiketėmis. "Utenos gėrimų" bendrovė dabar priklauso trečdalis alaus rinkos Lietuvoje.

Tėvų pranciškonų koplyčioje Brooklyne pamaldas 1996 m. lapkričio 24, sekmadienį, turėjo Niujorko ir jo apylinkėse gyvenantys latviai katalikai. Mišias jiems atnašavo Jėlgavos vysk. Anton Justs, Rygos kunigų seminarijos rektorius. Po Mišių jie buvo susirinkę užkandai Kultūros židinyje. Į pamaldas buvo atvykęs pusšimtis latvių katalikų. Vysk. A. Justs jiems padarė pranešimą apie dabartinę Katalikų Bendrijos būklę Latvijoje. Jis taipgi susitikio ir su mūsų išeivijos vysk. P. Baltakiu, OFM, neseniai Latvijoje aplankiusiu lietuvių kolonijais.

Suomija

Vasario šešioliktoji Helsinkyje buvo paminėta 1863 m. pastatytoose Riterių namuose, kuriuose dirbo pirmasis Suomijos parlamentas. Tą seną pastatą dabar puošė ant jo iškeltos, nakti apšviestos Suomijos ir Lietuvos vėliavos. "Lietuvos ryto" korespondentė Laima Žuklienė-Lavaste rašė, kad minėjime dalyvavo 300 Lietuvos ambasados svečių – Suomijos politikų ir užsienio diplomatų. Tarp jų buvo ir Suomijos parlamento pirm. Riita Uosukainen, populiariausia suomių politikė, rimčiausia kandidatė prezidento pareigoms. Lietuvos ambasadorius Petras Auštrevičius svečius buvo pasirodęs pavaišinti lietuvišku šampanu ir alumi, iš Lietuvos atvežtais šakociais. Koncertinę programą atliko smuiklininkas Raimondas Katilius, Lietuvos muzikos akademijos profesorius, su pianiste Audrone Pšibilskiene.

Brazilija

Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. Juozas Šeškevičius iš Sao Paulo jau išsikėlė gyventi lietuvių "Lituanikos" stovyklavietėn. Atsiveikindamas su parapija, sausio

19 d. jis atnašavo net trejas Mišias brazilams portugalų kalba. Pensijon išėjusį kleboną kun. J. Šeškevičių pakeitė Šv. Juozapo parapijos klebonu paskirtas 1960 m. gimęs brazilas kun. Jose Ulišses Leva, kunigu įšventintas 1988 m. gruodžio 3 d.

Australija

Per Lietuvį dienas Melbourne 1996 m. gruodžio 28 d. buvo įsteigta Australijos lietuvių komercinė draugija (Australian Lithuanian Chamber of Commerce). Draugijos valdybą buvo išrinkti ir pasiskirstę pareigomis ją sudarė pirm. Linas Zalkauskas, sekr. Kazys Bartaška, išd. Juozas Vaitiekūnas ir valdybos narys informacijai Antanas Lynikas. Ši prekybininkų organizacija remia vienas kitą prekybos reikaluose, skatina ryšius su Australijos verslininkais bei jų įstaigomis. Ji taipgi informuos australus apie lietuviškus gaminius, investicijas galimybes Lietuvoje ir ten prekybininkų laukiančią rinką. Nutarta skatinti Australijos estus ir latvius, kad jie įsteigtų panašias komercines draugijas, o tada būtų galima organizuoti ir bendrą komercinę baltiečių draugiją. Steigiamajame susirinkime paaiškėjo, kad Australijoje jau yra lietuvių, turinčių stiprius verslo ryšius su Korėja, Kinija, Tailandija, Singapūru, kitais Azijos kraštais ir Lietuva.

Argentina

Jonas Čikstas, veiklusis Buenos Aires lietuvis, gimęs 1910 m. Biržuose, mirė 1996 m. lapkričio 30 d. Velionis, Argentinon atvykęs 1930 m., sukūrė lietuvišką šeimą su Vanda Katinaite, jau taipgi mirusia 1987 m. Jiedu išaugino gražią lietuvišką šeimą – architektą sūnų Joną, dukrą Marytę, dabartinį gyvųjų kalbų profesorę, ir dukrą akių gydytoją Eugeniją, žentų velionies giminėn atvedusią gydytoją Humbertą, laidotuvis velionį pavadinusį ne uošviu, o savo tėvu. Velionis turėjo baltų fabriko sostinėje Buenos Aires. Tačiau giliausias savo pėdsakus paliko visuomeninėje veikloje. Mat jis įsteigė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybą, Senelių židinį, Lietuvių prekybininkų ir pramoninkų organizaciją ir jom vadovavo ilgoką laiką. Palaidotas po gedulinį Mišių šventovėje Jardine Paz kapinėse.

V. Kst.

Century 21
OFFORD REALTY LTD.
 Member Broker, 38 Hurontario St.,
 Collingwood, Ontario L9Y 2L6
 Pardaviant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitę, B.A.,
 pirkimo ir pardavimo atstovę.
 J. mielai jums patarnaus.
 Darbo tel. 705 429-2121 ar
 705 445-5640
 namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje. Iškūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
 830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
 Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki1.75%	Asmenines nuo6.25%
santapus2.25%	nekiln. turto 1 m.5.20%
kasd. pal. taupymo sąsk.1.50%	
INDELIAI:	
90 dienų indėlius2.25%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapus dydį iki \$2,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
180 dienų indėlius2.25%	
1 m. term. indėlius2.75%	
2 m. term. indėlius3.75%	
3 m. term. indėlius4.50%	
4 m. term. indėlius4.75%	
5 m. term. indėlius5.25%	
RRSP ir RRIF3 (Variable)2.50%	
1 m. ind.2.75%	
2 m. ind.3.75%	
3 m. ind.4.50%	
4 m. ind.4.75%	
5 m. ind.5.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE
 INTERAC KORTELE

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

siunčia siuntinius ir pinigus į Lietuvą:

- \$8 kub. pėda, priimame bet kokias dėzes.
- \$18 pristatymas iki 50 kg į vieną adresą.
- Atsižvelgiant į Lietuvos muitinės įstatymus, vienam asmeniui be multo galima siųsti tik 31.5 kg.
- Kad būtų geriau visiems, pageidaujame, kad dėžės nebūtų suskėnės kaip 20 kg.
- Iš toliau siųsti U.P.S.
- Siunčiant dolerius iki \$2,000 – 4%, plus pristatymas.
- Siunčiant daugiau kaip \$2,000 – 3%, plus pristatymas.
- Kanados dolerių pristatymas – \$15 (kan.), Amerikos dol. – \$12 (amer.).

Montrealyje – Leonas ir Genė Balašiaitel. 514 366 8259
 Hamiltono apylinkėje – Bernardas ir Danutė Mačiaitel. 905 632-4558
 Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaitaitel. 519 773-8007

Dėl pinigų siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, ar dėl platesnių informacijų prašom rašyti ar skambinti **Vytaui ar Genai Kairiams**,
 517 Fruitland Rck., Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel. 905 643-3334

Slaugos namai - nesibaigiantis rūpestis

V. KULNYS

“TŽ” 1996 m. spalio 29 nr. išspausdinta žinutė: “Spalio 20 d., 2.30 v.p.p., įvyko LN ir Lab-daros fondo informacinis susirinkimas. Dalyvavo apie 150 asmenų. Pirmininkavo adv. Algis Pacevičius. Pranešimus padarė LN valdybos pirm. V. Drešeris, išd. J. Slivinskas ir Slaugos namų k-to pirm. J. V. Šimkus. Diskusijų metu išsiaiškinta LN ir slaugos namų būklė”.

Nieko daugiau nepranešama apie susirinkimo eigą, dis-kusijas ar pasiūlymus. Jau pra-ėjus keturiems mėnesiams nuo šio susirinkimo ir nesulaukus iš-samesnio jo aprašymo, bandysiu keltą pagrindinių susirinkime keltų magrinčių bei nuomonių pa-liesti šiame straipsnyje.

Susirinkimas buvo šaukia-mas Toronto Lietuvių Namų vi-suomeninės veiklos komiteto, pagalbinį būrelį ir pavienių narių pagėdavimu. Nebuvo ra-šomas susirinkimo protokolas. Susirinkime slaugos namų ko-miteto pirm. J. V. Šimkus patei-kė žodinį pranešimą apie buvu-sias ir esamas kliūtis vykdati šį projektą. Vykstantys susitikimai su Toronto miesto valdžios ir tarybos atstovais, daromi jų pa-geidaujami projekto pakeitimai nuolat nukelia į nežinomą ateitį slaugos namų statybos pradžią.

Šio pobūdžio slaugos namų komiteto pareiškimai, kad vis atsiranda naujų valdiškų įstaigų reikalavimų, kurie trukdo pra-dėti statybą, kartojami jau daug metų. Nestebina tautiečių nusi-vylimas Slaugos namų komiteto pažadais, kuriuose vis kalbama apie statybos pradžią “už trijų, šešių mėnesių, už metų ir t.t.” Nuo pirmųjų pažadų pradėti statybą 1990 m. gruodžio 31 d. jau praėjo šešeri metai, o jų įgy-vendinimo pradžios nesimato ir šiandien.

Susirinkimo metu paaiškė-jo, kad nebuvo anksčiau kreip-tasi dėl sąlygų statybai ant TTC (Toronto Transit Commission) požeminio traukinio tunelių. TTC reikalauja keturių milijonų dolerių draudos, kuri būtų mo-kama, kol pastatas stovės toje vietoje. Jau praėjus komitetui buvo siūloma nedaryti tolimes-nių išlaidų nesužinojus TTC rei-kalaujamų sąlygų.

Susirinkimo eigoje ryškiau iškilio dalyvaujančių narių nusi-vylimas slaugos namų projekto vykdymo eiga. Neįtikinamos yra komiteto narių pareikštos nuo-monės, kad Ontario provincijos valdžia gali apmokėti net 50% statybos išlaidų. Bet dabartinė Ontario provincijos valdžia ma-žina dotacijas sveikatos ministe-rijai ir net yra galimybė, kad šel-piamų būtų ir slaugos namų iš-laikymo atsakomybę pervest miestui savivaldybėms.

Diskutuojant finansinę slau-gos namų atsakomybę, komi-teto atstovas pareiškė, kad ir negavus valdžios paramos slau-gos namai duos pelną, iš kurio bus galima padengti net Toron-to Lietuvių Namų išlaikymo iš-laidas. Mano nuomone, tai dar viena realiomis galimybėmis ne-pagrįsta fantazija, kuri, kaip ir ankstyvesni pareiškimai, yra pa-teikiama tautiečiams nuraminti.

Savo laiku išskėlus Slaugos namų idėją, buvo kreiptasi ir sulaukta mūsų tautiečių nuošir-daus pritarimo. Daugelis jų pa-aukojo net po 1000 dol. ir dau-giau. Surinkta beveik vienas mi-lijonas dolerių. Ryšium su staty-bos pradžios nuolatiniu atidė-liojimu aukos neišvengiamai pradėjo mažėti ir šiuo metu jų beveik nebegaunama. Toronto Priskėlimo parapija planuoja savo patalpas perkelti į naują vietovę vakarų Toronte. Neabe-jotina, kad šios užduoties vyk-dymui bus renkamos aukos, tai-pogi neabejotina, kad Toronto lietuvių visuomenė remis Prisi-

kėlimo parapijos žingsnius, nes yra pasitikėjimas jos vadovais.

Čia vėl pasireiškia Slaugos namų statybos komiteto vadovų neapdairumas ir nelogiškas už-sispyrimas laikytis netinkamai parinkto sklypo, dėl kurio pra-leista proga rinkti aukas. (Ar nereikėtų pasvarstyti galimybę slaugos namų statybai nupirkti sklypą šalia naujų Priskėlimo parapijos planuojamų pastatų ar-ba Anapilio sodybos aplinkoje?)

Žengiant pirmuosius Slau-gos namų projektavimo žings-nius, buvo numatytos patalpos “Paramos” bankeliui, kuris bū-tų buvęs didžiausias patalpų nuomininkas. “Paramos” atsto-vai būdavo kviečiami ir dalyvau-davo Slaugos namų komiteto posėdžiuose. Šiuo metu “Para-ma”, nesulaukdamas slaugos na-mų statybos pradžios, jau įsigijo nuosavas patalpas vakarų To-ronte. Du Toronto Lietuvių Na-mų valdybos nariai dalyvauja “Paramos” valdomuosiuose or-ganuose. Jie betgi nesugebėjo ar nenorėjo įtikinti “Paramos” valdybą laukti Slaugos namų statybos pradžios. Matyt, ir jie nebetiki Slaugos namų statybą.

Slaugos namų idėja buvo užmojis sujungti Toronto lietu-vius bendram tikslui, bendram lietuvių pensininkų ir senelių buities pagerinimui. Deja, liko tik sudužusios svajonės ir berei-kalingos išlaidos, kurios atskai-tomos iš suaukotų lėšų, nors pracityje buvo duodami paža-dai, kad aukos nebus liečiamos planų paruošimui.

Yra viena galimybė finan-suoti Slaugos namų statybą. Jau eilę metų Toronto Lietuvių Na-mai neša nuostolį. Užuoat ban-džius juos perorganizuoti, per-tvarkyti patalpas bei pritaikyti šiandieniniams reikalavimams, siūloma juos parduoti, o gautus pinigų investuoti į Slaugos na-mus. Ši mintis jau daug metų keliama Toronto Lietuvių Na-mų veikėje. Nenustebčiau, jei ir šiandien ji yra svarstoma. Tai būtų mūsų ankstyvesnės kartos pastangų nuvertinimas, šių kil-nių buvusių darbuotojų atmini-mo pažeminimas ir didelė žala lietuviškai veiklai Kanadoje.

Slaugos namų projekto pra-džioje būdavo kviečiami lietu-viai tautiečiai pasitarimams. Jie gausiai juose dalyvavo. Vėliau šis projektas pateko į kelių asmenų čiuptuvus. Pamišrči bu-vo pasitarimai, nebeišklauso-mos kitos nuomonės, užsispyru-siai ir kiektaaktiškai vykdomi nerealaus, nepagrįsti planai. Ne-pasisekimams pateisinti būdavo randami vis nauji kaltininkai, vis naujos priežastys. Visų pa-darytų klaidų ar nepastebėtų trūkumų, jei būtų buvę leista šiame procese dalyvauti dau-giau asmenų, būtų išvengta ir užtikrintai po aštuonerių metų būtų buvę Slaugos namai pasta-tyti.

Šis veiklos būdas, keliems asmenims nusprendžiant, kad jie vieni gali atlikti svarbius dar-bus, yra neveiksmingas, žlugdo mūsų visuomeninę veiklą. Šioje veikloje dažnai pastebima ne-apykanta kiekvienam asmeniui ar minčiai, kuri nesutampa su mano “aš”. Šis vėžys yra įsikero-jęs Slaugos namų komitete ir kenkia ne tik Slaugos namų projektui, bet ir Toronto Lietu-vių Namu atečiai.

Galima klausti: kas darytina ateityje? Ateinantis metinis To-ronto Lietuvių Namų susirinki-mas numatytas š.m. kovo 23 d., tuo pat metu, kaip ir Priskėli-mo parapijos bankelio metinis susirinkimas. Ar tai nepastebė-tas sutapimas, ar tendencingos pastangos, kad jame kaip gali-ma mažiau dalyvautų skirtingai nei Slaugos namų komitetas galvojančių lietuviškos visuome-nės atstovų, kad mažiau būtų nepageidaujamų klausimų? Ar realu tikėti, kad tautiečiai, au-koję Slaugos namams įvairias sumas, ypač po 1000 dol., susi-rinktu nepriklausomai nuo ko-miteto ir nuspręstų ar jų pini-gai, kurie buvo skirti Slaugos namų statybai, yra tinkamai pa-naudojami? Visi, suinteresuoti Slaugos namų ateimi, turi pra-dėti ieškoti skirtingų, naujų iše-ičių ir naujų vadovų šio lietu-viams svarbaus projekto įgyven-dinimui.

Australijos lietuvių bendruomenės krašto tarybos suvažiavimas per Lietuvių dienas 1996.XII.27-31 Melburne
Nuotr. L. Garbaliausko

Lietuva ir išeivija

Trisdešimtas politinių studijų savaitgalis

IGNAS MEDZIUKAS,
Los Angeles

LFB Los Angeles sambūris kasmet rengia politinių studijų savaitgalius, kuriuose yra nagri-nėjami to meto svarbūs klausimai, ieškant realių ir pozityvių sprendimų. Paskaitoms bei svars-tyboms kviečiami vietos ar iš ki-tur nagrinėjamų sričių žinovai.

Šiemet toks politinių studi-jų savaitgalis buvo jau trisde-šimtas. Tema “Lietuva ir išeivija”. Studijos vyko dvi dienas 1997 m. sausio 25 ir 26 d.d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Įva-do žodžių studijas pradėjo LFB sambūrio pirm. dr. Z. Brinkis, pasveikinęs susirinkusius, pri-statė svečius: adv. Joną Kairevi-čių iš Kauno, prof. Joną Rač-kauską ir kun. Antaną Saulaitį iš Čikagos, dr. Vytautą Bieliaus-ką, Cincinnati, OH.

Naujų kelių ieškant

Svarstybose “Ieškoti naujų kelių ar eiti tuo pačiu keliu?” pasisakė svečiai dr. Vytautas Bieliauskas, JAV LB vykdoma-sis vicepirmininkas. Jis sakė, kad laikai keičiasi, o mes ar kei-čiamės? Pokario metu atvyku-sių iš Europos karta dėl am-žiaus traukiasi iš aktyvaus dar-bo. Pasikeitę santykiai su Lietu-va. Tauta, atgavusi laisvę, eina savo keliais. Iš jaunimo nemato-me daug iniciatyvos, jų lietuvių kalba suprastėjusi. Iš Lietuvos atvyksta emigrantai, tikėdame-si užsidirbti pinigų ir grįžti at-gal. Kai kurie stengiasi čia pasi-likti. Kiti stengiasi siekti moks-lo, pasitobulinti savo specialy-bėje. Veiklos sąlygos pasikei-tus, reikia peržiūrėti ir keisti veiklos formas. Konkrečiai rei-kia peržiūrėti ir pakeisti PLB konstituciją ir pavadinimą. Lie-tuvių bendruomenė turėtų apimti lietuviškai kalbančius ir šios kalbos nemokančius, bet jaučiančius, kad jie yra lietuvių kilmės. Svarbu surasti būdus įtraukti į LB veiklą naujai atvy-kusius iš Lietuvos pastoviam apsigyvenimui šiame krašte.

Prof. Jonas Račkauskas kal-bėjo apie Baltijos tautas kaip geografinį vienetą. Išryškėjo, kad jos veikia atsižvelgdamos į skirtingus interesus. Jis sakė, kad išeivijoje sukurtas kultūri-nės vertybes netikslu pergabenti į Lietuvą, nes tuo būdu sunaik-i-nami mūsų kultūriniai centrai. V. Kviklio archyvas perkeltas į Lietuvą, taip pat kai kurie žur-nalai – “Ateitis”, “Skautų ai-das”, “Aidai”. Sunku įjungti naujai atvykusius iš Lietuvos į čia veikiančias organizacijas; jie turi skirtingus tikslus, nes atva-žiaivę ieško geresnių gyvenimo sąlygų. Su Karaliaučiaus sritimi užmezgti ekonominiai ir kultū-

riniai santykiai.

Kun. Antanas Saulaitis sa-dė, kad Lietuvoje gyventojų gy-venimo trukmė yra labai kritusi (vidurkis 59 m.). Reikia remti Lietuvą, kad ji pasiektų pasauli-nį lygį. Lietuvos Kat. Bendrija turi parodyti, kad ji nėra tik pa-maldų atlikėja. Lietuvos tiki-n-tieji, paliešti okupacijos, žiūri į pasaulį neigiamai. Reikia jų veiklą derinti su Vakarų pasau-liu, žiūrinčiu teigiamai. Padėti Lietuvai sveikatos reikaluose. Pasirūpinti, kad palikimai pa-siektų Lietuvą. Supažindinti Amerikos visuomenę su įdo-tais turistinio pobūdžio Lietu-vos objektais, istoriniais pasta-tais. Stengtis Lietuvos kultūrą įjungti į pasaulinę.

Šių svarstybių pirmininkė buvo Violeta Gedgaudienė.

Teisėtvarkos reformos

“Butinos Lietuvos teisėvar-kos reformos. Šia tema kalbėjo adv. Žibutė Brinkienė-Alex. Turi būti stiprinamas sugriež-tintų įstatymų vykdymas prieš organizuotus nusikaltimus – re-ketavimą, kyšius, korupciją, kontrabandą. Prvesti skubią kalėjimų reformą. Užtikrinti in-dėlių saugumą bankuose. Pri-mant ar papildant įstatymus, paimti nuostatus iš kitų kraštų įstatymų, kas tinka Lietuvos są-lygomis. Teisėjai turėtų būti ren-kami, o ne skiriami, nes jie turi būti nepriklausomi.

Adv. Jonas Kairevičius sa-kė, kad į teismus dažniausiai patenka smulkesni nusikaltėliai, o stambieji išsipainioja. Teismų paskirtis – ne kovoti su nusikal-timais, bet vykdyti teisingumą. Sovietiniai teisėjai gaudavo instrukcijas iš aukščiau. Iš tikrų teisėjai turi būti bešališki, ne-pasiduodą įtaigojimui iš šalies: spręsti bylas ir taikyti bausmes pagal įstatymus ir sąžinę.

Teisininkas Algis P. Rauli-naitis mano, kad lengviausia bū-tų išmesti sovietinį paveldą ir viską pradėti iš naujo. Jo nuo-mone, keistinas konstitucijos 47 str., draudžiantis juridiniams Lietuvos asmenims įsigyti žemės. Latvijoje žemė gražinta be jokių išlygų. Naujasis seimas šiuo klausimu jau yra susirūpi-ngs. Konstitucijos 106 str. dua-da teisę kreiptis į konstitucinį teismą respublikos prezidentui, ne mažiau kaip vienam penkta-dalui seimo atstovų ir tei-mams. Reikia konstituciją pa-keisti, kad konstitucinius klau-simus galėtų spręsti žemesnų instancijų teismai, o konstituci-nis teismas liktų galutine ins-tancija. Pakeisti konstitucinio teismo įsigaliojimo tvarką, kad

Politinių svarstybių savaitgalį Los Angeles mieste kalba adv. J. KAIREVIČIUS iš Lietuvos tema “Butinos Lietuvos teisėtvarkos reformos”. Prie stalo iš kairės: I. Medziukas, adv. Ž. Brinkienė-Alex, A. R. Raulinaitis

Nauja krašto vadovybė

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kia tų adresatų, kuriems ji yra skiriama. Tai, žinoma, bėdos, kylančios iš didesnio ar ma-žesnio nesąžiningumo. Antra, per tarybos suvažiavimą pasigir-do skundų, kad vietinės orga-nizacijos, kultūriniai vienetai neretai stokoja lėšų. Tokiais at-vejais savaime prisimenama, kad Lietuvon iškeliaujanti para-ma skaičiuojama dešimtimis ir šimtais tūkstančių dolerių, o vietiniams poreikiams turima tik pavieniai tūkstančiai ar net tik šimtai dolerių. Atrodo, jog netolimoje ateityje ir Australi-jos lietuvių tarpe bus labiau at-sižvelgta į savo organizacijų bei spaudos finansinę padėtį. Para-ma Lietuvai, be abejonės, ne-sustos, tačiau ji turbūt taps “at-sargesne”.

– Kaip Australijos lietuviai reagavo į 1996 m. Lietuvoje įvykusius seimo rinkimus, kuriuos laimėjo Landsbergio ir Vagno-riaus vadovaujama “Tėvynės są-junga”?

– Turbūt visa pokario išei-vija nemėgo komunistinės san-tvarkos bei ją uoliai rėmusių partiečių. 1988-90 m. Atgimi-mas Australijoje buvo sutiktas su didžiuliu džiaugsmu. Todėl buvo liūdesio ir sukrinkimo, kai 1992 m. laimėjo buvusieji ko-munistai, būtent LDDP. Vieni bandė susitaikyti su mintimi, kad “komunistai yra pasikeitę”, kiti argumentavo, kad Lietuvos politinę ateitį tesprendžia patys Lietuvos žmonės. Treti turėjo daugiau vilties; pavyzdžiui Aus-tralijoje gražiai prigijo “Tėvynės

sąjungos” skyrius. Bet, žinoma, visus labai liūdino LDDP valdy-mo metais išbujojusi korupcija valdžios sluoksniuose, nesąži-ningumo ir nusikalstamumo au-gimas Lietuvoje apskritai. Tad dabartinis dešiniųjų laimėjimas Australijos lietuvių nuotaikas stipriai praskaidrino. Ketveri LDDP valdymo metai parodė, kad, kaip ir kitose pokomunisti-nėse šalyse, buvusių komunistų valdžia nėra nei kompetentinga ekonomine prasme, nei pakan-kamai sąžininga ar atsakinga paprastų gyventojų atžvilgiu. Užsienio lietuviai ir dabar dar nori “padoresnės, idealistiškes-nės” Lietuvos, todėl Landsber-gis yra patrauklesnė figūra nei Brazauskas. O Česlovo Jursėno kalba, bent Sidnyje buvo sutikta kojų tryptimu.

– Esate naujasis ALB krašto valdybos pirmininkas. Gal vieną kitą žodį apie save. Kokia Jūsų profesija?

– Kilimo esu žemaitis, po karo su tėvais gyvenęs Vokie-tijoje, anglų zonoje (Seedorf, Stade, Dedelsdorf). Australijoje baigiau Sidnio universitetą ba-kalauro ir magistro laipsniais, universitetinės stipendijos dėka, vėliau gavau daktaro laipsnį Freiburgo universitete Vokiet-i-joje. Beveik 30 metų dirbau kaip profesorius Newcastle uni-versitete Australijoje. Mano specialybė: filosofija, ypač poli-tinė filosofija, ir mentalitetų teorija. Dabar iš aktyvaus dėsty-mo esu pasitraukęs.

– Ačiū už pokalbį.

KLB Toronto apylinkės pirmininkė DANUTĖ GARBALIAUSKIENĖ su vietiniu gyventoju aborigenu Megalag Walley Blue Mountains vietovėje, Australijoje
Nuotr. L. Garbaliausko

Pašto ženklų paroda “Lithpex XIII”

Toronto lietuvių filatelistų ir numizmatikų draugija rengia pošto ženklų parodą 1997 m. kovo 22-23 d.d. Priskėlimo pa-rapijos parodų salėje, (1021 College St.). Paroda bus atida-ryta 10 v.r. - 5 v.p.p.

Ši draugija veikia 33-ius metus. Ji surengė 12 Lietuvos valstybės pašto ženklų parodų. Glaudžiai bendradarbiaudami su mūsų bendro likimo šiaurės kaimynais latviais ir estais, kar-tu rengdavome Baltijos valsty-bių pašto ženklų parodas kas tre-ti metai. Prašydavome Kana-dos paštą parodos dienai duoti specialų antspaudą, kuriuo paš-tas antspauduodavo tos dienos laiškus. Filatelijos parodos buvo mums tiltas, per kurį galėjome supažindinti kitataučius su Lie-tuvos pašto ženklais, jos istorija, menu ir kultūra. Lietuvai išsiko-vojus nepriklausomybę, filateli-stams atsivėrė nauji filatelijos dirvonai – dabartinės Lietuvos pašto ženklai.

Draugija išleido voką Lietu-voje žuvusių partizanų ir Sibire nukankintų mūsų brolių ir sesių atminimui. Šiuos vokus bus ga-lima įsigyti parodos metu arba parašius draugijos adresu.

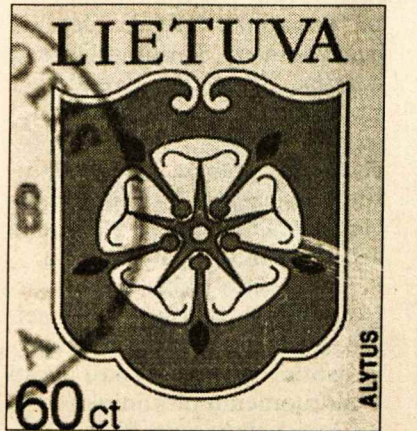
“Lithpex” parodoje daly-vaus ir svečiai iš Amerikos: Al. Ruzga ir J. Žadeikis. Antanas Supronas, mūsų draugijos na-rys, sutiko parodoje išstatyti ro-dinį “1894-1960 metų olimpi-niai ženklai”, kuris Vilniuje 1996 m. buvo apdovanotas si-dabro medaliu. Al. Baltakis, A. Samsonas, Vl. Stabas, St. Vai-vada ir A. Vekterytė parodoje dalyvaus su Lietuvos pašto ženklais ir atvirukais. Kadangi parodų salėje yra vietos ir tu-

rime atliekamų rėmų rodi-niams, rodysime ir kitų valsty-bių pašto ženklus: Kanados, Amerikos, Guernsey ir Vati-kano.

Toronto lietuvių filatelistų ir numizmatikų draugijos visuo-tiniame susirinkime buvo nu-tarta Kelmės J. Graičūno gim-nazijos “jauniems filatelistams” duoti 200 dolerių už įvertintus parodoje rodinus ir pasiųsti jiems pašto ženklus, kuriuos esame gavę jauniems filateli-stams iš parapijų žiniaraščių skaitytojų. Mes nuoširdžiai pra-šome skaitytojus nemesti į šiukšles gautų vokų su pašto ženklais, bet perduoti filatelistų draugijai: A. Laurinaitis, 78 Caines Ave., Willowdale, Ont. M2R 2L3, arba St. Prapakui Priskėlimo parapijos knygų parduotuvėje, V. Aušrotui Anapilio knygynė, J. Stankui Aušros Vartų parapijoje, Hamiltone.

Būsime dėkingi už gautus pašto ženklus, kuriuos atiduodame jauniems filatelistams Lietuvoje.

A. Laurinaitis

Dabartinės Lietuvos pašto ženklas
Nuotr. M. Pranevičius

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių Namus)

Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšai (contact lenses).

Toronto "Paramos" kredito kooperatyvo naujų patalpų atidarymo iškilmė 1997 m. vasario 22 d. Iš kairės: valdybos pirm. DAINIUS VAIDILA, Lietuvos generalinis garbės konsulas HARIS LAPAS, vedėjas LINAS ZUBRICKAS. Nuotr. D. Blynaitės

Laikai keičiasi, o mes?...

(Tesinys iš praėjusio nr.)

NEKALBANTIEJI LIETUVIŠKAI

Mes lietuviškumo išlaikymą vis labai griežtai siejame su lietuvių kalbos mokėjimu. Tai teisinga, bet tik ligi tam tikros ribos. Lietuvių kultūrą sudaro ir tautos papročiai, ir jų paveldėjimas. Žinome, kad atsiranda vis daugiau lietuvių kilmės žmonių, kurie, būdami jau trečios ar ketvirtos kartų atstovai, gyvena telkiniuose, kur yra mažai lietuvių, jau nekalba lietuviškai. Bet jie domisi Lietuva, jos kultūra ir jos papročiais. Ar mes turime teisę juos "nurašyti"? Lietuvai atgavus nepriklausomybę atsirado daug žmonių, kurie susidomėjo savo etnine kilmė ir kurie save laiko lietuviais. Ne vienas jų čia labai svarbias pareigas kraštuose, kur jie gyvena. Bet, deja, jie lietuviškai nekalba. Mums reikia rasti būdų išlaikyti ir šį lietuviškumą išeivijoje.

Žinau, kad taip kalbėdamas, susilauksiu didelės kritikos iš save laikusių tikrais patriotais-lietuviais, bet, man atrodo, kad šia tiesą kas nors turi pasakyti, nes kitaip mes prarasime daug lietuvių kilmės žmonių, kurie ne tik mums yra svarbūs, bet ir kurie gali Lietuvai padėti. Ką turime sakyti senatoriui Durbin'ui, kuris lietuviškai nekalba, bet kuris save laiko lietuviu ir kuris net buvo nuvykęs į Lietuvą aplankyti savo motinos gimtinės Jurbarkę?

Yra ir daugiau tokių žmonių, bet mes nuo jų šalinamės, nes jie lietuviškai nekalba, nors dažnai ateina į mūsų parengimus ir ramiai išsėdi, klausydamiesi jiems nesuprantamų kalbų, nes yra mums artimi. Jei mes šių žmonių lietuviškumo nesugebėsime įvertinti, tai mūsų laikrodžiai tikrai sustos.

Negaliu užmiršti, kai 1889 m. dalyvavau Argentinos lietuvių tenai surengtame Vasario 16 minėjime, kuriame dalyvavo lietuvių šokių grupė. Jie gražiai pašoko ir buvo visų su džiaugsmu priimti, bet tik paskui sužinojau, kad nė vienas jų nekalba lietuviškai. Tada pagalvojau: "Tai kas, bet jie myli Lietuvą. Jie yra lietuvių vaikai iš mišrių šeimų. Kodėl mes negalime jų laikyti savais?"

Kiek dabar Lietuvoje yra jaunų žmonių, kilusių iš mišrių šeimų su rusais, bet jie yra laikomi lietuviais. Ačiū Dievui, jie gyvena Lietuvoje ir kalbą gali išmokti. Bet kodėl mes turėtume į lietuvius, gyvenančius kituose kraštuose, kitaip žiūrėti?

PASIŪLYMAI ATEIČIAI

Lietuvių bendruomenės išeivijoje reikia pajudėti ir rimtai sudabartinėti organizacinę veiklą. Tam tikslui siūlau imtis sekančių veiksmų.

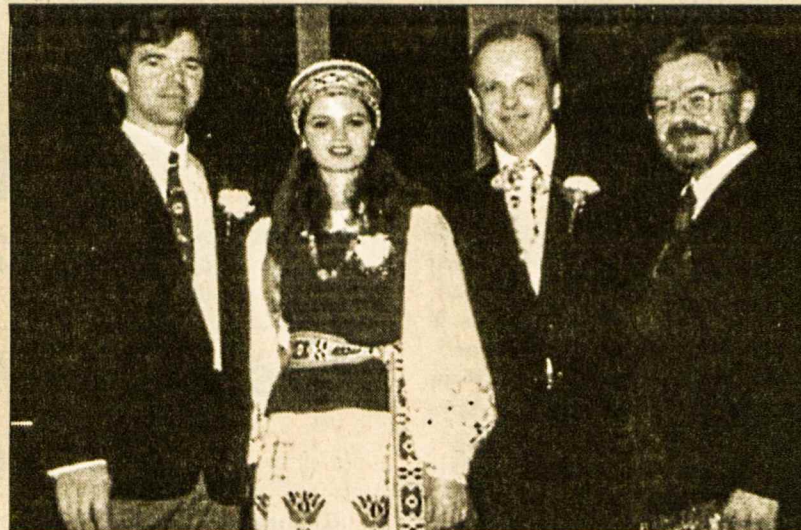
1. PLB turi perrašyti savo konstituciją. Jai reikia pakeisti savo vardą. Užtenka viską sieti su "pasauliu". Pasaulio lietuvių bendruomenė, Pasaulio lietuvių centras, "Pasaulio lietuvis" ir t.t. Lietuvos centras yra Vilniuje, o ne Čikagoje. Gal taip ir turėtų būti. Manau, kad PLB turėtų pasivadinti **Užsienio lietuvių bendruomenių federacija** arba **Užsienio lietuvių taryba**.

Jai reiktų pakeisti savo organizacinę struktūrą. Šalia seimo, kuris esmėje yra nefunkcionuojantis organas, reiktų įvesti Bendruomenių pirmininkų tarybą, kuri veiktų kaip PLB direktoriai, ir kuriems PLB valdyba būtų atsakinga. Dabar PLB val-

dyba nėra niekam atsakinga, nes PLB seimas labai retai susirenka, ir jis turi tik demokratijos "šešėlius", bet esmėje nebūna demokratiškai išrinktas. Pati PLB valdyba renkama to seimo irgi turi tik "šešėlinę" demokratiją. (Paskutiniame seime 1992 m. PLB valdyba buvo išrinkta iš vieno sąrašo. Kuriose demokratiniuose organizacijose tai laikoma normaliu reiškiniu?).

PLB turėtų likti, kaip jos konstitucija yra pramačius, tik kraštų bendruomenių derintoja, nes "kiekvieno krašto Bendruomenė tvarkosi pagal savo priimtą statutą, prisiderindama prie vietos sąlygų bei įstatymų ir PLB konstitucijos" (PLB konstitucija #1). PLB gali likti labai svarbiu veiksmu išeivijoje, bet ji tai pasieks tik tada, kai sugebės persiorganizuoti.

2. Kraštų Bendruomenės turi praplėsti savo veiklą ir taip pat peržiūrėti savo įstatus. Jos turi išlaikyti lietuviškumo du tipus: lietuviškai kalbančiųjų ir etninių lietuvių, kurie gal nekalba lietuviškai. Jie visi turi būti lygūs Bendruomenių nariai. Dvikalbystė, kuri kai kuriose Bendruomenėse yra jau priimtas faktas, turės tokiu tapti visur. Naudodamosios sąvą kraštų piliečių politinė įtaka

KLB Montrealio apylinkės surengtos Vasario 16-tosios iškilmų programos dalyviai. Iš kairės: AV parapijos choro dirigentas muz. ALEKSANDRAS STANKEVIČIUS, akompaniatorė MARINA KOLBAS, choro vadovas ANTANAS MICKUS, apylinkės valdybos pirm. ARŪNAS STAŠKEVIČIUS. Nuotr. A. Mickaus

Lietuva ir išeivija

(Atkelta iš 5-to psl.)

LKDП turi stiprią moralinę vertybę. Tačiau keista, kad kai kurie asmenys iš išeivijos, po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, įsiterpę į dabartinę Lietuvos politinį veikimą, keistai elgiasi. Kam reikėjo steigti Krikščionių demokratų sąjungą, jei Lietuvoje veikia LKDП? Arba kokį politinių jėgų centrą reikėjo steigti, jei tas centras neturi nei ištakų, nei apčiuopiamų ribų. Tad rinkėjams kilo mintis, ar tai nebuvo dabaroma vien dėl asmeninių ambicijų, o gal tam, kad skaldytų jėgas, klaidintų ir tuo padėtų nomenklatūrai išlaikyti valdžiją.

Reikia turėti ateities viziją. Konservatoriai paveldėjo sugrįautą ūkį su socialinėmis problemomis. Abejotina, kad per ketverius metus bus įmanoma atstatyti, kas buvo sugriauta. Pirmieji seimo žingsniai rodo, kad imtasi pozityvaus darbo: koalicinės vyriausybės sudarymas, ministerijų pertvarkymas, greitas įstatymų priėmimas, susikompromitavusių valdininkų pakeitimas. Stengiamasi greičiau įsijungti į tarptautines gyvybės ir ekonomikos struktūras. Žmonėms imponuoja konservatorių paskelbta "švarių rankų politika". Iš partijos šalinami susikompromitavusieji asmenys.

bendruomenės turėtų stipriai skatinti tų kraštų pagalbą įtvirtinimui demokratijos, ekonomijos ir tarptautinio saugumo Lietuvoje.

3. PLB ir kraštų Bendruomenės turi atkreipti ypatingą dėmesį į naujus ateivius iš Lietuvos, kurie dabar yra išsiblaškę visame pasaulyje, ypač Vakaruose. Nors kai kurie jų yra ekonominiai emigrantai, mes jų atmesiti negalime. Lietuvių Bendruomenės turi būti ir jiems namai nuo savo namų Lietuvoje atitrūkusiesiems.

4. Yra jau gana pavėluotas reikalas dėti pastangų įtraukti jaunimą į Bendruomenės veiklą PLB ar kraštų bei apylinkių plotmėse. Mes nesistengėme paruošti jaunimo savo darbams perimti ir dabar tai, nors ir pavėluotai, turime padaryti.

Lietuvių Bendruomenių šūkis buvo ir yra "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būti". Bet, kaip matome, su besikeičiančiais laikais mes galime būti įvairiais lietuviais: lietuviškai kalbančiais ir gal net nekalbančiais. O. Nasso sakė: *Tempora mutantur et nos mutamur in illis*. Ar esame pilnai subrendę keistis su besikeičiančiais laikais? (Pabaiga)

IŠ GYDYTOJO UŽRAŠŲ

Vėžys - nepagydoma, užkrečiama, paveldima liga?

Dr. LEONARDAS POVLIUŠAS, Vilnius

2. 34-me autobuse

Rugpjūčio pradžia. Saulėta. Šilta. Apie 8 val. ryto. Į Santariškes, kur įsikūrusios stambiausios Vilniaus respublikinės liginės, vyksta 34-as autobusas. Jis (rodos, austrų dovanotas) labai patogus, nors nenaudas, bet beveik visos vietos sėdimos. Yra tarpai stovėti. Važiuojant savijauta gera, lyrai plauki laiveliu. Lingės taip gerai įtaisytos, kad nesijaučia jokio kratyto.

Antrose autobuso sėdynėse sėdi moterys ir vienas vyras. Iš jų seniausia, žila, stambaus kūno sudėjimo sėdinti vidury sako:

– Važiuoju į Onkocentrą pasitikrinti sveikatą. Prieš 11 metų man pašalino dešiniąją krūtį. Po to apie 20 kartų spindulino. Dar gydė cheminiais preparatais, bet po jų pykino vemti, viduriavau. Tai gydymą nutraukiau. Po keleto savaičių išnyko pykinimai, viduriavimai. Pradžioje apie 4 metus važinėdavau kasmet į Onkologinį tikrintis, o po to jau 7 metus niekur nesitikiu.

Šalia jos sėdinti mažutė, smulkutė, žilutė, bet labai judri moterėlė įdėmiai klausia, ką kalba jos bendraketelė; nori kažką pasakyti, bet stambioji kalba energingai, garsiai, daug, ir smulkutė niekaip negali įsiterpti į stambiosios kalbą. Tik tai atsišiepęs, mažutė klausia:

– O dėl ko šalino krūtį?
– Kaip dėl ko? – nesupranta stambioji. – Dėl vėžio. Argi šalina krūtis dėl kokios kitos ligos?

– Girdėjau, kad šalina. Man rajone chirurgas sakė, kad kartais ir dėl gėrybinių navikų, kaip cistų, jei jų krūtįje daug priaugę, pašalina ne tik atskiras cistas, bet ir pačią krūtį, aiškina mažoji moterėlė.

– Hm. Nežinojau, – lėtai, abejojama kraipo galvą stambioji.

– Tai kokia buvo vėžio stadija? – neatlyžta teirautis mažoji.

– Man nesakė nei kad krūtįje vėžys, nei koks jo išplitimas, tik po operacijos palatos gydytojas pasakė, kad buvus antra ar pradžia trečios vėžio stadijos. Dabar aš dirbu ūkyje visus darbus, jaučiuosi gerai. Anksčiau, truputį padirbėjus, dešinioji ranka patindavo ir labai skaudėdavo, bet aš į tai nekreipiau dėmesio, vistiek dirbau, nes kas gi tuos moters darbus padarys? Paskui, po kelerių metų ar skausmai sumažėjo, ar aš su jais apsipratau, kad ir dirbu, bet mažai juos juntu, nors ranka pastorėjus ir liko, o kokia to vėžio stadija, man visai nerūpi, – numoja ranka storoji.

– Tamstai gerai, tamsta jau pagydyta, o aš nežinau kas su manimi bus? Manė iš rajono siuncia į Onkologijos centrą, sakė reikės operuoti krūtį. Aš operacijos bijau, – susijaudinus, su ašarom akyse kalba smulkioji moterėlė.

– O ko gi bijoti? Kai tave operuoja, nieko nejauti. Tik kol tos operacijos sulauki, kol tave guldo ant operacinio stalo, kol riša rankas, kol leidžia į kraujagyslę vaistus nežiūri, kraudiesi, o paskui užmiegi ir nieko nejauti. Pabundi palatoje jau su parišta ranka, – aiškina stambioji.

– Aš ir pamišau, kada buvau operuota. Mane operavo kai onkologinis dispanseris dar buvo Polocko gatvėje, turbūt prieš kokius 25-30 metų. Man tada pašalino kairę krūtį. Operacijos labai bijojau, verkiau. Norėjau iš ligoninės pabėgti, bijojau, kad per operaciją numirsiu, kad mano šešerių metų sū-

nelis liks našlaitis, bet mano vyresnė sesuo, amžiną jai atilsį, mane perkalbėjo, nuramino. Ir gerai padarė. Aš va, sveika, o jos jau nebėra, ji jau mirė nuo inkstų ligos. Namuose aš dirbu visus darbus, nors ir mano kairė ranka pastorėjusi ir kartais po darbo paskauda, bet ir aš į tą skausmą nekreipiu dėmesio, vis tiek dirbu. Kai pasiilsiu, skausmai praeina, bet pastorėjimas neišnyksta, – aiškina iki šiol tylėjusi trečia keleivė.

– O kur dabar sūnelis? – nusišluosčius ranka ašaras smalsauja mažoji moterėlė.

– Ak, kaip greitai bėga metai! – giliai atsidūsta trečioji. – Sūnelis – jau vaikų tėvas.

– Nenorėjau važiuoti, gaišti laiką, bet yra vaikaičiai, tai bi-jau, kad jų neužkrėčiau vėžiu. Galgi tas vėžys užkrečiamas? Dabar viskas užkrešta, kad net baisu pagalvoti, kaip mes dar gyvos?

– Ir aš vaikaičius nešioju, bučiuoju, net valgom iš tos pačios lėkštės.

– Argi neturit molinių dubenėlių? Vaikams gali duoti valgyti iš molinių dubenėlių, – iškiša stambioji.

– Mat mano vaikaičiai dar maža, kad ji dar valgo sėdėdama ant mano kelių. Vyresni vaikai valgo atskirai.

– Mano visi vaikai ir vaikaičiai valgė ir valgo iš tų pačių lėkščių, iš kurių valgau aš, ir niekas iš jų neužsikrėtė vėžiu, – sako stambioji.

– Argi tikrai neužkrečiamas? – lyg nustebusi klausia mažoji moterėlė.

– Nežinau, man rodos, kad tas vėžys neužkrečiamas, – sako stambioji.

– Aš irgi važiuoju pasitikrinti į Onkocentrą. Prieš 6 metų šioje ligoninėje man išpjovė du trečdalius skrandžio. Sūnui sakė, kad buvęs skrandžio vėžys. Dabar jaučiuosi gerai, nevalgau kepto, rūkyto, o taip tai viską valgau, – sako, ir iki šiol sėdėjęs tylus vyras.

– Ir išgeri? – nusijuokė stambioji.

– Retai. Tik per dideles šventes po vieną stikluoką.

Autobusas sustoja. Kalbos nutyla. Keleiviai išlipa. Už kokių 100 metrų dešinėje matyti Vilniaus Onkocentro pastatas.

Sovietų generolo pamokslas suimtiesiems

Generolas Merkulov'as Lubiankos kalėjime išdėdžia kalbėjo suimtiesiems kazokų karininkams apie komunizmo laimėjimus

LEONAS BALUŠIS

Gen. Merkulov'ui pagaliau šiek tiek "išsipopavus", staiga labai ramiai prabilo plk. N.N. Krasnov'as, vyr.

– Kam toks ilgas įvedamasis žodis? Aš viską labai gerai suprantu ir be jūsų aiškinimų. Man labai aišku, kad mūsų padėtis yra beviltiška. Aš ir sūnus esame kariai, ne kartą mirčiai žiūrėjė tiesiai į akis. Mums visai nesvarbu, ar mes mirsime 70-je paralelėje ar 100-toje... Aš negaliu sau tik vieno dovanoti, kodėl aš patikėjau anglais. Vien dėlto turėčiau galvos netekti...

– Nekalbėkite apie tą "kario mirtį". Tai, kaip pas mus sako, kvaili svaichiojimai. Mirtis praeina, dažnai jūsų net nepastebėjusi. Na, bet kad jūs patikėjote anglams – tai čia jau tikrai didžiulias beprotystės. Juk tai istoriniai prekiautojai! Jie viską parduos, net nė viena akimi nesumirtelėjęs... Prekiauja jie svetimių žmonių gyvybėmis ir savo pačių sąžine. Mes? Mes jiems netikime, pulkininke. Užtat mes ir paėmėm vadeles iš savo rankas. Jie ir nežino, kad mes juos, kaip toj šachmatų len-tojų, suvarėme į kampa ir dabar turi šokti pagal mūsų dūdelę, kaip ta paskutinė "pieška". Anksčiau ar vėliau mūsų komunistinė meška susikirs su Vakarų buldogu. Pasigailėjimo mūsų sacharininiams medauninkams, t. y. sąjungininkams, nebus! Lėks po vėlnių visi jų karaliai su visomis tradicijomis, lordais ir baltais perukais. Niekas neatsilaikys prieš stiprią meškos leteną. Laimės mūsų sveika, socialškai stipri, jauna Lenino-Stalino idėja.

KLK moterų dr-jos Montrealio skyriaus valdyba, besiruošianti 45 m. veiklos sukakties minėjimui. Iš k. sekr. Julija Adamonienė, valdybos narė Genovaitė Zabieliauskienė, pirm. Genovaitė Kudžmienė, vicepirm. Danutė Staškevičienė, izd. Elena Kerbelienė. Nuotr. J. Piečiai

Montrealis laukia Pūkelevičiūtės

KLK moterų draugijos Montrealio skyriaus šimtmetiui savo 45 metų sukaktį. Jos ruošiasi ją iškilmingai paminėti ši pavasarį, Atvelykio sekmadienį, balandžio 6 d. Aušros Vartų parapijoje. Draugija, norėdama šią šventę dar spalvingiau papuošti, pakvietė montrealiečiams gerai pažįstamą aktorę – rašytoją Birutę Pūkelevičiūtę, šiuo metu gyvenančią Floridoje. Prabėgo 30 metų, kai su Birute išsiskyrėm. O mūsų išeiviko gyvenimo pradžioje ji 15 metų praleido Montrealyje ir čia paliko daug ryškių pėdsakų.

Tais "senais laikais" Montrealyje veikė dramos teatras, į kurį buvo įsijungęs didelis montrealiečių būrys. Čia buvo įgarsintos pirmosios lietuviškų vaidinimų plokštelės (pirmosios ne tik išeivijoje, bet ir visoje lietuvių dramos teatro istorijoje). Tai buvo Kazio Borutos "Balta-ragio malūnas" ir Balio Sruogos "Milžino paunksmė". Plokštelių režisierė buvo Birutė Pūkelevičiūtė, taipgi režisavusi tuos pačius veikalus ir scenoje. Išvykų metu jie buvo vaidinami ne tik Kanadoje, bet ir JAV-se. Jaunimėliui įgarsinta pasakų plokštelė "Žirginėliai", kuri buvo su-tikta su ypatingu tėvų ir mokytojų dėmesiu. Vėliau Čikagoje buvo išleista dar viena pasakų plokštelė – "Antrieji žirginėliai".

Birutė Pūkelevičiūtė yra ne vien teatro žmogus. Ji sėkmingai reiškėsi ir literatūroje. Šia proga ypač malonu prisiminti, kad visų trijų žanrų jos pirmo-

sios knygos buvo parašytos Montrealyje: debiutinė poezijos knyga "Metūgės", romanas "Aštuoni lapai" ir pasakiška komedija "Aukso žąsis". Pagal šią pasaką Montrealyje buvo paruoštas pirmas lietuviškas spalvotas vaizdinis filmas, o premjera įvyko Čikagoje.

Išvykusi į Čikagą, Birutė toliau tęsė plačią meninę veiklą įvairiose srityse. Sunku aptarti viską, ką jai teko nuveikti gyvenant JAV-se. Ji išleisdavo devynias knygas suaugusiems ir šešias vaikams, buvo įvertinta dešimčia literatūrinių premijų, o pastaruosiu metu įgarsino šešias savo darbų kasetes. Dvi jos knygos yra išverstos į latvių kalbą, viena į ispanų. Rašytoja aplankė visas didžiąsias lietuvių nausėdijas išeivijoje (o 1992 metais Kauną ir Vilnių) savo autori-niais vakarais, kuriuos, būdama sykiu ir dramos aktorė, ji įsteng-davo pati viena įdomiai atlikti.

Birutė taipgi talkino Lietuvių operai Čikagoje: režisavo "Traviatą", išvertė į lietuvių kalbą "Fidelio" ir "Carmina Burana". Atgavus laisvę, Lietuvoje buvo pakartotos jos knygos ant-raisiais leidimais, o šiuo metu Kauno valstybiniame akademi-niame teatre vaidinami net du jos veikalai: "Aukso žąsis" ir "Aštuonių lapų" inscenizacija, pavadinta "Dar kartą atsigrėžiu".

Tad bus malonu po daugelio metų vėl susitikti su "mū-siške" Birute Pūkelevičiūte.

KLK moterų draugijos Montrealio skyriaus valdyba

mas, kurį jūsų senelis atamanas parašė prancūzų kalba ir atsiuntė iš Spittail'io? Ar jūs manote, kad mes nieko apie tai nežinome? Nepadės jums jokie Churchill'iai nei Truman'iai, nei karaliai nei diplomatai! Pasakoją, kad carai savo arklius girdė Oderio upėje, o mes, kai ateis laikas, savo sovietinius arklius pagirdysim Temzės upėje.

V. N. Merkulov'as stipriai paspaudė skambutį. Į vidų, labai skubėdamas, įlėkė karininkas, kurį jūsų senelis atamanas parašė prancūzų kalba ir atsiuntė iš Spittail'io? Ar jūs manote, kad mes nieko apie tai nežinome? Nepadės jums jokie Churchill'iai nei Truman'iai, nei karaliai nei diplomatai! Pasakoją, kad carai savo arklius girdė Oderio upėje, o mes, kai ateis laikas, savo sovietinius arklius pagirdysim Temzės upėje.

– Paimk juos! Man jau užtenka! Liudininkams (faktinai – tardytojams) pasakyk – neperstengti! Suprasti? Jie turi gyventi! Turi dirbti!

Lt. Krasnov'as rašo, kad Merkulov'o kalba ji taip paveikė, jog ir po 11 metų rašydamas atsiminimus, gal atpažinti visišku tikslumu, gal vieną kitą žodį užmiršęs, bet nieko savo nepri-dėjęs. Ant stalo liko arbata, gražioje lėkštėje nepaliesiti sausainiai ir visa dėžutė "Kazbek" cigarečių. Atsisakėme mes tų prabangių Merkulov'o vaisių.

Mus išvedė. Koridoriuje aš ištiesiau savo ranką, bet tarp mūsų staiga atsistojo "robotas" su nelabai draugiška šypsena. Savo palydovams su pirštu parodė, kad vestų vieną į dešinę, kitą į kairę. Kažkuria valanda 1945 m. birželio 4 d. mane atskyrė nuo tėvo, ir aš su juo vėl pasimačiau tik 1945 m. spalio 27 d.

MGB generolas V. N. Merkulov'as kartu su savo viršininku Lavrentij Pavlovič Berija (Nukelta į 8-tą psl.)

– Kaq! – suriko generolas MGB. Pagalvokite, kur jūs esate ir su kuo kalbate. Aš kalbu ką noriu! Čia Lubianka ir aš čia šeimininkas! Padėjo jums prašy-

Nebedainuojantis operos solistas

Knyga apie solistą Vladą Baltrušaitį (1912-1975)

ALĖ RŪTA

Žmogus pats savyje yra vertybė. O jei miršta ir vertingai išgyvenęs gyvenimą žmogus, padaręs gero kitiems, yra vertas nekrologo ar biografijos.

Neatsimenu, ar solistas ir chorų vadovas Baltrušaitis susilaukė išsamesnio nekrologo po jo staigos per ankstyvos mirties. Tik dabar, po daugiau kaip 20-ties metų, velionies atminimas įvertintas Vilniuje (1996) gražiai išleista stambia (448 p.) knyga. Jos sumanytoja, rėmėja, įvykdytoja yra solisto žmona Elena Daumantaitė-Baltrušaitienė, padedama dukros Karilės.

Knygą vertinant reikia įsidėmėti ir pagirti sąžiningą, atidžią autore – muzikologę Jūratę Vylūtę. Knyga ne tik gražiai išleista, bet ir kruopščiai parengta: Vladas Baltrušaitis, jautraus ir gausus lietuvių, charakteris išryškintas, jo kūrybiniai muzikos srityje darbai plačiai suminėti.

Kas tas jurbarkietis Vladas Baltrušaitis? Vyresnioji lietuvių karta daugelis atsimenama jį, dainavusį Kaune, Lietuvos valstybės teatre (1937-1942) ir Vilniaus miesto teatre (1942-1944). Taigi muzikinė jo karjera Lietuvoje neilgai truko, gabiam solistui neteko pilnai išsiskleisti.

VI. Baltrušaitio vargas, skaudus kelias iš tėvynės į Vakarų, į Vokietiją karo metu ir paskui į Ameriką, buvo drauge ir sunkus jo kūrybinių siekimų kelias. Bet jautrus ir ambicingas muzikas pasiekė labai daug.

Jei kas vadina mus išsviais, tai Vladas Baltrušaitis gyvenimo pavyzdys rodo, kad ne toks mūsų vardas. Vladas, išblokštas baidų karo veiksmų, vos kelionėje nežuves, kentėjo sunkų svetur kelią, nostalgiją, gyvenamas vien žvilgsniu į kūrą Lietuvos ir į pačią savo tėviškę.

Solistas VLADAS BALTRUŠAITIS

Lietuvoje su viltimi ten sugrįžti. Jis Amerikoje nepriėmė pilietybės, liko ir širdimi, ir piliečio troškimais vien su lietuvių tauta, su Lietuva.

Ar jis nebuvo tikras dvasinis tremtinis?

Knygoje parašyta "Operos solistas" prie jo pavardės su jo nuotrauka "Rigoletto" vaidmeny. Tokiu Vladas Baltrušaitis ir liko iki mirties. Nežmoniška sunkiose sąlygose Vokietijoje kūrė jis visą operą ar bent operinius gabaliukus saviems tautiečiams jų dvasiai pragiedrinti. Jis vien tik apie operos solisto karjerą svajojo ir už Atlanto, su liudiesiu ten vykdamas, toldamas nuo Tėvynės. Jis kūrė ir tobulino muzikinį savo veiklą Los Angeles, Kalifornijoje (dėl duonos priverstas dirbti fabrike). Jis įkvėpė ir kitus dirbdamas su choralis, siekdamas repertuaro meniškumo. Jis išdrįso pradėti operų statymą Čikagoje. Jis ilgėjosi ir siekė savo pašaukimo – būti operos solistu – išsipildymo...

Toks buvo muzikas-solistas Vladas Baltrušaitis. Kas jį arčiau pažino, matė jo prigimtą didelį talentą, kūrybingumą, veržlumą, drauge ir kančią nepasisekimuose, svajonėms blėsiant tarp gyvenimo kliūčių.

Jis nesiekė pelno, nesiveržė į garbę ar į pirmumą. Išliko dvasioje tyras, teisingas, humaniškas. Deja, vis labiau slėgė negalėjimas grįžti į tėvynę, į Jurbarką, į Lietuvos operą... laisvu piliečių ir kūrėjų.

Ši knyga, nors neįvardinta, panaši į platų Vlados Baltrušaitio nekrologą (po 20 metų!) arba į monografiją ar biografiją (su nuotraukomis), su trupučiu jo paties rašytų atsiminimų ir tikrai keliais laiškais žmonai.

Ar šios knygos savais atsiminimais negalėtų papildyti VI. Baltrušaitio bendralaikiai teatralai, Lietuvos operos ir išeivijos chorų dalyviai? Nors knyga išsami (kai kur pasikartoja dalykai), vaizduojanti ir apskritai bendrą jo laikų svetur veiklą bei kitų aktorių, muzikų-dainininkų likimus, tačiau dar norėtųsi daugiau autentiškų žinių apie patį Vladą Baltrušaitį, tą gabų ir simpatizingą jurbarkietį.

Jūratė Vylūtė, VLADAS BALTRUŠAITIS, Operos solistas. Vilnius, 1996 m. Nuotraukos iš Elenos Baltrušaitienės archyvo, piešiniai – Karilės Baltrušaitės. Dalininkas – Romas Orantas. Leidykla "Scena", Gedimino pr. 1, 2001 Vilnius. Spausdino AB "Vilspa", Viršuliškių sk. 80, 2056 Vilnius.

"Vaižgantas" Amerikoje

Grupelė žiurovų 1997 m. vasario 21-sios vakarą Lietuvos ambasadoje Vašingtone stebėjo Kosto Ostrausko nesenai parašytą monodramą "Vaižgantas", kurią meistriskai atliko Lietuvoje labai mėgstamas Jaunimo teatro aktorius Ferdinandas Jakšys. Programėlėje Aldonos Vaitiekūnienės žodžiais pasakyta: "Pagerbkime rašytoją jo paties raštais". Tai ir padarė du lietuviai.

Išeivijos dramaturgas Kostas Ostrauskas iš didžiulio Juozo Tumo-Vaižganto raštų palikimo sukūrė nepaprastai įdomų scenai skirtą kūrinių "Vaižgantas". Visa, kas ten parašyta – autentiški J. Tumo-Vaižganto žodžiai.

Klausaisi įtaigiai vaidinančio F. Jakšio "Vaižgantą" ir galvoti: didvyriškų žmonių turi lietuvių tauta! Išmintingi žodžiai, pasakytį trečiajame dešimtmetyje, aktualūs ir po 70 metų. O koks panašumas įvykių paskelbus anuomet Lietuvos nepriklausomybę į dabar ją atkurtą. Ar tai būtų seime, ar vyriausybėje, ar šventovėje, ar partijų partijų susirinkimuose, ar bet kur Lietuvoje, ar pagaliau Amerikoje. Kaip viskas panašu, kaip viskas kartojasi!

Stebint spektaklį, kilo dar viena mintis – kokių dvasios turtų mes turime, kaip mažai jie branginami, prisimenami ir reikiamu momentu panaudojami.

Tų dvasios turtų mes turime išties klostus, tik reikia, kad išmintingos galvos juos pakeltų, įvertintų ir meistriskai perteiktų.

Belička dar ir dar kartą didžiulis kanaaninku Juozo Tumo-Vaižganto, padėkoti dramaturgui Kostui Ostrauskui ir aktoriumi Ferdinandui Jakšiui, kad spektaklį "Vaižgantas" galėjome matyti ir Vašingtone.

Pranas Tupikas, Kovo 11-sios Nepriklausomybės akto signataras

Jaunimo teatro aktorius iš Lietuvos FERDINANDAS JAKŠYS gastroliuose Vašingtone Lietuvos ambasadoje spektaklį "Vaižgantas" metu 1997 m. vasario 21 d.

"Suvartuko" sambūrio grupė iš Plungės, dalyvavusi Australijos lietuvių dienų 1996.XII.27-31 d.d. renginiuose Melburne

Korsakienė apie rašytoją Korsaką

Sovietinės okupacijos metais jis buvo stambi figūra komunistų viršūnėse. Sovietų Sąjungos atstovo Dekanozovo pavestas, jis pakvietė Salomėją Nerį parašyti poemą apie Staliną

HENRIKAS KUDREIKIS

Skaitydavau Halinos Korsakienės atsiminimus ir apybraižas, spausdintas keliose knygos. Atsiminimai parašyti tikrai įdomiai, tik krisdavo nuotaika, kai per savo smegenis turėdavau perkošti bolševizmo dozė – melą.

1991 m. Sąjūdžio metais H. Korsakienės raštų (Namas, kuriame gyvenome, 1991. Vaga) stilius ir spalva pasikeitė. Jos žodžiai: "Žmogus yra Dievo taip sutvertas, kad ir tamsiausiais metais jis nori šviesos, džiaugsmo, saulės spindulių šilumos. Supančioje aplinkoje žmogus visada ieško, kas jį džiugintų ir ramintų. Ir suranda". Šioje knygoje ji atvira. Didesnę dalį atsiminimų skiria savo gyvenimo draugui rašytojui bei kritikui Kostui Korsakui, su kuriuo išgyveno didesnę savo pusę amžių.

Pirmą kartą juo susidomėję paskaičiui "Kultūros" žurnalą, kurį rado savo tėvų namuose. K. Korsakas-Radžvilas jau buvo faktinis šio žurnalo redaktorius. Šis laisvamanių žurnalas išaugino Lietuvos bolševikų, tiksliau tariant, raudonųjų smogikų kartą.

Nedrukus ir Halina atsirado "Kultūros" bendradarbių gretose, įsijungusi į "pažangių kultūrininkų" eilę. Pradžioje ji versdavo iš sovietinio žurnalo "Vestnik znanija" mokslinius straipsnius. 1934 m. Korsakas, jausdamas didelį palankumą Halinos motinai, nespriešino, kad judvieju jungtuvės vyktų pagal priimtą tradiciją, kaip norėjo Halinos motina, t.y. savo (evangelikų) šventovėje. Atseit, Korsako ateistinis nusistatymas dėl to labai nenukentėtų. Be to, jie nenorėjo važiuoti Klaipėdon, kur civiliskai susituokė Korsakų artimi draugai – Eliza Račkauskaitė ir Antanas Venclova.

Vieną dieną K. Korsakas susijaudinęs tarė: "Visą naktį negalėjau užmigti. Baisūs dalykai vyksta Maskvoje. Prasidėjo teismo procesai ir keliama baisūs kaltinimai kone visiems seniesiems revoliucionieriams. Jaučiu kaip basliu gavęs per galvą". Tąsyk laikraščiuose paskelbtos žinios suklelė Korsakui daug abejonių, bet, pagal Haliną, jis dėl socializmo (t.y. komunizmo) esmės nesusvyravo.

Kaip Korsakas reagavo į bolševikų atėjimą Lietuvon? Halina: "O gal viskas pakrypo į gerą. Išvengsiame karo. Tarybų sąjunga mus apgins nuo nacistinės Vokietijos". Bet K. Korsakas jau skubiai kopė aukštyn bolševizmo kopėčiomis – tapo ELTOS direktoriumi, jo žinioje buvo visa Lietuvos spauda ir radiofonas.

Vieną pavakarę Korsakai buvo pakviesti į balių prezidentūroje. Čia jie stebėjo būrį "patarėjų" iš Maskvos ir triukšmingą komunistinę publiką. Ypač linksmas, apsaivęs, sklidinas entuziazmo buvo rašytojas Petras Cvirka. Jis be perstojo kalbėjo ir pranašavo Lietuvai nematyti šviesią ateitį. Pokyliui vadovavęs Antanas Sniečkus be paliovos kėlė tostus už naujai paskirtus vadus: "Pakelkim, draugai, taures už mūsų narsuosius čekistus, už ištikimą jų vadą Aleksandrą Guzevičių. Valio, valio, valio!", šaukė jis. Guzevičius vėliau ir buvo "narsus", mušė ir kankino savo niekuo nekaltus tautiečius. Vienas iš Guzevičiaus kankinių buvo rašytojas Juozas Keliuotis.

Kartą susimąstęs K. Korsakas, tąsyk bolševikinių Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas, pasiskundė žmonai, esą Dekanozovas (faktiškai visų pertvarkų Lietuvoje diktatorius) pareikalavo, kad kuris nors žymiausias Lietuvos rašytojų Maskvoje, aukščiausios tarybos sesijos metu, paskaitytų savo naujausią poemą, skirtą Stalinui. Ne dienos negaišdamas privalas autorį pristatyti jam, Dekanozovui.

Korsakas bandęs gintis: "Ką aš galiu pristatyti – Miškinį ar Graičiūną?" Bet Dekanozovas klatingai šypsodamasis paklausė, kaip jis žiūrėtų į Salomėjos Bačinskaitės-Bučienės kandidatūrą? Juk ji valstybinės premijos laureatė, žymiausia poetė. Korsakas taręs: "Ne, ji nesutiks. Jos poezija daugiau lyrinė."

Važiavęs K. Korsakas į Palėmoną nei gyvas, nei miręs; bu-

vęs tikras, kad Salomėja atsisakys. Širdies gilumoje to ir troškęs. Didžiausiam nustebeimui Salomėja neatsakė. Korsakas Dekanozovo patikėtas pareigas atliko sėkmingai. Kelionėje į Maskvą K. Korsakas su Salomėja turėjo daug vargo. Vis dėlto ji paskaitė Stalinui skirtą poemą.

Korsakienė aprašo 1941 m. birželio 15-tos Sibirinius trėmimus, pavadindama juos siaubo dienomis. Parvažiavusį iš Rygos vyrą ji klausia: "Kas atsitiko?" "Rygoje tas pats", beviltiškai pamojė K. Korsakas. Pagal tai vyksta ne pirmą kartą, nes Rusijos išbuožinti valstiečiai taip pat išvežti Sibiran. Tai ne pirmoji Stalino žiaurumo akcija.

Pirmą vokiečių-rusų karo dieną Korsakienė klaidžiojo Kauno gatvėmis. Pro šalį lėkė tuzinai sunkvežimių, pilni komunistinio aktyvo. Pralėkė komunistas Glovackis ir Salomėja Neris. Korsakas dingio. Halina vis laukė jo sugrįžtant. Staiga sustojęs sunkvežimis ir galvą iškišo rašytojas Jonas Marcinkevičius. Bet tuo metu užskrido vokiečių lėktuvai. Ji pasiliko Kaune. Vokiečių okupacijos metu mokytojų Biržų apskrityje, rašytojo Vinco Krėvės pagalbos dėka.

H. Korsakienė, pasižymėjusi savo knygoje atvirumu, prisipažįsta, kad jos akys atsivėrė ne iš karto. Esą ilgai nežinojusi apie NKGB žudynes, besitraukiant iš Lietuvos 1941 m. Girdėjusi kalbas, bet jai buvo sunkiai įtikima. Pamažu, nors ir prislėgtą savo vargų, pradėjusi suprasti politinę klaidą. Jos vyras iki mirties tikėjo socializmo (t.y. komunizmo) tiesomis. Kartoju, kas sakė likę Lietuvoje rašytojai – J. Keliuotis ir kiti. Jie Korsaką vadino bolševikų korifėjumi, esantį toje pačioje eilėje su Venclova, Tilvyčiu, Cvirka, Šimkumi ir Guzevičiumi.

Sunku pasakyti, ar K. Korsaką vadinti kolaborantu ar tėvynės išdaviku. Tikrumoje skirtumas tarp šių žodžių maždaug kaip tarp duobės ir griovio.

Atsiųsta paminėti

Lituanistica, nr 2 (26), Lietuvos mokslų akademijos leidinis (istorija, archeologija, kalba, literatūra, tautosaka, etnografija), 116 psl. ir viršeliai. Red. D. Mėlyniene ir A. Juškaitė. Leidykla "Academia", spausdino AB "Vilspa" Vilniuje. Tiražas 450 egz. Kaina 2 Lt.

Algimantas Liekis, LKP AGONIJOS KRONIKA II. 1941 m. birželis. Aukos ir jų budeliai. Dokumentinė apybraiža. Knygoje pirmą kartą istoriografijoje mėginama atskleisti LKP, raudonarmiečių vykdytą lietuvių tautos genocidą 1941 m. birželyje, įvardinti budelius. Knyga parengta pagal naujai archyvuose rastus dokumentus, liudinių parodymus, literatūrinius šaltinius. Leidinyje apstu nuotraukų Rainiuose nužudytų asmenų ir kiotokių šiurpių vaizdų. Žurnalo "Lietuvos mokslas" (Gedimino pr. 3, 2001 Vilnius) ir Vilniaus universiteto Mokslotyros centro leidinis. Vilnius, 1996 m., 329 psl.

Jahrestagung 1995, Suvažiavimo darbai, Lietuvių kultūros instituto leidinis vokiečių kalba, 164 psl. ir viršeliai. Red. Vincas Bartu-

sevičius. Lampertheim 1996. Spausdino Schwarzbild, Inh. M. Roesberg spaustuė. Tiražas ir kaina nepažymėti.

KARDAS, nr 1-2, 1997 m. trimėseninis istorinis tautinės minties žurnalas, 40 psl. ir viršeliai. Vyr. red. Ant. Martinionis. Spausdino AB "Spauda". Redakcijos adresas: Box 1847, 2043 Vilnius – 43, Lietuva. Žurnalas nuotraukomis ir straipsniais atskleidžia įdomias praeities ir dabarties karinio gyvenimo akimirkas. Atstovas Kanadoje: Ant. Račinskas, 415 Bedford St., La Salle, Que. H8R 3A8.

Martynas Gelžinis, MŪŠY GIMTINĖ MAŽOJI LIETUVA, Vilnius 1996 m., stambus iliustruotas nuotraukomis ir žemėlapias 600 psl. leidinis, kietais viršeliais su aplanku; išleido Mažosios Lietuvos fondo, Mokslo ir enciklopedijų leidykla, spaudai parengė dr. P. Žostautaitė; redagavo I. Stankevičienė, Rita Bendes ir V. Gerulaitienė. Tiražas 1000 egz. Leidyklos adresas: La Asanavičiūtės 23, 2050 Vilnius. Spausdino Leidybos centro poligrafinių paslaugų įmonė, Strazdelio 1, 2600 Vilnius.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Šeštajame dabartinės muzikos festivalyje "Gaida", prasidėjusiame 1996 m. gruodžio 12 d. Vilniuje, buvo atliktos keturios eksperimentinės operos: Vytauto Marijoshiaus operų konkursą laimėjusio Vidmanto Bartulio "Pamoka", R. Zurbaitės "Muzikantas, vėlnias ir perkūnas", G. Sodeikos "Tobira" ir čikagiečio Dariaus Lapinsko "La Vida".

Prof. dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė (1899-1997), vokiečių okupacijos metais Štuthofio stovykloje įkairto laikyto rašytojo prof. dr. Balio Sruogos (1896-1947) našlė, mirė vasario 10 d. Velionė buvo istorikė, Lietuvos istorijos ir daugelio knygų autorė, įvairių laikraščių ir žurnalų, Čikagos "Margučio" bei Lietuvos enciklopedijos Bostone bendradarbė. Ji taipgi priklausė Pedagoginio liutuanistikos instituto steigėjams Čikagoje, buvo Lituanistikos instituto, Tarptautinės moterų federacijos, Lietuvos dukterų draugijos, daugelio lietuviškų organizacijų narė. Ji taipgi pageidavo, kad nebūtų oficialaus atsisveikinimo. Norėjo tik, kad pelenai būtų palaidoti Lietuvoje. Giliam liudesy liko dukra Dalia, vaikaitė Aušrinė, vaikaitis Algis, provikaitė Alina ir giminės. Mirties pranešime jie primena, kad geriausias velionės pagerbimas – auka Lietuvių fondui Čikagoje, skirta Lietuvos istoriją studijuojančiam jaunimui parenti.

Australijos lietuviai prisimena pokarinės imigracijos penkiasdešimtmetį. Ta proga Sidnyje leidžiamas savaitraštis "Mūsų pastogė" pateikia skaitytojui atsiminimų ir praneša, kad 1996 m. rugpjūčio 29 d. Wollongongo universiteto Long galerijoje buvo surengta paroda "Iš lagamino", atspindinti pirmųjų pokarinių ateivių nuotaikas. Parodą atidarė Wollongongo burmistras D. Campbell. Lankytojus pasveikino universiteto meno fakulteto dekanė dr. Sharon Bell. Ši paroda, matyt, jungė baltiečius, nes jos atidarymė kalbėjo Lietuvos garbės konsulas V. Šlėteris ir Latvijos garbės konsulas V. Koškins.

Konstantinas Šakenis (1881-1959), nepriklausomos tarpukario Lietuvos inžinierius, pedagogas, švietimo ministeris, Lietuvos seimo narys, valstybės kontrolierius ir Sibiro tremtinys, gimė Vabalninko žemėje, Biržų krašte 1881 m. lapkričio 26 d. Jo šimtas penkioliktoji gimimo metinių minėjimą Vilniuje pernai surengė Lietuvos mokslų akademija, Mokslininkų rūmai ir Vilniaus biržiečių klubas "Krivulė". Akademijos di-džiojoje salėje įvykusį pirmąjį tokį K. Šakenio minėjimą pradėjo akademikas Algirdas Žukauskas. Jis priminė, kad nepriklausoma tarpukario Lietuva savo ministerių kabinetuose turėjo net keturis vabalninkėnus. Šią jų grupelę sudarė Ernestas Galvanauškas, Vincas Karoblis, Vytautas Petrusis ir Konstantinas Šakenis.

K. Šakenio minėjimo vakarui surinkta medžiaga dalijosi dr. Jonas Martišius, dr. Jonas Aničas, dr. Mečislavas Treinsys, Valstybės kontrolės departamento direktoriaus pavaduotojas Anzelmas Katkus. Vakaran koncertine programa įsijungė vaikaitė pianistė Dalia Šakenytė su keliais kitais muzikos akademijos auklėtiniais, tautines dainas atlikusiu Lietuvos mokslų akademijos mišriu choru. Pirmuosius sovietinės okupacijos metus K. Šakenis tikėjęs praleisti tėviškėje, bet buvo sumistas besitraukiančių sovietų 1941 m. birželio 14 d. ir su šeima išvežtas Sibiran. Iš jo Lietuvon grįžo tik 1956 m. palaužta sveikata ir mirė Kėdainiuose 1959 m. liepos 7 d. Palaidotas Vabalninke. Jo archyvą dabar tvarko sūnus Romualdas Šaltenis, prieš porą metų išleides tėvo Konstantino Šaltenio tremties atsiminimų knygą "Vaizdai ir mintys nelaisvėje". Šimtas penkioliktojo gimtadienio vakarą buvo norėta atkurti istorinį teisingumą nuo sovietų nukentėjusiam Konstantinui Šakeniui. Biržų krašto "Sėlos" muziejus jau yra surinkęs nemažai jo atminimui skirtų rodimų. Jo vardu jau yra pavadinta gatvė Vabalninke. Ateityje tokių gatvių galbūt susilaus Kaunas, Vilnius ir Biržai. Reikėtų suteikti jo vardą ir vidurinei mokyklai ar gimnazijai.

Šakiuose įvyko kultūros darbuotojų seminaras "Kultūros medis stiprus šaknimis". Pagrindinė visų kalbėjusių tema buvo "Etninės kultūros išsaugojimas Zana-vykų krašte ir jos puoselėjimas".

Adelės ir Pauliaus Galaunių namuose Kauno Žaliakalnyje, Vydūno alėjoje, kauniečiai įsteigė jų atminimui skirtą muziejų. Tuose namuose iki 1971 m. gyveno dailėtyrininkas, muziejininkas ir pedagogas Paulius Galaunė (1890-1988), o kiek trumpiau – ir jo žmona – anuomet operos sol. Adelė Nezabitauskaitė-Galaunienė (1899-1962). Pas juos pirmosios tarpukario nepriklausomybės metais lankydavosi daug žymių veikėjų, tautiškuo puoselėtojų. Tas nuotakas buvo nutraukusios sovietinės Kauno ir Lietuvos okupacijos. Pirmosios nepriklausomybės laikmetį ir muziejumi tapusius namus sugrąžino dukros Dalia Kaupienė-Augūnienė, žmonos Kazimieros Galaunienės bei kitų artimųjų sutelkti daiktai, trečiajame aukšte atidaryta paties P. Galaunės sukaupto XVIII-XX š. grafikos darbų rinkinio paroda. Vienas autentiškas kambarys yra skirtas Vasario šešioliktosios nepriklausomybės akto signatarui Kazui Bizauskui (1893-1941). Keletą išlikusių šeimos relikvijų šiam kambariui iš Anglijos atsiuntė dukra Prima Bizauskaitė-Dan.

Lietuvos kultūros ministerijoje, artėjant Vasario šešioliktajai, buvo įteiktos tradicinės premijos mėgėjiško meno kūrėjams bei autoriams. Pirmąją Boriso Dauguviečio premiją laimėjo Rokišio savivaldybės teatro rež. Jonas Korenka už pastatytą Kosto Ostrausko dramą "Čičkinskas", antrąją – Jonavos savivaldybės teatro rež. Jonas Andriulevičius už sukurto spektakliu kaip lietuvių dramaturgų veikalus. Pauliaus Galaunės premijos buvo paskirtos tapytojai Veronikai Juodagalvytei ir tautodailininkui Zėnonui Sakaluskui. Stasio Šimkaus premijomis buvo įvertinti: pirmąją – kompozitorius Jonas Tamulionis, autorius moterų chorui Jono Meko tekstu sukurto "Jūros", antrosiomis – kompozitorė Nijolė Sinkevičiūtė ir poetė Judita Vaičiūnaitė, sukurusios vaikų chorui dvylikos dainų ciklą "Saulės kelias". Pirmoji Jono Švedo premija teko kompozitoriui Algirdui Martinaičiui už aštuoniems atlikėjų balsams ir liaudies instrumentams skirtą kūrinių "Intakas", antroji – kompozitoriui Leonui Povilaičiui už jo "Giesmę" lietuvių tautinių instrumentų orkestrui.

Lietuvos universiteto Kaune septyniadesimtpenkmečio minėjimas vasario 14 d. buvo pradėtas iškilmingomis Mišiomis Kauno arkikatedroje bazilikoje. Tikroji šios deimantinės sukakties data yra susieta su Lietuvos universiteto atidarymu 1922 m. vasario 16 d., o istorinio įvykio vieta – su dabar Kauno technologijos universitetui priklausanciais rūmais Adomo Mickėvičiaus gatvėje. Prie jų įvykusiame minėjime Lietuvos prez. A. Brazauskas ir Kauno aukštųjų mokyklų rektoriai atidengė skulptoriaus Roberto Antinio sukurto paminklinę lentą, liudijančią, kad tame pastate gimė Lietuvos universitetas. Antrajame šio pastato aukšte, prie autentiškai atnaujintos auditorijos, Lietuvos seimo pirm. V. Landsbergis atidengė kitą skulptoriaus R. Antinio paminklinę lentą, skirtą sovietmetyje žuvusio mokslo žmonių atminimui. Dalyviai padėjo Lietuvos prez. A. Brazauskui, savo asmeninėmis lėšomis apmokėjusiam autentišką auditorijos atnaujinimo darbus. Iškilmingam minėjimo posėdžiui buvo persikelta Lietuvos universitetas, 1930 m. pavadintan Vytauto Didžiojo vardu. Vokiečių uždarytas, sovietų išskaidytas, dabar jis prisikėlė naujam gyvenimui su atgimusia Lietuva. Sukakties minėjimai buvo tęsiami senatų posėdžiais bei kitais renginiais ne tik Vytauto Didžiojo vardą turinčiame Lietuvos universitete, bet ir iš jo išaugusiose universitetuose bei akademijose. Penki tokių aukštųjų institucijų rektorai, apsilankę pas kardinolą Vincentą Sladkevičių, jam įteikė Lietuvos universiteto deimatinę sukaktį išleista atminimo medali.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPLOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	2.25%
180-364 d. term. ind.	2.25%
1 metų term. indėlius	2.50%
2 metų term. indėlius	3.25%
3 metų term. indėlius	3.95%
4 metų term. indėlius	4.25%
5 metų term. indėlius	5.25%
1 metų GIC-mėn. palūk.	2.50%
1 metų GIC-met. palūk.	2.75%
2 metų GIC-met. palūk.	3.50%
3 metų GIC-met. palūk.	4.00%
4 metų GIC-met. palūk.	4.50%
5 metų GIC-met. palūk.	5.25%
RRSP, RRIF ir OHOSP	2.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	3.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	4.00%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	4.50%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	5.25%
Taupomąją sąskaitą	2.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk.	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal.	2.75%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	7.00%
Sutarties paskolas nuo	7.00%
Neklin. turto paskolas: su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.00%
2 metų	5.70%
3 metų	6.20%
4 metų	6.50%
5 metų	6.95%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	4.95%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas čekių ir taupymo sąskaitose.

Kasd. pal. čekių sąsk.iki. 2.00%

Amerikos dol. kasd. pal. 2.75%

taupymo sąsk. 2.25%

Draudžiame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC" kortelė

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

SPORTAS

Šachmatų žaidynės

1997 m. Š. Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybės įvyks 1997 m. balandžio 26-27 d.d. Baltimorės lietuvių klube, 851 Hollins St., Baltimore, Md., tel. 410-685-5787. Vykdo - Baltimorės lietuvių atletų klubas. Numatomas žaisti 5 ratų šveicarij sistema pagal USCF taisykles. Laiko riba - 90 minučių "Sudden death". Bus žaidžiama 3 ratai pirmą dieną ir 2 ratai antrą dieną. Pirmo rato pradžia 9.30 v.r. Registracija - nuo 8.30 v.r. Atsižvelgiant į dalyvių skaičių bei kitas aplinkybes, žaidėjų bendru susitarimu, gali būti padaryti turnyro formato pakeitimai vietoje.

Laimėtojų teks dr. Algirdo Nasvyčio atminimo pereinamoji taurė, įsteigta 1982 m. Praeitų metų laimėtojas - Edwardas Staknys (Njujorko LAK). Šalia to, pirmą 3 vietų laimėtojams ir geriausiems jauniui skiriamos ŠALFAS-gos žaidynių plakėtės. Bus ir piniginės premijos už 3 vietas. Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės šachmatininkai. Dalyvių skaičius neapribotas. Jaunių amžius: 17 metų ir jaunesni 1997 m. balandžio 26 d. Dalyvių registracija - iki 1997 m. balandžio 19 d. imtinai šiuo adresu: Viktoras Sajauskas, 9184 Windflower dr., Ellicott City, MD 21042, tel. 410-418-8344. Jei vėluojate - kreipkitės į V. Sajauską. Papildoma informacija: Vytautas Nasvytis,

ŠALFAS-gos šachmatų komiteto vadovas tel. 216-631-0210.

ŠALFAS-gos šachmatų komitetas

Veiklos žinios

1997 m. Š.A. lietuvių mišrių (Co-Ed) komandų tinklinio turnyras įvyks 1997 m. gegužės 3, šeštadienį, Klivlande, Ohio, Klivlando LSK "Žaibo" metinio, tradicinio "Etninio turnyro" rėmuose, išvedant lietuvių laimėtojus iš bendro turnyro pasekmių. Lietuvių pirmenybių išaiškinimo būdas priklausys nuo dalyvių skaičiaus ir etninio turnyro eigos.

Komandą sudaro 6 žaidėjai, iš kurių aikštėje turi būti nemažiau kaip 2 moterys, arba nemažiau kaip 2 vyrai. Dalyvauti kviečiami visi lietuvių sporto klubai, komandos ar kitoki vienetai. Pradinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 1997 m. kovo 22 d. imtinai. Adresas: Algirdas Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122, tel. 216 486-0889, faksas 216 943-4485. Pasibaigus pradinėi registracijai, bus paskelbtas turnyro formatas, galutinės registracijos data ir kitos detalės. Tolimesnė informacija bus siunčiama tik pradinę registraciją atlikusiems vienetais. Platus informaciją gauna ŠALFAS-gos klubai. ŠALFAS-gai nepriklausantis dėl informacijos prašomi kreiptis į Algirdą Bielskų.

ŠALFAS-gos centro valdyba

Sovietų generolo pamokslas...

(Atkelta iš 6-to psl.)

1953 m. pateko į Chruščiovo nemalonę. Stalinas jau buvo miręs, o čia dar gyvi, nors ir Lubiankos kalėjime, sėdėjo du buvę galingiausi vyrai po Stalino. Kaip N. Tolstojus rašė, kad bolševizmas, jausdamas politinį spaudimą, kaip žiurkė likviduodavo savo geriausius vaikus. 1953 m. gruodžio 23 d., L. P. Berija ir jo dešinė ranka V. N. Merkulov'as anksti iš ryto buvo pakarti Lubiankos kalėjime.

Lt. Krasnov'as įstūmė į keltuvą ir nusiuntė į Lubiankos rūšį. Čia buvo Lubiankos pirtis. Liepė nusiengti ir laukti. - Atamaną Krasnovą atves išimadinti, - pasakė vienas iš "robotų". Patsai senis jau nega-

li, tai paprašė, kad jį išimadintumėt. Dėvė leidimą.

Lt. Krasnov'as rašo, kad jam tai buvo didžiausias džiaugsmas, dar kartą pamatyti savo senelį. Ir tai buvo paskutinis pasimatymas su juo.

Senelį generolą įvedė gana greitai. Ejo jis sunkiai, smarkiai pasiramščiuodamas lazda, dar pilnai uniformuotas, su antpečiais ir ordinu ant krūtinės. Turėjo blogą kraujo apytaką, ir labai skaudėjo kojas. Per visą laiką Lubiankos, o vėliau Lefortovo kalėjimuose (beveik 18 mėnesių) bolševikiniai budeliai jam tik vieną kartą davė stiklinę vynuogių vyno, kad sustiprintus širdį.

Aš padėjau jam nusirengti, ir mes nuėjome į prausyklą.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

teismo teisėjas Lawrence Poitras. Komisijos paskelbtas tikslas yra peržiūrėti policijos metodus tiriant didesnio masto nusikaltimus ir išnagrinėti apkaltinimus, kad vyresnieji policijos pareigūnai slėpė pačios policijos nusižengimus taisyklėms.

Įtariama korupcija nesvetima Kvebeko policijos istorijai, nuo 1940 m. kas kelerius metų protarpiais į paviršių išlendant įvairiems nemaloniems įvykiams. Padėtis paastrėjo 1990 m., kai policijos veiksmas išprovokavo krizę su Mohawk indėnais prie Oka miestelio Kvebeke. Reikalai vėl pablogėjo 1994 m. su Matticks byla, kurioje provincinė "Surete" korupcija apkaltino Montrealio policiją. Vėliau surasta, kad provincinės policijos pareigūnai melavo teisme ir sufabrikavo parodymus. Pastaruoju metu, stengiantis apšvarinti "Surete" vardą, viršininku net paskirtas civilis, ne policijos narys.

Kvebeko atsiskyrimas nuo Kanados įmanomas tik nepriklausomybės karo būdu. Taip Kanados Aukščiausiajam teismui pranešė tarptautinės teisės žinovas, Cambridge universiteto profesorius James Crawford. Tarptautinės teisės įstatymai leidžia vienašališkai atsisukti tik kolonijoms. Vienintelis kitas būdas yra derybomis, jeigu federa-

cinė valdžia sutiktų juse dalyvauti, nors tarptautinė teisė to nereikalauja.

Kanados valdžia pateikė atsiskyrimo klausimą Aukščiausiajam teismui, vykdydama savo pažadą, kad sekantis Kvebeko referendumo klausimas turės būti labai aiškus ir jo pasėkmės konkrečiai apibrėžtos. Praeitą vos laimėto referendumo klausimas buvo neteisingas, nes nepriklausomybė ("suverenumas") buvo surišta ir dėl ekonominio su Kanada bendravimu.

Kvebeko vyriausybė nedalyvauja šiuos klausimus sprendžiamose bylose ir nesvarbu, koks bus teismo nuosprendis, pasakė premjeras Lucien Bouchard. Jo teigimu, Kvebeko politinė ateitis sprendžiama pagal "natūralią teisę, žmonių teisę" kuri egzistavo prieš bet kokių teismų sudarymą.

Toronto "Metro" taryba vasario 26 d. patvirtino biudžetą

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiųsiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Queen Travel (atstovaujama ALGIO MEDELIO)
OFICIALI LIETUVOS AVIALINIJOS BILJETŲ PARDAVIMO AGENTŪRA KANADOJE!

LAL - LIETUVOS AEROLINIJĄ kartu su AIR CANADA, BRITISH AIR, FINNAIR, LUFTHANSA ir KLM, specialia sutartimi, geriausiomis kainomis parduoda skrydžius į Vilnių ir Europą, 1997 metais LIETUVOS AEROLINIŲ lėktuvai skraidys šiomis trasomis: VILNIUS - Amsterdamas, Berlynas, Frankfurtas, Kopenhaga, -Kijevas, -Londonas, -Maskva, -Paryžius, -Roma, -Sankt Peterburgas, -Stockholmas ir -Varšuva.

DĖMESIO! UŽSISAKANTIEMS KELIONES DABAR IR IKI KOVO 31 SUMOKĖJUSIEMS, NEŽIURINT KADA ŠIAIS METAIS KELIAUSITE, BUS DAR TAIKOMOS 1996 METŲ KAINOS. NAUDOKITĖS PROGA!

Užsitikrinti mano asmeninę dėmesį Jūsų reikalams kreipkitės į mane kiekvieną trečiadienį tarp 11 ir 18 val. (11AM - 6PM) Queen Travel įstaigoje Toronto, arba paskambinę palikite savo telefono numerį ir aš tuoj pat, arba Jums tinkamu laiku, atskambinsiu.

Queen Travel International Ltd
133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 TEL. 416 531-4800

Hamiltono "Kovas"

Draugiškos krepšinio rungtinės kovo 1 d. Hamiltone įvyko tarp "Aušros" ir "Kovo" jaunių "B" komandų. Apylygėje kovoje hamiltoniečiai laimėjo 63:53 rezultatu. "Kove" žaidė ir taškų pelnė: Norkus 16, Lobudici (Rickus) 16, Repšys 15, Žilvitis 7, Vidmantas 6, Kalvaitis 3, Mickus, Orvidas Ragauskas, Cockman (Kudabas).

Raimundas Kybartas, treniravęs "Kovo" jaunių komandas, buvęs McMaster universiteto krepšinio komandos pagalbinis treneris, šiuo metu, sudaręs sutartį Luksemburge, treniruoja ten krepšinio komandą. A. G.

Skautų veikla

Gražiai praėjo lietuvių skautų-čių globėjo šv. Kazimiero šventė ir tradicinė Kaziuko mugė kovo 2 d. Prisikėlimo šventovėje ir salėse. Prieš atidarymą mugę puikiai atrodė, buvo turtinga tradiciniais riestainiais, įvairiais rankdarbiais-audiniai. Atidarymas įvyko 9.30 v.r. Svečių tarpe buvo du Kanados skautų pareigūnai.

Atidarymui vadovavo turtininkai s. M. Rusinas ir j.p.s. D. Biskienė. Kanados rajono vadė v.s. fil. R. Žilinskienė atidarė mugę atrisdamą tautinių juostų mazgą. Buvęs rajono vadė j.s. R. Sriubis apdovano žymeniu Už nuopelnus.

Po atidarymo skautai-tės organizuotai dalyvavo 10.15 v.r. Mišiose, kurias atnaujo dviasios vadas kleb. kun. S. Augustinas Simanavičius, OFM, su kunigaivis E. Jurgučiu, OFM, ir P. Šrapnicku, OFM. Pamokslą pasakė klebonas ir visus kvietė į mugę paremti skautus ir skaniais lietuviškais valgiais pasi-vaikinti. Mišių iškilningumą padidino muz. D. Viskontienės ir D. Radtkienės vadovaujamas parapijos jaunimo choras su gitarų palyda.

Skaitinius skaitė vyr. sk. R. Sapliene. Aukos nešė skautai-tės. Po pamaldų visi skubėjo į sales pabendrauti, nusipirkti rankdarbių, skanėstų, tiekimo skyriuje, vad. A. ir S. Kišonų, įsigyti skautiškų knygų, ženklų, pabandyti laimėti loterijoje, pavalgyti tėvų kompoto, vad. ps. O. Narušienės, įrengtoje lietuviškų patiekalų valgykloje, sumokėti "Romuvos" mokesį, leisti jūrų skautams nublizginti batų. Skautai-tės dėkingi mamytėms už iškeptus skanūs pyragus, tėvams už tal-ką ir parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, už leidimą nemokamai pasinaudoti salėmis.

"Rambyno" ir "Satrijos" turtai neteko nuosirdaus rėmėjo a.a. Augustino Kuolo. Jis iškeliaoj ir amžinuosius namus, palikdamas žmoną Matildą, dukras dr. Angelę, dr. Liudą ir brolių Aloyzą su šeimomis. Nuosirdžią užuojautą reiškia skautininkų-kijų draugovės ir turtai.

"Romuvos" valdybos posėdyje nutarta ruošti darbų talkas savaitgaliais: gegužės 3-4, geg. 31-birželio 1, birželio 21-22 ir liepos 26-27. Be to bus ir specialii iškylių, skirtų darbams.

Visuotinis "Romuvos" narių susirinkimas šaukiamas balandžio 16 d., 7.30 v.v. Lietuvių Namuose. Prašoma visus narius dalyvauti. F.M.

kuriame numatoma pakelti 3% nuosavybių mokesčius. Taryba tyčia anksčiau nekėlė mokesčių, pasipriešindama Ontario vyriausybės siūlymui pridėti prie biudžeto dar \$3.19 mln., kuriais būtų apmokami naujai paskirti miesto susivienijimo priežiūros pareigūnai. Metro taryba nesutiko su jų paskyrimu ir nesiruošia mokėti jų algų. Mokesčiai turėjo būti pakelti todėl, kad provincija \$28 milijonus sumažino lėšas savivaldybėms. RSJ

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:

2.00% už 30-89 dienų term. indėlius	
2.25% už 90-179 dienų term. indėlius	
2.50% už 180-364 dienų term. indėlius	
2.50% už 1 m. term. indėlius	
3.25% už 2 m. term. indėlius	
3.75% už 3 m. term. indėlius	
4.25% už 4 m. term. indėlius	
4.75% už 5 m. term. indėlius	
2.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
2.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
3.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	
2.00% už RRSP ir RRIF ind.	

(variable rate)

2.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
3.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
4.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
2.00% už OHOSP (variable rate)	
2.25% už taupymo sąsk. (gyv.drauda)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50.000	
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.75% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antradienį ir trečiadienį nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. - 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose - 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6

Telefonas: 416 532-1149

Eticobico - 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8

Telefonas: 416 207-9239

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VESINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte. Greitas - sąžiningas - pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, voryklas
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus. Skambinti R. Jareckui tel. 416 370-3539 Toronte (Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliaviene

4214 Dundas Street West, Suite 106, Etobicoke, Ontario M8X 1Y6
Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA

Gyvybės - verslo - namų - automobilių - sveikatos - kelionių - pensijų (RRSP, RRIF) Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę visais reikalais prašau kreiptis į

TEODORA STANULI
SAŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė. TEL. (416) 252-6741 66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3 Savininkas Jurgis Kuliešius

SAMOGITIA Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai riša knygas bei žurnalus. A. Plėnys 3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją. Prašau skambinti šiandien tel. 416 236-6000 pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group - assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Lietuvų su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu
Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skrysių: North York 164 Willowdale Ave., North York, Ont. 416 222-4021

Hamilton Alfredas Zorkus 905 522-9966

London Jonas ir Marytė Narusevičiai 1055 Guildwood Blvd. 519 657-1751

Montreal Andrejs Vitols 105 56th Ave., Lachine 514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

ATIDARĖ NAUJĄ SKYRIŲ

2975 BLOOR ST. WEST, ETOBICOKE

prie ROYAL YORK požeminės stoties

TELEFONAS 416 207-9239

VISI Kviečiami APLANKYTI NAUJAS PATALPAS IR PASINAUDOTI MŪSŲ NAUJU PATARNAVIMU:

SAUGOS DĖŽUTĖ

(Safety Deposit Box)

Nuomos kaina mažiausiai 20% pigiau negu kitų finansinių institucijų

Skyriaus valandos:

- pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.
- ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.
- šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.

FIVE STAIRS Gallery

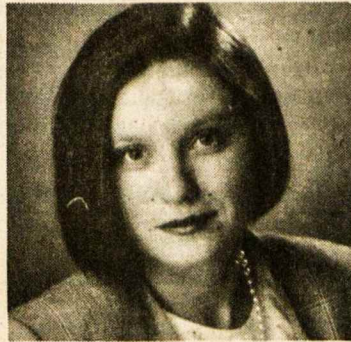
- ♦ PERKAME-parduodame antikvarinius baldus, porcelianą, indus, meno kūrinius
- ♦ FOTOSTUDIJA – vestuvės, portretai

416 861-9409

Algis ir Valerija Armonai

183 Queen St. E., Toronto M5A 1S1

Dr. DAIVA NORKIENĖ

ŠEIMOS GYDYTOJA

Mielai priima naujus pacientus

(416) 767-7725

2150 Bloor Street West (prie Runnymede), Toronto, Ontario M6S 4V7, Suite 205 (pirmame aukšte)

Juožas (Joseph) NORKUS

Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.

- 25 metai namų remonto patyrimas.
- Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas.
- Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

Grupinės kelionės į Lietuvą!

*** Pramoginės kelionės laivais ***

*** Iškvietimai iš Lietuvos ***

Skambinti Audronei tel. 416 255-8473

Faksas 416 252-8854

KĖSTAS

Sukursiu gražų paminklą pagal jūsų pageidavimus

Dailininkas Kęstutis Keparutis

Tel. FAX 905 540-1705

238 Emerald Street North,
Hamilton, Ontario L8L 5K8Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neličiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMĖKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Toronto Lietuvių Namų moterų būrelio narės, kurios kasmet rengia velykinius pietus

Maloniai kviečiame jus dalyvauti

VELYKINIJOSE PIETUOSE

1997 m. balandžio 6, sekmadienį, 1 val. p.p.

Toronto Lietuvių Namų
Karaliaus Mindaugo menėje,
1573 Bloor St. West, Toronto.

ŠILTAS MAISTAS, VYNAS, TORTAI, KAVA

Programa ir Velykų senelė su dovanėlėmis.

Bilietus galite įsigyti iš anksto LN raštiniuose arba sekmadienio popietėse. Įėjimas: saugusiems – \$15; vaikams 6-10 m. – \$7; vaikams iki 5 m. nemokamai.

Toronto Lietuvių Namų moterų būrelis ir Lietuvių Namai

TORONTONT

Kovo 11-tosios minėjimą Toronto surengė čia veikiantis Tėvynės sąjungos židinis kovo 9 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Suėjimą atidarė K. Manglicas, pasidžiaugė dalyvių gausa ir pakvietė židinio pirmininkę dr. M. Arštikaitytę-Uleckienę įžanginiam žodžiui, po kurio invokaciją sukalbėjo ev. kun. A. Žilinskas. Minutės susikaupimu pagerbus žuvusius už Lietuvos laisvę, nuskambėjo Tautos himnas. Šventinė nuotaiką toliau stiprino muz. L. Turūtaite vadovaujamas vyrų choras "Aras", išpuodingai atlikęs visą aštuonių dainų meninę programą, akompanuojant p. Morkūnienę.

Sekė dr. Elvyros J. Misevičiūtės-Kunevičienės, Lietuvos respublikos seimo narės, Sibiro tremtinės, paskaita. Kalbėtoją pristatė K. Manglicas. Viešnia pasidžiaugė išeiviais, išlaikiusiais lietuvių ir sukurusiais stiprią pasiaukojimo dvasią. Nušvietė atgautos nepriklausomybės stiprinimo užmojus, pabrėžė senosios komunistinės nomenklatūros trukdymus. Būtinai uždavinys – sugrąžinti sovietinius pagrindus. Ant jų laikėsi vadinamoji visuomeninė nuosavybė, iš tikrųjų – partinė. Žmonės buvo apgaudinėjami su indėliais bankuose. Išeivijos finansų žinovai būtų galėję daug pagelbėti, bet valdžia to nenorėjo. Buvo viskas daryta, kad žmonės pradėtų nusivilti kapitalistine sistema, net badu gąsdinta. Naujoji valdžia daranti daug pakeitimų. Ieškoma ir 15 milijardų rublių, kurie dingę atstačius nepriklausomybę. Teisėsaugos sutvarkymas – vienas pirmųjų vidaus politikos uždavinių. Kalbėtoja savo patirties pavyzdžiais, konkrečiais įvykiais ryškino painią ekonominę būklę. Viskas betgi jau pasvirę į gerąją pusę. Pvz. Klaipėdos terminalai gali priimti naftos gaminius iš Vakarų, stengiamasi parduoti savąją gamybą, uoliau išrinkti mokesčius tuo stiprinant valstybės iždą. Ekspertai vis daugiau atsiranda galimybių. Pranešimą baigė žodžiais "Lietuva bus gyva ir laisva". Viešniai pageidaujant, sekė klausimai. Į kiekvieną jų kalbėtoja atsiliepė

ilgokais atsakymais, dvelkiančiais giliu nuosirdumu. Pabaigoje pristatyti keturi minėjimo dalyvavę Lietuvos karininkai. Vaisėmis ir išpuodingais pasidalinimais užsisklendė gausų tautiečių būrį sutraukęs šios šventės minėjimas. Buvo renkamos aukos ateinančių Lietuvos savivaldybių rinkimų reikalam. S.

A. a. dr. A. Gailliaus atminimui pagerbti Mažosios Lietuvos fondai aukėjo: \$75 – N. D. Raymond; \$50 – M. Milkeraitis, P. Babeckas, A. Gaillienė; \$35 – M. Zasada; \$30 – A. Lesčius, G. Kaljuve, G. Bergenwalli; \$25 – R. Shupe; \$20 – V. M. Kazlauskai, A. Liaukus, N. Z. Stonkus, V. R. Kurz; \$10 – A. Mačiulaitienė, p. Krivinskienė, p. Plynys, G. K. Žukauskai, J. Pyragius, T. H. Wesselink, O. Petrunas; \$20 – nežinomi aukotojai. Nuširdžiai dėkojame Aldonai Gaillienei už aukų nukreipimą į Mažosios Lietuvos fondą.

MLF valdyba

A. a. dr. A. Gailliaus atminimui pagerbti Tėvynės sąjungai aukėjo: \$20 – M. L. Paškus; \$15 – V. P. Sidlauskai.

A. a. Juozo Drąsūčio atminimui pagerbti Lietuvos našlaičiams "Vaiko tėviškos namai" vasario 28 d. aukėjo: \$100 – T. D. Tarvydas; \$50 – K. P. Sokolovai; \$20 – D. E. Tarvydas-Clemmens; \$15 – B. T. Stanuliai; \$10 – V. D. Marcinkevičiai, A. Lemežys, A. J. Zalagėnai.

Dėkoja –

KLKM dr.-jos centro valdyba

A. a. Leonui Jakaičiui mirus, nuširdžiai užjaušdami žmoną Juliją, sūnus – Vytautą, Stasį ir Joną su šeimomis, Ireną ir Antaną Ambraškės, Phoenix, Arizona, "Tėviškos žiburiams" aukėjo \$50.

A. a. Marija Šimkienė, anksčiau gyvenusi Detroite ir Miami, FL, mirė kovo 5 d. Lake Orion, MI. Liūdesyje paliko dukrą Beatricę Kairaitienę, sūnų Joną ir Arnoldą su šeimomis. Mielos tetos atminimui Gražina ir Jonas Kažemėkai "Tėviškos žiburiams" aukėjo \$100.

Knygai "Lietuviškasis švietimas Šiaurės Amerikoje" (JAV ir Kanada) reikalingos žinios apie buvusius lietuviškas mokyklas šiose vietovėse: Calgary AL, Edmonton, AL, Lethbridge, AL, Oakville, Ont., Val d'or, P. Q. Kas turėtų bet kokių žinių apie tas mokyklas, malonėkite pranešti šiuo adresu: Stasė Petersonienė, 2534 W. 40th Street, Chicago, IL 60632, USA.

Taisytinės klaidos. "TŽ" 1997 m. 8 nr. išspausdinto straipsnio "Žymeny filmų žvaigždėms" autorius yra Algirdas Gustaitis, ne Algimantas. Tame pačiame nr. (psl.5) sukeisti parašai po V. Bacevičiaus nuotraukomis. Už klaidas atsiprašome.

"TŽ" nr. 10 pirmame puslapyje po nuotrauka įsibrovė klaida. Turi būti "1990 m. kovo 11 dieną", o ne "1991 metų", kaip išspausdinta.

SKAITYTOJAI PASISAKO

NETIKSLI ŽINIA

"TŽ" 1997 m. 4 nr. buvo tokia žinia iš Vankuverio: "Kalmi pasislėpė rūke ir sniego prikrito iki kelių. Daugelis negalėjo važiuoti į darbą. Čia niekas kelių nevalio ir druskos nebarsto".

I Britų Kolumbiją atvykau 1951 m. ir iki šiol gyvenu Surrey, B.C. Per tą laikotarpį turėjome visokių žiemų. Sniego iškrisdavo kartais mažiau, kartais daugiau. Kelius visada valo ir druska barsto, ypač ant įkalnių, kryžkelių ir tiltų.

Julius S., Surrey, B.C.

TAKLIOS PASTABOS

Antano Paškaus išsamūs straipsniai "Tėviškos žiburiuose" (nr. 5 ir 6) apie lietuvių kalbos išniekinimą verti dėmesio ir pagyrimo. Šių straipsnių nuorašus reikėtų išsiuntinėti visiems Lietuvos laikraščių redaktoriams ir knygų leidėjams. Skaudu ir liūdna, kaip autorius taikliai pastebi, bet ir užsienio lietuvių spauda vis labiau apsierečia barbarizmo liga. A. Paškaus paminėtas skolinis ir svetimžodžius būtų galima papildyti bent šimtaine kitų akį ir ausį reizančių nesamonių. Paskutiniuoju laiku ypač įsigalėjo įvairiais atvejais vartojami žodžiai "prognozė" ir "prognozuoti", o iš paskos seka "turas", "reitingas", "ekspozicija", "publikacija", "frakcija" ir t.t. Reikia tikėti, kad visi laikraščių redaktoriai parankiai turėtų žodynus, tik trūksta noro ar valios (o gal laiko?) jais pasinaudoti.

A. Šilbajoris,
Ormond Beach, FL

ŽALOJAMA KALBA

Užsienio lietuvių daugelį sykų įvairioje spaudoje rašė, nurodė diodeles, basias netgi siaubingas lietuvių spaudoje matomas ne tiksliai klaidas, bet ir sąmoningai įvedamas svetimybės. Iki šiol į tai Lietuvos kalbininkai, redaktoriai, žurnalistai ar kitokie rašto žmonės neatkreipė dėmesio, tarsi jų neliestų. Spėtina, Lietuvoje lietuvių neskaito užsienio lietuvių spaudos, o jei skaito, tai nekreipia dėmesio. "Mokslas ir gyvenimas" 1996 m. 11 nr. išspausdino vertingų straipsnių. Štai keletas pavyzdžių.

6 psl.: Marketingas gyvenimo ir mokslo praktikoje. Kas yra marketingas? Marketingo ideologija. Marketingo sistema. (Ačiū redakcijos pastabai: kalbininkai žodį "marketingas" siūlo keisti rinkodara arba rinkos teorija). 8 psl.: Reguluojama valstybės. Formuojant teisingą ekonominę aplinką reguliuojami rinkai. Mokesčių sistemos racionalizavimas. Antidempingo įstatymai. 10 psl.: Mąstant strategiškai. Svarbiausias resursas – kvalifikuota darbo jėga. Užsienio konsultantas. Trūksta inovacinio mąstymo. Efektyviai dirbti. Jėgos kvalifikacija. Konceptijos kryptys. Vyksta stichiskai. Efektyviai valdyti. Restruktūrizavimo eiga. 12-13 psl.: Nacionalinė programa. Nacionalinė kokybės programa. Plėtros perspektyvos. Istiko šokas. Nacionaliniam apdovanojimui. Konkuruojančių pasaulinėje rinkoje. Reglamentavimas ir rinkos kokybė. Nacionalinė kokybė. Infrastruktūros plėtojimas. Prioritetinių standartizacijos darbų programos. Sertifikavimo. Operatyvi programa.

Lengva pastebėti lietuvių kalbai netinkamų, neįprastų žodžių. Daugiausiai įsigalėjęs "nacionalus". "nacionalinė biblioteka", "nacionalinė nuotaika" ir t.t. – ne vien šiame vertingame žurnale. Antanas Paškus straipsnyje "Kalbos išniekinimo puota tebesitęsia" ("TŽ", 1997 m. 6 nr.) rašo: "Atrodo, kad čia turime reikalą su kažkokia psichologine liga, greičiausiai su apsėdimu, nesuvaldomu potraukiui ir svetimybės. Jei taip, tai šitokios ligos nepagydysi jokiais logiškais įtikinėjimais ar kalbiniais įrodinėjimais. Šiai ligai reikia kitokių vaistų. Tačiau, kad galėtume duoti receptą, reikia surasti ligos šaknis (diagnozė). Gal kas iš Lietuvos psichologų drįstų ją paieškoti? Tema verta doktorato tezės".

Algirdas Gustaitis,
Los Angeles, CA

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.

20 High Park Blvd., Toronto.

Gydymasis masažas ("Craniosacral Therapy")

Priima pasientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masažu padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: 905 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytoja

ASTA E. GRINIS-VAIDILIENĖ, D.D.S.

3101 Bloor Street West, Suite 308,

Toronto, Ontario M8X 2W2

(trys blokai į vakarus nuo Royal York)

Telefonas 416 237-1273

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

2373 Bloor Street West

Telefonas

(Prie Jane St.)

416 763-5677

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 416 240-0594

Lengvai pasiekiamas
autobusu nr. 79 (Scarlett
Road) nuo Runnymede
požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

2 Jane Street, Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. 416 762-7393

Fax 416 762-0231

CHAMNEY • MC WILLIAMS • DRESHER

CMD Insurance Services

Dėl visu rūšių draudos Jūs galite kreiptis į Walter Dresher

(Dresher), taip pat naujos automobilių ir namų draudos

reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilių

ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visų komercinių draudų.

1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8

Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406

FAX 905 624-8238

Chamney McWilliams Inc.

Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgicijų, mokesčių,

turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334

DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir

pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Tel. 416 233-3334

DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO • AUTOMOBILIŲ • ATSAKOMYBĖS •

* GYVYBĖS • KOMERCINĖ •

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTONT

Anapilio žinios

Gavėnios susikauptimas bus kovo 13-16 d.d. Jį praves iš Lietuvos atvykęs kun. Sigitas Jurčys, OFM. Susikauptimo dienų tvarka: kovo 13, ketvirtadienį, ir kovo 14, penktadienį – 10 v.r. ir 7 v.v. Mišios su pamokslu; kovo 15, šeštadienį – Mišios su pamokslu 10 v.r. ir 6 v.v.; kovo 16 – pamokslai įprasta sekmadienio Mišių tvarka. Išpažinčių bus klausoma kas dieną prieš ir po Mišių.

Anapilio autobusėlis susikauptimo proga veš Anapilim maldininkus nuo Islington požeminių traukinių stoties ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį 9.30 v.r., o po susikauptimo pamaldų parvės atgal į stotį. Sekmadienį autobusėlis veš maldininkus įprasta sekmadienio tvarka ir, reikalui esant, parvės žmones po Religinės šalpos popietės.

Gavėnios susikauptimas Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje bus kovo 17, pirmadienį, 2 v.p.p. Susikauptimą praves kun. Sigitas Jurčys, OFM, iš Lietuvos.

Kovo 8, šeštadienį, palaidotas a.a. Augustinas Kuolas, 86 m. amžiaus.

Kovo 23, Verbių sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių parapijos salėje Tautodailės instituto Toronto skyrius praves vaikūčiams kiaušinių marginimo valandėlę. Vaikučiai galės patys paruošti lietuviškus velykinius margučius.

Mišios kovo 16, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. dr. Norą Šimkute, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Antaną ir Antaniną Vaškevičius.

Išganytojo parapijos žinios

Sekmadieniais įprastu laiku, 9.45 v.r. pamaldas laiko kun. A. Žilinskas.

Sekmadienį, kovo 9, tuoj po pamaldų Lietuvių Namuose įvyko kasmetinis parapijos posėdis.

Kovo 16 d., 4.30 v.p.p., įvyks Moterų draugijos vakarinės susi-
mąstymo pamaldos. Tą dieną rytinių pamaldų nebus.

Didžiojo Penktadienio pamaldos įvyks kovo 28 d. įprastu laiku, 9.45 v.r.

Lietuvių Namų žinios

Sekmadienio, kovo 9, popietėje dalyvavo 196 asmenys. Svečių knygoje pasirašė E. Kunėvičienė. Pranešimus padarė LN moterų būrelis narės p. Prialauskienė ir p. Ciplijauskienė.

LN valdybos posėdis – kovo 13, ketvirtadienį, 7 v.v.

Dar yra likę keletas bilietų į LN vyrų būrelio pobūvį kovo 15 d. Stalus rezervuoti LN raštinėje tel. (416) 532-3311, pas Valterį Drešerį 233-3336, A. Sukauską (416) 614-7739, T. Stanulį (416) 769-1616.

Toronto LN švietimo fondas "Labdara" skiria stipendijas studijuojantiems jaunuimui. Anketas prašymams galima gauti LN raštinėje. Dėl išsamesnės informacijos skambinti dr. G. Ginčauskaitei tel. 416 532-7115. Prašymai stipendijoms turėtų būti pristatyti į LN raštinę ne vėliau kaip iki 1997 m. kovo 12 d.

Kovo 16, sekmadienį, 2 v.p.p., Lietuvių namuose šaukiamas metinis medžiotojų ir žūklautojų klubo "Tauras" narių susirinkimas. Su pranešimu dėl ginklų registracijos, medžioklės ir žūklavimo problemų atvyksta Ontario federacijos (OFAH) zonos "G" pirm. Dave Dixon. Kviečiami visi gausiai dalyvauti.

Lietuvių Namai ir LN moterų būrelis rengia velykinius pietus balandžio 6, sekmadienį, 1 v.p.p., Karaliaus Mindaugo menėje. Bilietų galima įsigyti Lietuvių Namuose tel. 416 532-3311 ir sekmadienio popietę metu.

Anapilio autoaiškėstės vajui aukovo: \$50 – P. E. Ališauskai.

Anapilio kulturo vajui aukovo: \$50 – P. E. Ališauskai.

A. a. D. Stuko atminimui "Tremtinių grįžimo fondui" O. S. Žvirbliai aukovo \$20.

A. a. Valerijos Bilkienės atminimui A. Jurksaitienė "Tėviškės žiburiams" aukovo \$30.

A. a. Juozo Bajoraičio atminimui Magdalena Vaitonienė "Tėviškės žiburiams" aukovo \$20.

A. a. Juozui Bajoraičiui mirus, užjausdami žmoną ir visus gimines, Irena ir Povilas Girmiai "Tėviškės žiburiams" aukovo \$25.

A. a. Stefai Mereckienei mirus, užjausdami sesutę J. Rinkūnienę, Gedrūtę Paulionienę ir seimą, Ona Juodikienė "Tėviškės žiburiams" aukovo \$25.

A. a. Veronikai Kalendrienei mirus, užjausdami dukrą Pajautą, sūnų Arvydą su šeima, Ona Juodikienė "Tėviškės žiburiams" aukovo \$25.

Prisikėlimo parapijos žinios

Šį sekmadienį, kovo 16, antroji rinkliava bus daroma Toronto arkivyskupijos "Share Life" vajui.

Gavėnios seminaro paskutinė sesija vyks šį trečiadienį po 7 v.v. Mišių. Jos metu bus rodoma vaizduojant apie Jėzaus gyvenimą. Visi kviečiami dalyvauti.

Gavėnios penktadieniais vyks: 6.30 v.v. Rožinis, 7 v.v. Kryžiaus keliai, 7.30 v.v. Mišios.

Gavėnios rekolekcijos vyks kovo 20-23 d.d. šia tvarka: ketvirtadienį ir penktadienį, kovo 20 ir 21 d.d., Mišios ir pamokslas 9.30 v.r. ir 7 v.v., šeštadienį, kovo 22 d. – Mišios ir pamokslas 9.30 v.r. ir 4 v.p.p., kovo 23 d. – įprasta sekmadienio tvarka. Rekolekcijas praves kun. Benediktas Jurčys, OFM.

Trečiojo Šv. Pranciškaus ordino mūšų parapijos kongregacijos susirinkimas įvyks po rytinių rekolekcijų Mišių kovo 20, ketvirtadienį, T. Bernardino kambaryje. Susirinkime dalyvaus ir rekolekcijų vedėjas. Nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

Bilietai į metinę parapijos vakarienę, kuri įvyks šeštadienį, balandžio 26, 5 v.v., jau platinami sekmadieniais po Mišių salėje, o kitu laiku pas V. Tasecką – 905-824-4461.

Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramentui pasirušimo pamokos bus šį sekmadienį įprasta tvarka.

Vaizduojant (video) jauniui tarp 8 ir 13 metų amžiaus bus rodomos šį sekmadienį po 10.15 v.r. Mišių.

Pirmą ir trečią mėnesio sekmadienį renkasi "Sekmadienio draugai", tarp 3 ir 6 metų amžiaus, salėje po 10.15 v.r. Mišių.

KLK moterų draugijos mūšų parapijos skyriaus susirinkimas bus šį sekmadienį, kovo 16, po 11.30 v.r. Mišių, parodų salėje. Programoje: dr. D. Turčienienės paskaita apie artro gydymą. Visos narės, viešnios ir svečiai kviečiami dalyvauti.

Mišios sekmadienį, kovo 16, 8.15 v.r. už a.a. Anelę ir Praną Vaserius; 9.15 v.r. už a.a. Juozą Ražauską; 10.15 v.r. už a.a. Joną Rupinską, Povilą Dunderą ir Teklę Radžiuvienę; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Toronto universitete įvyks pokalbis tema "Užsienio investicijos atsikuriančiose valstybėse" kovo 20, ketvirtadienį, 4 v.p.p. Kalbės įvairūs srities žinovai, jų tarpe ir prof. Valdas Samonis, "East-West Business and Emerging Markets" instituto vedėjas. Adresas: Centre for Russian and East European Studies, Room 14352, 130 St. George St.

Pianistas Tadas Vainius, atvykęs iš Lietuvos nuolatiniams apsigyvenimui Kanadoje, tęsia studijas Toronto universiteto muzikos fakultete, dalyvaudamas "Dante Aleghere" akademijos aukštojoje mokykloje naujai įsteigtoje šiuolaikinės muzikos skyriuje. Groja mokyklos orkestre, studijoms pasirinkęs instrumentą tromboną. Išgirsime jį grojant abiem instrumentais muzikos studentų koncerte, balandžio 6, sekmadienį, 12.30 val.p.p. Anapilio salėje, kurį rengia Anapilio parapijos tarybos kultūrinė sekcija. S.Ž.

Kanados lietuvių muziejaus archyvo išlaikymui V. Taseckas aukovo \$200. Labai dėkojam, kad padedate išsaugoti mūsų istoriją. Vedėja

Ateitininkų sendraugiių sąjungos centro valdyba atsiuntė "Tėviškės žiburiams" \$50 auką.

A. a. Albino Bočkaus atminimui Albina Buragienė "Tėviškės žiburiams" aukovo \$50.

A. a. Augustino Kuolo atminimui pagerbti, užjausdama artimuosius, Ona Jakimavičienė "Tėviškės žiburiams" aukovo \$30.

A. a. Augustino Kuolo atminimui pagerbti, užjausdami artimuosius, Alvinas ir Vladas Ramanauskai "Tėviškės žiburiams" aukovo \$30.

REIKALINGA auklė 20 mėnesių mergaitė. Skambinti 416 760-7181 po 6 v.v.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalysmų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priemonės kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melnikui, tel. 416 760-7181.

"Tėviškės žiburių" SPAUDOS VAKARAS

1997 m. balandžio 5, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje

Dalyvaukime visi ir paremkime savo laikraštį!

MENINĘ PROGRAMĄ atliks **Montrealio moterų dainos vienetas "Aušra" ir vyrų dainos vienetas vadovaujami muz. Aleksandro Stankevičiaus.**

PRAMOGINĖJE DALYJE galėsite pasidžiaugti smagia **orkestro "Žagarai" šokių muzika.**

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais). **PASIVAISIŠITE** B. Stanulienės gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

Vakaro pradžia – 6.00 v.v.,
meninės programos – 6.30 v.v.

STALAI (po 8 asmenis) bei vietos užsakomi iš anksto šio kėdieniais "TŽ" administracijoje telefonu 905 275-4672 arba parapijoje po pamaldų sekmadieniais. **BILIETO KAINA** – \$10 asmeniui, studentams po programos – šokiams įėjimas nemokamas ir vietos nerezervuojamos.

Visus dalyvauti kviečia –
"Tėviškės žiburių" leidėjai

Maloniai kviečiame atsilankyti į RELIGINĖS ŠALPOS POPIETĘ

kovo 16, sekmadienį, 12.30 valandą po pietų, (punktualiai)

Anapilio salėje.

• Tai diena pritaikyta tema kalbės rekolekcijų vedėjas, iš Lietuvos atvykęs kun. Sigitas Jurčys, OFM

• Bus pietūs ir pyragai

Bilietus-kvietimus prašome įsigyti iš anksto parapijos salėje sekmadieniais po Mišių arba kitomis dienomis vakarais užsisakyti pas C. Pakštienę telefonu 905 277-3270.

Popietę rengia ir visus dalyvauti kviečia –

KLKM draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius ir tarybos religinė sekcija

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

praneša, kad

metinis narių susirinkimas

įvyks 1997 m. kovo 23 dieną, sekmadienį, 3.30 val.p.p.,

Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College St., Toronto, Ontario

Dalyvaujančių registracija prasidės 2.30 v.p.p.

Valdyba

"Tėviškės žiburių" spaudo

vakaro didžiajai loterijai laimikius galima atvežti į "TŽ" administraciją nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p. Taupant laimikių paruošimo bei vėliau ir patiems vakaro laiką, šiais metais mažoji loterija (su įėjimo bilietais) bus trumpinama ir ribosis tik įvairių gėrimų bei skanėstų laimikiams, kurie šiai loterijai jau yra surinkti. Dėkojame visiems aukotojams.

Ambasados pranešimas

1997 m. kovo 23 dieną vyks rinkimai į Lietuvos savivaldybių tarybas. Pagal Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymą ir instrukcijas, rinkimuose gali dalyvauti Lietuvos Respublikos piliečiai, gyvenantys Lietuvoje ir turintys pase nurodytą gyvenamąją vietą. Šiuos Kanadoje esančius ir norinčius dalyvauti rinkimuose Lietuvos Respublikos piliečius kviečiame registruotis Lietuvos respublikos ambasadoje Otavoje, tel. Nr. 613 567-54-58, fakso Nr. 613 567-5315. Užsienyje esančių Lietuvos Respublikos piliečių balsai bus priskiriami Vilniaus miesto I-jai rinkimų apygardai.

Ambasadoje galima balsuoti kovo 17-21 d.d. nuo 13.00 iki 17.00 val.

A. Šimanaitienė,

Rinkimų komisijos pirmininkė

Konsulato pranešimas

Rinkimuose į savivaldybių tarybas balsuoti turi teisę Lietuvos respublikos piliečiai, nuolat gyvenantys Lietuvoje. Piliečiai, nuolat gyvenantys Lietuvoje, bet šiuo metu esantys Kanadoje, balsuoja Lietuvos respublikos generaliniame konsulate pirmadienį, kovo 17 dieną, arba sekmadienį, kovo 23 dieną, tarp 2 ir 6 val. p.p.

Balsuotojai, kuriems šis laikas nepatogus, susisieksia su L.R. ambasada Otavoje, 130 Albert St., Suite 204, Ottawa, Ont. K1P 5G4, tel. (613) 567-5458 dėl balsavimo pašto.

BED AND BREAKFAST REGINĖ Kanados lietuvių namai prie šv. Lauryno upės. Maudymosi baseinas viduje. Mėno ir knygų rinkiniai pardavimui – Daugvilos, Peleskio, Užkurnio; Tamošaitienės austi tautiniai drabužiai; 15 pėdų kryžių Lietuvos kankinių prisiminimui. 17 Chisamore Point Rd., apie 2 km į rytus nuo Gananoque, Ont. Tel. 613 382-4366.

KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

praneša,

kad naujai įstojantiems nariams įnešantiems į sąskaitą ne mažiau, kaip \$200 (jaunimui iki 16 m. amžiaus – mažiausiai \$100) įmokės \$40 vertės šėrus.

KVIEČIAME VISUS ONTARIO PROVINCIJOS LIETUVIUS ĮSIRAŠYTI Į MŪSŲ NARIŲ GREITAS

1573 Bloor St. W., Toronto Tel.: 416 532-1149
2975 Bloor St. W., Etobicoke Tel.: 416 207-9239

IEŠKAU moters prižiūrėti tris vaikučius gyvenant kartu. Teirautis tel. 905 848-9628.

MOTERIS IŠ LIETUVOS ieško darbo. Galėtų prižiūrėti vaikus, slaugyti senelius bei padėti namų ruošoje. Skambinti po 6 val. v. tel. 905 451-8197.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323.

IŠNUOMOJAMAS High Park rajone kambarys ir virtuvė su baldais II aukšte nerūkantiems asmeniui; taip pat vienas kambarys ir virtuvė rūsyje. Yra vieta automobiliui pastatyti. Skambinti tel. 416 762-1569.

NORĖČIAU SUSIRAŠINĖTI su 55-70 m. inteligentišku, rimtu lietuviu. Esu med. sesuo, nuosirdi, paprasta. Mano išvaizda ir būdas Jūsų neapvils. Rašyti Onutei Subačiūtei, Antakalnio 92-9, Vilnius 2040, Lithuania.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausių statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusauginame rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

PARDUODU gerai išlaikytus vargonus. Skambinti telefonu 416 766-9759.

IEŠKAU DARBO – galėčiau prižiūrėti vaikus, slaugyti senelius ir kit. Skambinti Rasai telefonu 416 537-9528.

PARDUODU dėl išvažiavimo pigia kaina beveik naujus 2-jų miegamų, valgomos ir saliono baldus, Sony Stereo R.C. kamera, Smith Corona (electronic) ir kt. Skambinti tel. 905 566-0510.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

LITHUANIAN FLAGS • BANNERS • BUNTING. Call for FREE Information Sheet #3 E. Lietuviškos vėliavos įvairių dydžių trispalvės – skambinti 1-800-774-3524.

CANDLELIGHT CATERING gamina maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms ir pusrūgims. Parūpinam gėles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bublienei.

INCOME TAX PARUOŠIMAS

Kaina nuo \$20

Skambinti tel.

416 234-9696

Kristina Genienė,

baigusi H&R Block
Income Tax kursą

MONTREAL QUE.

Kun. Sigitas Jurčys, OFM, vasario 28 ir kovo 1-2 d.d. vadovavo priešvėlykinių susikauptimui Aušros Vartų parapijoje. Jo pamokslai buvo klausomi su dideliu dėmesiu. Sekmadienį parapijos salėje buvo apaga, kurios metu atsisveikinta su rekolekcijų vadovu. Jis išvyko į Otavą. Apagėje pirmą kartą po ligos parapijiečiams pasirodė klebonas kun. Juozas Aranauskas.

Vytautas Bučionis, 10 metų amžiaus, buvo plačiai aprašytas didžiausiame Montrealio anglų kalba dienraštyje "The Gazette" vasario 25 d. ir įdėta pirmame puslapyje jo didelė nuotrauka prie pianino. Jam, dvejų metų vaikui, jau buvo surastas akių retinos auglys. Po operacijos tapo visiškai aklas. 1994 m. su tėvais ir sesute atvyko į Montrealį pagal tėvo terminuotą sutartį.

Nuo mažens buvo pastebėtas jo ypatingas susidomėjimas muzika. Tad lietuvių bendruomenės ir Montrealio aklių draugijos pastangomis Vytukas pradėjo pianino studijas. Eina į Westmount Park pradinės mokyklos ketvirtą skyrių.

peršokęs du skyrius nuo tada, kai įstojo į šią mokyklą. Taip pat mokosi skambinti pianinui bei studijuoja kompoziciją McGill muzikos konservatorijoje. Jo muzikos mokytojas Carl Urquhart stebisi jo gabumais ir jautrumu muzikai. Kai buvo paskelbtas per radiją kreipimasis, kad Vytukui reikalingas pianinas, tuoj buvo gauti devyni pasiūlymai. Ir kaip laikraštį rašo, tai nebuvo labdara, bet žmonių solidarumas. Pianinas buvo parinktas tokio dydžio, koks tiko tėvų butui. Dabar Vytukas galės praktikuotis ir prie Brailo rašto gaidų. Vasario 25 d. įvyko jo koncertas Ecole de musique Vincent d'Indy patalpose sulekti lėšų jo tolimesnėms studijoms. Prie programos prisidėjo ir Daniel Kandelman su klasišine bei džiazo muzika.

Andrėja (Celtoriūtė) ir Mykolas Beniušiai susilaukė antro kūdikio – mergaitės. Naujagimė ir motina jaučiasi stipriai.

A. a. Ety Norkienė (Andersen) mirė vasario 28 d. Palaidota kovo 5 d. Liko duklė su šeima. B.S.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC

Namai – Automobilai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355

Greltas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nelpareigoja apsidrausti.

PRANEŠIMAS

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ ir LABDAROS FONDO narių

metinis – visuotinis susirinkimas

yra šaukiamas 1997 m. kovo 23, sekmadienį,

1 v.p.p., Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje,

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario.

Dalyvaujančių registracija prasideda 12 val.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas;
2. Prezidiumo sudarymas: a) susirinkimo pirmininko ir sekretorių, b) mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų;
3. Darbotvarkės tvirtinimas;
4. 1996 m. susirinkimo protokolo skaitymas ir tvirtinimas;
5. Valdybos pranešimai: a) pirmininko, b) išdindinko, c) slaugos namų, d) statybos ir remonto, e) "Lokio" svetainės, f) visuomeninės veiklos, g) švietimo fondo, h) bingo, j) kazino;
6. Revizijos komisijos pranešimas;
7. Revizoriaus (auditor) pranešimas;
8. Diskusijos dėl pranešimų;
9. 1996 m. apyskaitų tvirtinimas;
10. 1997 m. sąmatos tvirtinimas;
11. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas;
12. Valdymo organų rinkimai: a) valdybos (5 nariai), b) revizijos komisijos (1 narys/ė);
13. Einamieji reikalai ir sumanymai;
14. Susirinkimo uždarymas.

Šiais metais į Lietuvių Namų valdybą bus renkami penki nariai, o į revizijos komisiją du nariai. Valdybos kadencija baigia: E. Pamataitis, J. V. Šimkus, J. Slivinskas ir T. Stanulis, vietoj R. Paškausko pasitraukusio iš pareigų pakvi